

31/5/24 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూలై నెల 27-వ తేది శుక్రవారము } No. 100
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర అధిక శ్రావణమాస శుద్ధ దశమి. } సంచిక ౧౦౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

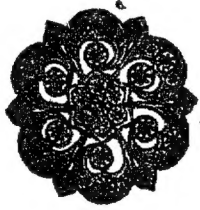
గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల తూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
జురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగింతును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

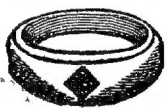
అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోనము గలుగెను.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-4 0-10-0
డబ్బా 1-4 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసింది.
అమృతాంజనం డిపో!
6, 7 తంబు కెట్టిపీథి, మద్రాసు
తీక
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

యిదివరలో మాతో
లావాదేవి చేసిన వారంద
రును తృప్తిచెంది
యున్నారు.

మీరును ఒకసారి మాతో
ఒక బేరము చేసిన
నిజము తెలియును.

బీదలకు, సామాన్యులకు, ధనవంతులకు తగినట్టి బంగారు, వెండి, వువ్వరాగములు, కేంపులు, సీమకమలములు
మొదలగునాటితో తయారుచేయబడిన నగలు అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది.
అక్కరలేనివి వాతకు పుచ్చుకొని, మరియొక నగ యివ్వబడును. మావద్దలేనివి
అర్హులైన సకాలమునందు తయారుచేసి యివ్వబడును సవరంబంగారుకు,
సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మిడి బంగారుకెట్టి అందు సన్ను,

(2977)

నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రతి గృహమునందు ఆత్యావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd

Trade Mark

తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మిఠాయి మిక్కిలి తృప్తి చెందదని మా నిశ్చయభిప్రాయము. (తరికినము అడుగకలే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజ్ఞా నిదర్శనము. 504, పా 301
ఇది మేలే నకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన సీమధూల మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి కమగారంతా
లు చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలవిధములు, దగ్గులు, శరీరము
ఆజీర్ణము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పీల్చుట వడిసెము, (తక్కువ తొడ్డు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధ
ము బలహీనత మొదలగునాటికి ప్రత్యాయోగమువలె పనిచేయును స్త్రీలు వసిపిల్లలందు చూపలివార మొదలగువారికి
అమృతసహనము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరప్రసాదము. 250-800 మాత్రలు గల బుడి 1 శ ధర రు 0-4-0
పాస్తు 4 రు 0 4-0 శ. పాస్తు ఖర్చుతో 6 పహా రు. 1-8-0, 12 శ రు 2-18-0, 25 శ రు 5-8-0
భివగ్గరన్న పాళ్ళపు వెంకటాచల వండితంలు, పొవైటిరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్య కాల, మైసూరు

అంగ భాషా తరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగా
సేర్పకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.
ఇది 700 పేజీలను, చక్కని కాలిగ్రాఫియందు ప్రాంతభాషలు,
అకభాష సంబంధించిన 16 అఫ్టర్ సెట్లుములు గలవిగానున్నవి.

పుస్తకము ఖరీదు 2-0-0.
పుస్తకము ఖరీదు పోస్టు ఖర్చులు 0-8-0 వారిల యగును.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు
పదము, అర్థము చేర్చి సేర్పకొనువారలకు బహుముఖముగా
తెలియునట్లులు ముద్రించివారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 30
సంవత్సరములు వేలకొనియాపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియందు నుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యక్ష
యైన జెదక వనిలేడు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, పో
లతో సంబంధముగల బట్టర్లు, పంటవారలకు, మరి యితర నిజ్ఞా
దులు వీరలకును, అంగ భాషా తరిచయము లేనివారలకును,
మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును.
(తరికినము అడుగకలే ఇది ముఖ్యవశ్యకము. డె 639)

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
న (1421) పోస్ట్ బాక్సు నెం 167, మద్రాసు

శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!
20 పుటముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.

కపాలాశుర్యుల ప్రత్యేకము

ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్మునిచే క్రాంతిగా కనిపెట్టబడినది. ఈ శాండో లేహ్యము నేవించిన యిండియ దుర్బుత్వము వ్యక్తపలనము, కాన, క్యాన, పాండుపు, దుర్బుత్వము; ఆరుచి, సుందేదడ, నిక్కాక; పురాతనజ్వరము మొదలగు మేహవ్యాధులు నివృత్తియై యిండియపుష్టి కలుగును. దేహదాహ్యము వృద్ధియగును. ఇది ప్రతివారును తప్పక నేవించదగినది. అనేక యోగ్యతా పత్రములు వచ్చుచున్నవి. ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడునివచ్చు డబ్బాతో పంపబడును. ఒక డబ్బా నేవించినచో దీని అద్భుతగుణమును అసతి కాలములోనే బడయగలరు. ప్రేమకను తగినట్లుగనే తప్పక గుఱుమునచ్చును. నేడే ఒక డబ్బాను ఆర్డరు వ్రాయుదు. మేనేజర్:—

గుప్త ఆయుర్వేద నిలయం,

బరంపురంసిటీ (గంజాంజిల్లా)

శ్రీ కృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతవారి వీరవలననుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులువైలిని నవనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగి నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్త్రోత్రములతో ముడిపెట్టబడును. 250 పుటలకుఁ దక్కువ గాముండఁ జక్కని దైందుచేయించి శిశుల కొకరూరి 1-8-0 లకు చందాదాడ అకు పిపీగా బంపబడుతు. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషక లుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 7 వలకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. వా1228 2208-

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

ప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు. 3-దశ

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

శ్రీ గంధమాలా జర్మనీగారడి, హస్తాశువము, ఆంగ్ల ఇండి జాలము, మంత్రిశాస్త్రము, ధౌతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల, షేక్ తమాషాలు, విశేషవిద్యలు మనుష్యుని మాయమయేయట్లు, నూడిడిచెట్లును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. నెల రూ 4 Mesmerised Talisman సంచివి దీనిధరించిన విశ్వవ్యూహము; ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అద్భుతము నిచ్చును తన చేకూరును. వ్యాపారమున లాభమునచ్చును. అనేక మండిచె మెప్పు పొందినది. 688 1-8 రూ 1-8, 12-8 రూ 1-8. ఆర్. జనార్దనరావు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు

1565
మత్స్యపూర్వముద్రాముతాలాకు ఈ కింది గ్రంథములు విడిగా అమ్ముబడును. కొలదిప్రతులే యుండుటచేత కావలసినవారు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.
ప్రహేళికాటకము (అంశములు) నెల 1-8-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 828 పుటలు 8-0-0
ప్రహసనముల సంపుటము, కాలికొలెండు 1-0-0
పొట్టేటి, బి.పి. కర్పూర కొనువారేభరించవలెను. మూడు పుస్తకముల కొనువారు రూ 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును.
కాజుల గొప్పదనం, పాలకోడేటి గురుమూర్తి, 15-0-0. మత్స్యపూర్వసంపు కావ్యవర్ణి.

వక్ర తున

(2046)

కొనుం స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులవ్యాపారము కొగలకుండులను తెలుపుచు చేసినచో కొగవ్యభావము పుచ్చుకొనవలసిన పండు, పప్పులు, వగైరాలు వివరముగ వుచితముగ వ్రాసి-తంపబడును. (నెం 2)
దాక్షగు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

(ముతుసతీవివాహము శాస్త్రసమ్మతమా? కాదా? అను వ్యాసమునకు జవాబు)

26-6-28 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో వైశి కతో నొక వ్యాసమును శ్రీపాదగారి వ్యవస్థాపకాధికారి (తనకింది యున్నాడు. ఆ ముతుసతీ వివాహమునకు గొప్పతమైన యున్నాను, వైశి కానామముచే వారి కింకను యేది శాస్త్రసమ్మతమో స్పష్టముగా బోధపడలేకపోయింది. అందుచేతనే స్వాతంత్ర్యము అశాశ్రమికా నుండుటకు తగిన శాస్త్రీయపరిచారము తెలియజేయు రజస్వల కాకపూర్వమే వివాహముచేసికొంటు సమంజసముని వారు వ్రాసివారు. వారు కొడుకట్టి శాస్త్రీయ పరిచారమును చూపి, వారు చేసిన ఇతరయోజ్ఞాపణలకు తగుసమాధానమునిచ్చినచో, వారు ముతుసతీవివాహమునకు సమంజస మని గ్రహించెదరనే యుద్దేశముతోనే నీ వ్యాసమును వ్రాయుచున్నాను.

1-వ ఆక్షేపము

అష్టవర్ణ, దశరత్న, ఋతుస్నాత, వృద్ధ, మన్మథునకములు కన్యాశబ్దమున కున్నచో, “పాణిగ్రహణీకామస్త్రాః కన్యా స్వేన ప్రతిష్ఠితాః”, అనే మనువచనములో కన్యాశబ్దమునకు ఋతుమతికానిదే, యర్థము. ఇందుకు ప్రమాణము “ఏవంబ యా వద్రపోదర్యం నభవతి తావత్కన్యాత్వ ముక్తంభవతి, ఆత ఏవ యమః, తస్మాదుద్వాహయే తక్మన్యాం యావన్నర్తు మతీ భవత్”. ఇతి” అని మీరు వైద్యసాధగ్రంథము నుబాహించి వారు. వైద్యసాధుని మొదటివాక్యమువలన; లేక యమ వచనమువలన; మీరాయర్థము సిద్ధించినది; వైద్యసాధ వాక్యముచేత నంటే మధవాదులవాక్యము నననరించి అవివాహిత నో, అస్పృష్టమైయుననో, ఆ కన్యాశబ్దము బోధించునంటే మీ లేమి సమాధాన మిచ్చెదరు? గాన తగినయత్నలను ప్రమాణములను చూపినగాని అస్పృశ్యమతీ అనేయర్థమును చెప్ప వీలులేదు. యమవచన ప్రమాణముంటే కన్యాశబ్దముచేతనే ధిమతియు ప్రకారము అస్పృశ్యమతీ అనేయర్థము సిద్ధియై ఉండగా యావన్నర్తుమతీభవత్ అనేదానికి సాత్వకము నెట్లు చెప్పెదరు? మీరుమిక్కిలి మిప్రతిపక్షులకే అవచన మునకుల మునున్నది. కన్యాశబ్దము ఋతుమతీ - అస్పృశ్యమతీ-ఉభయ సాధారణము. ఋతుమతీని వారించుటకు యావన్నర్తుమతీ భవత్, అని యమడు ప్రయోగించినాడు. అందుచే మీవ్రాత, ఏమాత్రము అస్పృశ్యమతీ అనేయర్థమును సాధింపజాలదు. ఇంతే కాకుండా మీరంతగా కష్టపడి, కన్యాశబ్దార్థమును సాధించుట, “పాణిగ్రహణీకా మస్త్రాః కన్యాస్వేనప్రతిష్ఠితాః” అను మనువచనములోని ‘కన్యాస్వేన’ అనుదాని యర్థమును నిర్ణయించుటకుదా? దానికి ‘అత్తతయోనిస్వేన’ అని వ్యాఖ్యాతలు అందర వ్యాఖ్యానముచేయున్నారే! అదిమిశ్రేయించిన లేదు; తద్విరుద్ధ వ్యాఖ్యాన మొందుటకే కల్పాభిప్రాయము, అత్తతయోనిస్వేన అనేయర్థ మునచ్చేటట్లు స్పష్టముగా వ్యాఖ్యానము చేయున్నాడు. మున్నగుకూడ ‘త్తతయోనే సంతా రాభావో, తథావ మనః ‘పాణిగ్రహణీకామస్త్రాః కన్యా స్వేనప్రతిష్ఠితాః” అని ఉదాహరించుచున్నాడు. మనుస్మృతి వ్యాఖ్యాతలుగాని ఇతరవ్యాఖ్యాతలుగాని వైకన్యాశబ్దమునకు అత్తతయోని, అనేయర్థమునే వర్ణించియున్నాడు. అస్పృశ్యమతీ అనే అర్థమును ఒక్కరును వర్ణించియుండలేదు. అత్తతయోని; అనేశబ్దమునకు అద్భుతమైథునా అనేక అర్థమును మేధాధి మున్నగు వ్యాఖ్యాతలు వ్రాసియున్నారు. ఈ విచారణ ఇప్పుడు అప్రస్తుతము గాన విడిచిపెట్టి నాము. వైకన్యాశబ్దమునకు అస్పృశ్యమతీ అనే అర్థమును ఏవ్యాఖ్యాత యైనను వర్ణించియుండేదాన్ని చూపించి మీ వాదమును సమరించుకొనవలెను. ఇట్టి వట్టి ప్రాతలవలన ప్రయోజన ముండజాలదు.

‘తస్మాదుద్వాహయేత్కన్యాం యావన్నర్తుమతీభవత్’ అనే యమవచనము ‘కాన ఋతుమతికామండే కన్యక పెండ్లి యావనలనని భావము’ అని వివరించుచుండిరి. ‘ఉద్వాహయేత్’ అనుదానికి పెండ్లియాడవలెననేయర్థము శ్రీశాస్త్రిగారి కెట్లు, నచ్చినదో తెలియదు. ‘ఉద్వాహయేత్’ ‘ఉద్వాహయేత్’, ఈరెండింటికి భేదమును శాస్త్రిగారు వివరించెదరా? శ్రీశాస్త్రి గారికి పదస్మరూపజ్ఞాన మేమాత్రము లేనట్లు వారివ్రాతయే చెప్పుచున్నది. ఉద్వాహయేత్ అనునది జీజస్తప్రకృతికము. (ఉద్ + అహ + షిత్ + లిత్) సోప సర్గధాతువున వివాహ సంస్కారానుకూల వ్యాపారము అర్థము. జీవకు

తప్రయోజకవ్యాపారము. అర్థము విశేషవిద్యర్థకము. వైమనుషకముగా కన్యకపరముగైను పూర్వోక్తమునుండి, ‘మాతాచైవితాచైవ’ అను కన్యకపరము లిప్పటకువచ్చుచున్నది. శాస్త్రిగారు చెప్పినట్లు, ‘పెండ్లి యావనలన’ అను అర్థములే తలదండ్రులకు కన్యకత్వమును చెప్ప వలసినవచ్చును. ఇది యెంత అసంగతమో నేను వివరింపవచ్చును. మిప్రతిపక్షులముతము లో ప్రయోజకవ్యాపారమునకు తలదండ్రులకర్తవ్యము. ఇప్పుడు వైమనుషకకర్త మేముంటే ‘తలదండ్రులకేగిగాని, అన్నదమ్ముడు గాని ఋతుమతి గాకపూర్వమే కన్యక వివాహసంస్కారమున కర్తవ్యరాలనుగా జేయవలెను. దానిముచే నగాని అంగు కర్తవ్యరాలకాదు. అంగుచే దానిముచేయవలసిన విశ్వవనతావ్యగ్యము. దానిముచేయుటయే ప్రయోజకవ్యాపారము. ఈఉద్దేశ్యము సందర్భానుకూలము శబ్దశక్తిస్వభావవిధము. ఈ యర్థముఋతుపూర్వమున దానిమును, పరమన వివాహమును చెప్పి మిప్రతిపక్షులకు అనుకూలమై మిప్రతిపక్షులను ‘పవాగ్యజ్ఞాన’ అనుభాష్య శక్తిప్రకారము బాధకముచున్నది.

ఉద్వాహవివాహపరములు సాంగవివాహమును బోధించునని మీరు వ్రాయుచున్నారు. ఇదిసార్వత్రికముకాదు. అవదములు జీజస్తప్రకృతికము లైనచో దానిప్రయోజకవ్యాపారము లకే చెప్పవచ్చు. ‘వివాహ స్వప్రవర్తనానాః కన్యాయాస్తు ప్రశస్తస్య తే’ అనేచోటకూడ వివాహపరము దానిబాధకమే. 26-6-28 వ ఆంధ్రపత్రికలో ఆర్యసోమయాజుల సోమయాజులుగారి సమాధానమిస్తూ ‘వివాహ స్వప్రవర్తనానాః’ ‘తస్మాదుద్వాహయేత్’ అనే రెండువచనములను ఉదాహరించి, ఋతుమతీ వివాహపరమును విడుదుకొనునని మార్గంజేయకర్తగారు వారికి హితబోధచేసివారు. వైమనుషములు దానిపరమగుటచే వారికి. వాదమును విడువవలసిన ప్రసక్తి కలుగలేదని శ్రీమార్గంజేయకర్తగారుకూడ ఇందుమూలముగా గ్రహింపవలసి యుండును.

2 ఆక్షేపము

‘ఋతుపూర్వము దానిము, పరమందు వివాహము’ అంటే ఈమధ్యకాలములో స్నాతకము అశాశ్రమియగును. ‘అశాశ్రమి నతిష్ఠేత దినమేకమపివ్యభా ఆశ్రమేణ విశాత్మిన్ ప్రాయశ్చిత్తీయ లేతుపః’ అను దక్షవచనముచే ప్రాయశ్చిత్తీయము కావలసినవచ్చును. దీనికి శాస్త్రీయపరిచారము తెలియనలసిన రకు రజస్వల కాకపూర్వమే వివాహముచేయట సమంజసము అని మీరాయోజము.

సమాధానము

పరావర్తనము ముగిసినచెట్లనే వివాహము చేసికొనవలెననే నియమము. ఎచ్చట ను లేదు. అట్టినియమమున్నచో సమావర్తన కాల నియమము చేతనే వివాహకాలనియమము పురుషుని విషయములో సిద్ధించినందున “త్రింశ ద్వర్షో వహేత్కన్యాః; పూర్ణపత్యాతింశద్వర్షో గృహీభవత్” ఇత్యాది వచనములచే ఉత్సాహభృతులు వివాహకాలమును పురుషుని విషయములో ఏల నిర్దేశించుకు? సమావర్తన మైనచెట్లనే గురువశ్చిత్తార్థమై ప్రయత్నించవలెనని స్మృతులలో చెప్పబడిరెందను వెంటనే వివాహము చేసికొనట ఎట్లుచపన్నమగును? అచారమునుబట్టికూడా స్నాతకునకు వివాహములేకుండా ఉండుట తప్పకాదని మున్నగు నిరూపించియున్నాడు. చూడుడు. “స్నానాన ప్రకమేవభార్యాధిగమః కర్తవ్యః, అశాశ్రమిన్సాన్ధానస్యాయాత్రత్వతో ఇతికేచితే, తదయోక్తమ్” అని చెప్పివై ఉత్సాహభృతుల వచనములచే ఖండినచేయుచు “సమాచారాచ్చ, నహికశ్చిత్ స్నానాన ప్రరం వివాహమకృత్వ ప్రాయశ్చిత్తంకర్తవ్యమలభ్యతే! నవాశ్చిత్తేంద్యతే! ఉదయనాపూర్వముగా పక్ష పూజాప్రతిక్షణోపదేశాచ్చ, అని ఆచారమునుబట్టికూడ ఇది తప్పకానట్లు నిరూపించినాడు. కాని ఈ స్నాతకుడు మూడుసంవత్సరములు చాటుకుండా గృహస్థాశ్రమమున ప్రవేశించవలసియుండును. ఇందుకు ప్రమాణము “స్నాతకోబ్బత్ర యంనతిష్ఠేత్” అను కన్యవచనము. ఇంతేకాకుండా ఈయడు అశాశ్రమియు చెప్పటకు వీలులేదు. అవిరుద్ధములైన గృహస్థులములు (అనగా స్మృతకర్తవ్యములు) ఈయని ఉండుటచే ‘శ్రమి’ అని వివరింపబడుచు ‘అశాశ్రమి నతిష్ఠేత్’ వచనము ఇతని విషయములో ప్రయోజనము. ఇతని కాలముధర్మములున్నందుకు గృహస్థపదముచే మూర్ఖు లితనిని వ్యవహరించుటయే ప్రమాణము. చూడుడు. “గృహస్థస్య దృశిం భార్యాం విందేత్” అని గౌరముడు వ్రాసివారు. ఇట్టి బ్రహ్మచారి పదము చే గూడ నీతనిని నివృత్తపరించుచిరి. “దద్యాద్ధుగవతేకన్యాం నగ్ని కాం బ్రహ్మచారిణే” అని

అప్పుడును పైవిధముగానే ఉపపత్తి చెప్పవలయును. గృహస్థుడు గాని బ్రహ్మచారికి (సమావర్తనము చేసికొని వానికి) గాని కన్యాదానమును శాస్త్రము లంగీకరింపవు గదా! ఇక స్నాతకమునకే అని చెప్పవలయును. అయితే స్నాతకశబ్దమును విడిచి బ్రహ్మచారిగృహస్థులకుల శేల ప్రయోగించిరి? ఇందుకు సమాధానము 'అపిదధ్యతైవ, వారివారి ధర్మములు, స్నాతకమునకు వరి తెలియజేయుటకే' అని చెప్పవలయును. అందుచే 'అశాస్త్రవిసత్కితే' అనేది విధుః (భార్యపోయిన వాడు) విషయకముగా ముస్సరి సమన్వయించినాడు. మిరచెరి వ్రాతలను చూచి వైయాకృతమును చేసికొని ఆ సుదర్శన ప్రభృతులనే కేరీత్యదనుచే గ్రహించి ముస్సరిఖండించినాడు. శిష్టాచారములను, పై కన్యా దివసములను, 'అశాస్త్రవి' అనేది విధించినవారుగా చెప్పి విజృంభించునను, ఇతరత్ర ఎచ్చటను సమావర్తన, వివాహములకు అవ్యవహిత పాఠ్యాపర్యము చెప్పే ప్రమాణములు లేనందున ముస్సరిఖండినము పయోజ్విక మనియే చెప్పవలయును.

3 వ ఆక్షేపము

"శేషగం సమావేశనే జతే" అను సూత్రము దాని వ్యాఖ్యానములకు పురస్కరించుకొని ఋతుమతీ వివాహము శాస్త్రసమ్మతము కాదని మీ రాక్షేపించుచున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది. ఈ సందర్భములో మితినిశ్చయము మువ్వకము కాలేదు. పై సూత్రవ్యాఖ్యానములను సూచించిన పిమ్మట సమావేశము నియమమని కొందరు, అనియతమని కొందరు చెప్పి నట్లు చెందుటకులకు ఉపపాదించి "ఏవత్తుమన రజస్వల కాకముందు మైథునమును చేయువలెను దోషములేదు," అని వ్రాసినారు. ఇచ్చట "రజస్వల కాకముందు" అనగా ముందే అనియ? లేక ముందుకూడా అనియ? ముందే అను పక్షములో రజస్వలావధిరమున సమావేశము నిషిద్ధమును. కూడా అనే పక్షములో రజస్వల అగుటకు పూర్వమునను పరమననుకూడ నిద్దమును. మివాక్యము గోడమిదిపిల్లి వాటముగా నున్నది. అది యెట్లున్నను మీరు చూపిన భాష్యములోనే "రజోదర్శనా త్పూర్వ మపి కార్యం" అనేచోట అపిశబ్దమునుబట్టచేతనున్నా; సమావేశము రాగములక మైనందున, రాగము పూర్వపర సాధారణమునుబట్టచేతనున్నా, రజోదర్శనాత్పరమున గూడ సమావేశము నిద్దముచున్నది. ఇట్లు వైవాఖ్యానములే ఋతుమతీ వివాహము శాస్త్రీయమని చెప్పయిండు, అట్లుకాదని ఆచరణము లనే ఎత్తివ్రాయుటకు మీరల మెట్లాడెనో దురూహముగా నున్నది. ఈ సందర్భములోనే "వినివల రజస్వలానంతరమే వివాహముచేయువలయుననునది కవచము" అని మీరు వ్రాసినారు ఈ వాక్యములో "రజస్వలానంతరమే" అని సావధారణముగా వ్రాయుటచే వైవాఖ్యానములు రజస్వలకాకముందుకూడ సమావేశము నంగీకరించుచున్న పరియ్య, పరమనందే అనునియమము లేదనియు, మితినిశ్చయమైనట్లు లేదనియు, ఈ మితినిశ్చయము ననుసరించి ఋతుమతీవివాహము శాస్త్రసమ్మతము కాదనటకు మీరేదని చెప్పవలసియున్నది. ఇప్పుడు మీరు వివాహాచారగా తీసికొన్నది ఋతుమతీవివాహము శాస్త్రసమ్మతము? కాదా? అని చివరకు మీరు తేల్చినది శాస్త్రసమ్మతము కాదని. ఇట్టిపరిస్థితిలో మితినివాక్యము లెట్లు ప్రకృతమునకు సంబంధించుటకు? ఋతుమతీ కానికన్యను వివాహముచేసికొనుట శాస్త్రసమ్మతమా? కాదా? అనే వివాద వచ్చినప్పుడు, మీరు దాహరించిన వ్యాఖ్యానములు మితినివాక్యములు అట్టి వివాహములు శాస్త్రసమ్మతములని రుజువుచేయుటకు ఉపయోగించునోమో కాని ప్రకృతము మీరు తీసికొన్న వివాదంలో మితినియమమును ఉపయోగింప జాలవు. అందుచేత ఈ మితివ్రాతయంతయు శేషము అసానసంబంధమే "నిమిత్తాదవరాధేయో ధామకన్యైవ పత్రితమ్" అను మాఘోక్తిని స్మరింపజేయుచున్నది.

3 "సాంప్రతికో లోకః ప్రథమరజోదర్శనాత్పూర్వమేవ మైథున మాచరతి తత్రాప్యేకదేవమూలం" అని సింగభట్టియ వాక్యము సూచించి "ఇప్పటివారు రజస్వల కాకముందు చేయు స్త్రీసంభోగమున కి సమావేశనవిధియే మూలము" అని దాని ఆరమును వివరించినారు.

ఇప్పటివారిలోని కామకాగ్రేసరచక్రవర్తిలైన కొందరు జామాతల (అల్లుడు) కామావేగము నాపుకొనజాలక తమ బాలభార్యలతో సంగమింప దలచి దళమ గ్రహమువలె అల్లములను పీడింప ఆచారికలకు యే విధమైన కామము లేకపోయినా ఈ జామాత్యుగ్రహపీడనమును తప్పించుకొనుటకు నిషేధము చేయతో జరిపించుచుండెడి కటికగర్భాధానములను మాత్రము సింగయార్యుడు పై గంధముచే గ్రహించలేదని తెలిసికొనగోరెదను. ఇప్పుడు జరుగుచున్నది ప్రాయశః ఇట్టికే. సింగయార్యుని అభిప్రాయము

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీరల పెండ్లుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహించుము.

పెండ్లుకల దుష్టనతో పూడివచ్చునంతవరకు అలసింపకు. పెండ్లుకల చెడిపోవుటకు అతిఅంత్యదశ యనిగ్రహించుము.

కామినియాఆయిల్

నీటి నుండియే వాడుకారంబిందును.

తలపెండ్లుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యామృతము

పెండ్లుకలను కాంతిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట మీకు నుకూనుదులనుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చువలె, కుమ్మరి రక్తముల నిగనిగలాడించును. ఈనుభవదీని నేజీ వరీషించుము. మీ పెండ్లుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనించుము. కామినియాఆయిల్ మీ పెండ్లుకలకు నెట్లు అభివ్యక్తలంగజేయునో గుర్తించుము. ప్రతివట్టుకలలోను, వల్లెలోను, దుకాణాదారందరివద్ద, వరిమళ్లద్రవ్యము లమ్మువారందరివద్దను కొనుటకు. కామినియాఆయిల్ యే అని చూచి మరికొనుడు.

నీసా 1-కి రెండు 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 (తర్కేకం, నీసా 5 కి రెండు 2-12-0 పోస్టేజి 0-12-0

ఓ వా ది ల్ బ హా రు (రిజిష్టర్డ్)

కొనుట మరువకుము.

మీరునువ్వులమీదగాని, కేలు రుమాలుమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు అటోధిల్ జోరు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైత్యపువ్వుల పరిమళములను, దెబ్బల వట్టునవచ్చును. పెండ్లిసమయములందు అంధపులందరిని సంతోషపరచుటకు, అటోధిల్ జోరు తప్ప మరెవరూ కానరాదు. నేజీ ఒక నీసాకొని, వాని అద్భుతపరిమళము అనుభవించుము.

1/2 టోన్స్ ట్రాడింగ్ జోరు	రు. 2-0-0
1/2 " " "	" 1-4-0
1 ట్రాడు " "	" 0-12-0

నమూనా నీసారెండణల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

నూనాన కాడ్ 1-కి అలా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, బమ్మాయశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

126

వేద. పదహారు సంవత్సరములు యాడుగల శస్త్ర-తగిన-కేరీ నయనపుష్పి, కామము ఉండి రజస్వల కానవచ్చు కృత్రిమ రజోదర్శన మనేకర్మను చేయించి సమావేశమును జరిపింపవచ్చునని ఆతని అభిప్రాయమై యుండవచ్చును. ఏమైనను కన్యక యొక్క ఉద్దేశము తెలిసికొనకుండా ఆమెకు మిక్కిలి పీడకరమైన కటికగర్భాధానమును చేయుటకు మాత్రము సమావేశము మాత్రము మూలము కాదని దృఢముగా చెప్పవచ్చును.

శ్రీ శాస్త్రీగారు కేరీన్న చంద్రమాదవ్యాఖ్యానభాగమునకు అంటి వక్రనే యొన్న వాక్యములకు గమనించినచో ఋగ్వేదులకు వైశేషికసమావేశము (కటికగర్భాధానము) వనికి రానట్లు స్పష్టపడుచున్నది. ఇందుకు ప్రమాణముగా ఆతని వాక్యములను చూపుచున్నాను. "యత్తుప్రాగ్ రజోదర్శనాత్పూర్వం నే యా ద్దత్వా వ త త్యి ధః... ఇత్యాఖ్య లాయనోక్తం త త్త చ్చా ఖా వి వ యం" దీని యర్థము—రజోదర్శనమునకు ముందుగా భార్యగమనము చేయరాదు. చేసినచో పరితాపము అనే ఆశ్వలాయనవచనము ఆ ఖాఖారికే(ఋగ్వేదులకే) సంబంధించును అని ఆశ్వలాయన గృహ్యములో సమావేశము చెప్పకపోవుటకు ఇదియే కారణముకావచ్చును. ఇప్పుడు కొందరుఋగ్వేదులు ఏదో కారణముచే, తమగృహ్యములో చెప్పబడని శేషహోమమును ఆచరించుచున్నారు. అట్టివారు నిషేధమనేరేయతో చేసేకర్మముకూడ ఆచరింపవచ్చునని తోచుచున్నది. సింగభట్టియములో (సాంప్రతికోలోకః) (ఇప్పటివారు) అనుటచే పూర్వకాలమున ఇట్టి యాచారము లేనట్లు స్పష్టముగా కానవచ్చుచున్నది. ఇట్టి దుర్బల ఆమలలోనుండుటకు ఋతుమతీ కాకపూర్వమే వివాహముచేయవలెననెడి నిర్బంధమును తెచ్చిపెట్టుకొనుటయే కారణము. దీనికి శాస్త్రీయమార్గమున తోలగించినచో నట్టిదుర్బల సంప్రాప్తము కానేరదని తలచి మితినిశ్చయము ఋతుమతీ వివాహము శాస్త్రీయమని ప్రతిపాదించి బూనినారు.

వైసందర్భములోనే "ఇట్టిభేదములందులచేతనే ఆపస్తంబమాత్రమునకు 'ఇష్టమున్న సమావేశము జరుగవచ్చును' అని భాష్యములు వ్రాసిరి" అని మీరు మరొకవాక్యమును వ్రాయించినారు. మీరు పేర్కొన్న గృహ్య మాత్రకాలని నిష్పాధి ప్రాయములే, ఆపస్తంబీయ సమావేశ సూత్రమునకు ఇష్టమున్న సమావేశము జరుగవచ్చును. లేకున్న మానసి

చ్చును అను నభిప్రాయమును, తద్వ్యాఖ్యకారులు వర్ణించుటకు, పేరుభూతములని మితినిశ్చయమైనట్లు స్పష్టపడినది. గృహ్య సూత్రములకు పరిశీలించిన మూడురకముల యభిప్రాయభేదములు సిద్ధించును. (1) సమావేశమును విధించుట (2) దానినివిధించకపోవుట (3) విధించి, స్త్రీశ్రీఘ్రముగా గర్భముకావలెనని కోరినచో పోలి గృహాధాదిగా కొంతకాలము వరకుభర్త సంతోషగమును నియమించుట అనునవి. వీటిలో మొదటి భేదమువలన ఋతుదర్శనమునకు పూర్వమునందు పరమనందుకూడ వివాహముజరిగింపదు. రెండవదానివలన పూర్వమునందే వివాహముని నియమింప వలెలేదు. అది ప్రకృతమున తలపడక, మూడవదానివలన పరమనందే వివాహము అనుట స్ఫూరికము. లేదా రెండింటిని చెప్పండి. ఏమైనను ఇట్టి గృహ్యసూత్రకారుల యభిప్రాయ భేదములనుబట్టి ఆపస్తంబ గృహ్య సూత్రమునకు ఇష్టమున్న సమావేశమును చేయవచ్చును. లేకున్నమానవచ్చును. ఆనేయర్థమును వర్ణించుట, సుదర్శన చంద్రమాదాది వ్యాఖ్యాతలకు, వ్యాయమా? అని ప్రశ్నించు చున్నాను. వ్యాయమంటే వైయభిప్రాయ భేదములనుబట్టి సర్వగృహ్య వ్యాఖ్యాతలు తమ తమ వ్యాఖ్యానములలో ఈ సమావేశన వికల్పమునేల చెప్పలేదు? ముఖ్యముగా మీ ఆశ్వలాయన గృహ్యవ్యాఖ్యాతలు ఈ సమావేశన వికల్పమునేల చెప్పలేదో కారణమును వివరించెదరా? ఇంతయేల, శేషహోమముకూడ కొందరి గృహ్య కారులు చెప్పిరి. కొందరు చెప్పలేదు. ఆ అభిప్రాయ భేదములనుబట్టి మీ సుదర్శనాదులు శేషహోమమును 'ఇష్టమున్న చేయవచ్చును. లేకున్న మానవచ్చును.' అని ఏల వ్యాఖ్యానము చేయలేదు? అట్లు వ్యాఖ్యానములను చేయకపోయినా, చేసినట్లే వారి యభిప్రాయమును తీసుకొనమని మీరందరూ? అట్లున్నచో, ఋగ్ కాల యజుర్కాల అనే భేదములేమిండా? ఋగ్ కాలవారు శేషహోమమును సమావేశమును 'ఇష్టమున్న చేయవచ్చును. లేకపోలే మానవచ్చును' అని అంగీకరింపజేసినవచ్చును. దీనికి మీ ఋతువైన దుర వివాహనిషేధనవాది యొంగి కరింతురేమో కనుగొనుడు. అయితే సుదర్శనాదుల సమావేశమునకు విచ్ఛిన్నవికల్పమును చెప్పటకు కారణ శేషహోమ అని మీరు ప్రశ్నించినచో దానికి? లో సమాధానముచ్చట కిచ్చట కావులేదు. మీరు కోరినచో దానిపై వ్యాఖ్యానమును వ్రాసిప్రకటింతును. మీరు వ్రాసినపేరువు పరిచిబుర్రే

సంస్కృతపండితులూ, గవర్నమెంటు ప్రెయినింగుకాలేజీ,
రాజమండ్రి.

సహకార ప్రజా ప్రభుత్వము

గౌ. రామదాసుపంతులుగారి యుపన్యాసము

గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు మద్రాసులో ని వృత్తాంతము వై. ఎం. సి. ఎ. భవనమున సహకార ప్రజా ప్రభుత్వము (Cooperative democracy) ను గురించి జ్ఞాన బోధకముగా ఉపన్యాసమును గావించిరి.

ప్రభుత్వమున పంతులుగారు మట్లాడుచు సహకారోద్య మమున దభిలాషగలుగు యోవకులందరి నొక సంఘముగా నేర్పాటుచేయుట తమ ముఖ్యాభిప్రాయమునిచ్చెడిరి. అలోచిం పగా, అలోచింపగా ఈ దేశమునకు ముక్తి సహకారోద్యమ ముందే కలదని తమకు గాఢముగ నమ్మకము కలిగెనని పంతులు గారు చెప్పిరి. ఇతర దేశములలో ప్రభుత్వమువారే యీ సహ కారోద్యమ వ్యాప్తికి తమ చర్యలను జరపుచున్నారని, ఈ దేశమున ప్రజలకును ప్రభుత్వమువారిని పరిపడదు. అధికముగ దేశ వానివృద్ధి జెందనిచో రాజకీయ ప్రజా పరిపాలనము కలుగుట దుర్లభము. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము అభివృద్ధి అయితిని అధిక స్వాతంత్ర్యమేర్పడవలెను. ప్రస్తుత భాషల నివారించదలచిన చో ప్రజానామస్యము వారికముగ మంచి సిద్ధిలోనికి చేవలె ను. సహకారోద్యమ విద్యను బాగుగ గ్రహించి యోవకులు ప్ర జానామస్యమునకు బోధించవలెను. వ్యవసాయాభివృద్ధియు, అధిక పరిశీలనయు దభివృద్ధియు నికాలమునందు ముఖ్యము గుఱవలెను.

ఏదేశమునందైనను అధికాభివృద్ధి లేనిచో సహకారో ద్యమము కొనసాగదు. రాజకీయార్థిక సమస్యలవలన భూతకాల మున నీకే దేశములందనేకవిప్లవములు సంభవించెను. ప్రా రంభమున తనకవసరముగ వస్తువులనే మానవుడు తయారుచేయు చుండెను. అనంతర వ వార్తముల లంక కంఠ కథి క మయ్యెను తయారితే నేమకవవార్త ములు కావలసివిచ్చెను. యంత్రసామగ్రి విశేషమయ్యెను. బాటి అధికమయ్యెను. ఈవిధమున నొక బాటిలో నొకటి పోరా డుటవలన ప్రపంచమునకు పీడగలుగచేయుచుండెను. ధనసము పార్జనమున మానవుని కేంద్రీకరణ విధులముగదలిపి కార్మికు లింజనరకు తిరుగుట్టుపాట్లులేకుండ నుండెదనియు, వారివృద్ధిచేయి వానియను సంఘములను తమసాక్షులను సంరక్షించుకొనుట కేర్పాటుచేసికొనెదనియు యుపన్యాసములు బలికిరి.

ఆస్తియంతయు దొరతనమువారికి అనువిషయమున నిపు డాందోళనము ప్రారంభమయ్యెను. స్వంతతనము అని కొందరు కొంత ఆస్తి నుండు కొనుటకు అంగీకరింపకన్నారు. రాని యీ ప్రశ్ననుగూర్చి నేను గూడ దీర్ఘాలోచనచేసితిని కాని ఆస్తికంతతనము దొరతనమువారియజ్ఞానము నుత్రము కొందరిన విషయముకాదు. ప్రజాపరిపాలనల కేర్పాటులను ఏకావదిమంది గొప్పవారి యభిప్రాయముసారము పరిపాలనము జరుగుచున్నది. పరిపాలనమట్టివారి చేతిలోనున్నపుడు నా రిచేరు లలోనే ఆస్తులనుగూడ బెట్టుట ప్రమాదకరము. ప్రభుత్వమున కను ప్రజలకును సహకారమేర్పడవలెనని నంతయు సాక్షా ద్మహమయ్యెను. సోషలిజము రమ్యమైనది అధికముగ ఆస్తుల యందు దొరతనమువారిపాక్ష ఆప్తోదకరముగ లేదు.

ప్రస్తుతకాలమున మానవప్రపంచమున మూడువిధములగు మొట్టలాలింపబడుచున్నవి. అవియెవ్వయిన 1 పెట్టుబడిదారుల మొట్ట 2 సా. ఘికవాదుల మొట్ట 3 సహకారవాదుల మొట్ట. ఇందు మొదటి దానికి దొరతనములో అంద్రోకతనముని యర్థ ము. రెండవదానికి దొరతనము నంతయు లేనిదాగ చేయుట అని యు మాడవదానికి దొరతనమును తిగిపునగధరించుట అనియు అర్థము. ఈమాడవదియగు సహకారోద్యమపు వాదియే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. గతయుగపు ప్రామానికరమున అస్తిలియలో స్వేచ్ఛరకరిశీతులను తొలగించుటకు యాసహకారమే ముందు అయినది దొరతనము వారిపంథ అనిగానే నిగ్గుంధము అని అర్థముగను. కాని సహకారమునందు నిగ్గుంధములేదు. సహకారము స్వేచ్ఛా ప్రార్థకమైనది. కలిసికట్టుగ పనిచేయుటకు మానవుని ఆందోళికస్వభావఫలమే సహకారము.

భారతము హిందుమతములములలో సహకార నియమ ము లెట్లాదరింప బడుచుండెనో అందువలన నంతసాక్షులకు కలుగుచుండెనో దోషి ప్రస్తుతము ప్రపంచ మందంతట నీసహ కారోద్యమము వ్యాప్తిచేయవచ్చుననిచెప్పి యుపన్యాసము న్గు పంతులుగారు ముగించిరి. పందనములతో పథ ముగిసెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు కమిషను

మధుర, జూలై 28:—మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు కమిషనువారు నిన్నటికినను మధుర ఆమెరికను కళాశాలను చూచిరి. నేటికినను మధుర కళాశాలచూచిరి. నేటికినను రాత్రి తిరువల్వలి వెళ్లెదరు. (ఆ. పే.)

ముమ్మడివరం

(ఒకవిలేఖరి)

ఈ నెల 21 తేదిరాత్రి నొక బ్రాహ్మణ యువతి అను లావురం ఆవృత్తిలో ప్రవనమై ముగ్గురు పిల్లలను కనెటె. ము గ్గురు పురుషులే. ఈతా కుమారులు అందరు మరణించిరి తెలి యుచున్నది.

కాలమాసము

కర్ణాటక విశ్వవిద్యాలయమున కురియుచున్నది. మూర్త్య భగవానుని దర్శనము దొరకుటయే లేదు. వీరసాదలకు చాల యిబ్బంది కలుగుచున్నది.

మా గ్రామములోని పిదదుల రోడ్డు యిప్పుడు నై అధిక కారులు ఎవరైనవచ్చిచూచిన మేము వదుబాధలు వారికి విడిచి ముగను. అనుజేల యాపాలనలవలన మా గ్రామమునుండి తోకలు వెన్ను చెల్లుచున్నది. ఏమిలాభము మేము పొందుటకు నోచుకొనలేదు. ఎన్నియెల్ల కట్టినను మామొరలు అలకించు వారు లేరు. తాలూకా బోర్డువారికి అట్టి పంతులన్న అని అడుగంటి పోవును. వాటికి సమాధానములు రావు. ఇకనైన ను మా మొరలు అలకించి మా గ్రామములోని రోడ్డు బాగుచే యించెననినమ్ముచున్నాము. కట్టినపుడునుటకు అచ్చటచ్చట నుట్టిపోసిన మొదటికే మా సమయమైనది. అటులపోసిన రోడ్డు యలాభముండదు. గ్రామములో నడచుటకుకూడ నీలండదు. గోరయిట్టువీడ రోకలిపాటుల నెందును మా గ్రామములో కంకరకోడ్లు పోయియుటకు తాలూకా బోర్డువారు వెంటనే శ్రమితులకొందురు గాక.

ప్రధాన నైన్యాధిపతి పర్యటనము

(నవ్వీయవిలేఖరి)

ఈ కమండలము, జూలై 28:—ప్రధాన నైన్యాధిపతి గారు నేటికినను నైన్యాధిపతి అలగ్నాక్రమమున చూచిరి.

ఈ అలగ్నాక్రమమున సర్. రతన తాతగారి సమీపి భారత దేశమున ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపనలను చూడెదనని ఈమె నిర్ణయించెను. నైన్య కాలవారే ఈ ప్రతిష్ఠాపనలను పరిపాలించుచు న్నార. ప్రతిష్ఠాపనకాధికారియగు లెఫ్టెనెంటు కలనలు స్వామి దుగారు నైన్యాధిపతికి హాగర మొపగి భవనమునంతయు వా డి చూచిరి. అచ్చటి ఏర్పాటుల నైన్యాధిపతిగారు ప్రశంసించిరి. సాయంకాలము గౌ. ముఖ్యరాముగారు వారిపతి నైన్యాధిపతికి గొప్ప విందొపిరి. లేడి చార్జునస్టాన్స్ నేటకు దంతులు, కాటను, హామ్ము, రప్పలుగార్లు ముల్యములందలి నేతురకర్మ అయ్యురుగార్లు బోధ్యురు మహారాజుగారు మరీ కొంతమంది ప్రమాణులు విందునకు వచ్చియుండిరి. (కంకిచ్చా)

బొంబాయి నమ్మే సంఘము

బొంబాయి, జూలై 28:—బొంబాయి నమ్మేసంఘము పథ నిన్నటికినను జరిగెను. సంఘపు అధికవిషయములను గురించి కార్యదర్శి ఈ క్రింది వివరములను తెలిపిరి:—నమ్మే చేసిన కార్మికులకు సహాయముచేయ వచ్చునైన మొత్తములలో ఇంచు 700 రూప్యములు నిలవ వచ్చును. సంఘము కరత్రున కొంత మంది అసామవాచాయనకు చెల్లి నయ్య రూప్యములు విరాళములు అచ్చట కార్మికులకంద ప్రాసచేసిరి. ఇంటకు నేమ నలు పెక్కులైలు అసోసియేషనువారు 100 పానులు విరాళ ముపిరి. (ఆ. పే.)

ప్రకటన

కృష్ణా డి. కోర్టులో

లేబుడత్తడ వారాయరాజుగారి మొనరు కమారుడు ముఖ్యరాజు విషయమైన గారీయను పిటిషను O. P. 58/37 లో బందరుతాలూకా పడిమిట్టాదుగ్రామములో మొనరుడు వూడుతున్న భూములు వింజువలె ది. న. 250.4 లెటరు. యం. 12 ట్టు. ది. న. 855.4 లెటరు. యం. 2-15. ది. న. 615.3 లెటరు. యం. 85 ట్టు. ఇరక యం 2-83 ట్టు లేరి కలంధూ ములు యుగములు తీర్మానం నిమిత్తం క్రితలాగోర్టువారివలన అమ్మబతును గాన కావలసినవారు 4-8-38 లేదిన 11 గంటలకు హాజర కావలసినది. 4980

దర్శా మొకటపివరామకృష్ణకృష్ణి, క. పే.

బర్హవారు తమ వ్యక్తిత్వమును కాపాడుకొనవలెను

సర్ ఛార్లెసుఇన్నిసుగారు పట్టభద్రులకొనగిన హితము

రంగూను, జూలై 28:—రంగూను విశ్వవిద్యాలయపు కట్టకదాన మహాపథ నేటికినను జరిగెను. సర్ హార్మూటు బట్టరుగారికి చార్జర్ ఆఫ్ లాన పట్టవిద్యబుడెను. రంగూను విశ్వవిద్యాలయమును అభివృద్ధికి తెచ్చినందులకు ప్రాబును ఛార్లెసులకు శ్వాసయూర్తి మంగుబాగాన సర్ హార్మూటు బట్టరు గారిని ప్రశంసించిరి.

ఛార్లెసులకు సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు పట్టభద్రుల మతవ్యసించు ఇట్లు చెప్పిరి:—బర్హావా ప్రవృత్తులందు వ్యాపిం చియున్న అజ్ఞానాంధకారమును పారదోలుట మితార్థమై యున్నది. మీరు గ్రామాంతరములకువెల్లి విద్యను వ్యాపింప చేయెదమని అర్హదేశమునకు విము క్తలగుదు. బర్హాదేశము చిన్నదేశము. ఒక చెవున భారతదేశము మరియొక చెవున చె నాదేశము యున్నది. ఈ రెండు దేశములు పెద్దవి. బర్హా దేశముచిన్నది. కష్టపడి పనిచేయు అలవాటుల గలిగిన భార తీయులు చె నావారు క్రమముగ బర్హాదేశమును ఆక్రమించు కొనుటకు మనము చూచుచున్నారము. బర్హావారు తమవ్యక్తి త్వమును నాగరికతను కాపాడు కొనెదరొ లేక చెదరిపోయెదరొ చూడవలసియున్నది. బర్హావారు ఈ సమస్యను గ్రహించి తమ వ్యక్తిత్వమును కాపాడుకొనవలెను. (ఆ. పే.)

సర్వపక్ష సమావేశము

ఆగస్టు 28 తేదికి మార్చబడెను

అలగ్నాక్రమ, జూలై 28:—భారతకాంగ్రెసు సంఘ సహాయకార్యదర్శి యీ కింగ్స్ ప్రకటన గావించెను:—ప్ర క్తుతము యువరపునందున్న శ్రీనివాసయ్యంగారు, బిన్నా, ము న్నగు సభ్యులు ఇండియాకు తిరిగి ఆగస్టు 28 వ లేదిన వచ్చు చున్నారని సమాచారము. తెలియుటచే సర్వపక్ష సమావేశము ఆగస్టు 28 వ లేదిన లక్ష్నోలో గంగాప్రసాదు మెహెరాయలు హాలునందు జరుగునట్లు ఆధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను. 25 వ లేదిన జరుగదు. (క్రీ. పే.)

సాధన సమ్మేళనము.

జూలై 28, జూలై 1 తేములందు రాజమహేంద్రవర మున శ్రీనివాసయ్యంగారు అనందోద్ధానవనములో సాధన సమ్మేళనము జరిగెను. ఎనిమిదిమంది మిత్రులు సమావేశమయిరి.

మొదటికినను: ఉదయమున సంగీతనయ్య వ్యక్తిప్రా ర్థనలను గావించుటడెను. మధ్యాహ్నము బాల్కనీవాహముల వలన ధర్మజీవనమునకులగు హానిగురించి సంభాషణ సలుప బడెను. సాయంకాలము సాధనార్థ తవరికవారు ప్రత్యేక యోగముండి ఈశ్వరసాన్నిధ్య మునభవిత యత్నించిరి. రాత్రి భజనజరుపడెను.

రెండవకినను: ఉదయమున సంగీతన మయిన తరువాత పురమందలి ప్రార్థన మందిరమునకు స్నేహితులెల్లరు వెళ్లిరి. పాతకర్త నరసింహుగారు ఈశ్వరోపాసన సలుప నందుజే రిరి. ఉపాసనానంతరము నరసింహుగారు ఈశ్వరనిద్యారా గ్రహించుటకు విద్యయే యుత్తమ విద్యయనియు అందునకుఈ శ్వరకుట్రామ సలుపుట అందరికి ముఖ్యకర్తవ్యమనియు ధర్మ తతేము గావించిరి. మధ్యాహ్నము శ్రీస్వామి విశేషానందుని చింతము న్మరింపబడెను. పాతకర్త నరసింహుగారు కుక్ర ణంక రక్కిన మిత్రులందరు తమకు ఆమహానియనిగురించి తెలిసిన విషయములు తెలిపిరి. సవయగమున నుదయించినవిశ్వ జనితకావమును హిందూ ధర్మముతో సమన్వయ పరచుట కను, శేలము లోకముగ కరిగింపబడు దేశభక్తిని భైరవ క్రియందు మేళవితయుటకును విశేషానందుడు పాటుపడె నని వ్యక్తపరచుటడెను. సాయంసమయము ఏకాంతమున గదు కలడెను. రాత్రి భజనజరిగెను.

రాబోవు సమ్మేళనము.

ఈనెల 28,29 తేదీలు కని ఆదివారమురోజులలో రా జమహేంద్రవరమున అనందోద్ధానవనమునందు సాధనస మ్మేళనము గావించబడును. శ్రీరామకృష్ణ కరమహాసను గు రించి సంస్మరణము జరుగును. సాధనార్థ లెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ప్రతివారు భోజనమునకు ఒకరూపాయ ఇయ్యవలె యును.

కామరూప మాయమంతరావు, కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాధనార్థము, రాజమహేంద్ర

మద్రాసు హైకోర్టు

ఆఫ్ ఇండియా కోర్టులో

ఆర్డినర్ బిలిజనల్ సివిల్ జ్యూరిస్డిక్షన్

ఓ. పి. నెం 57/1928

1917 సం॥ ఇండియా కోర్టు ఆక్ట్ VII వనానుబంధములో ప్రకారముగా ఆర్డినర్ బిలిజనల్ సివిల్ జ్యూరిస్డిక్షన్ (ఆర్డర్ లెడర్) కోర్టును బుద్ధాచార్యులు విడిచిపెట్టెను.

ప్రస్తుత పేషెంటుకు యీ అంశమును 1,60,000 నుండి, 1,12,000 రు॥ కు తగ్గించుటకు తీర్పును పిలిచియున్నది. 15-8-28 తేదీన హైకోర్టు ఆఫ్ ఇండియా నెం 5 పిటిషన్ గా ఖర్చుగా చేసింది. 31-8-28 తేదీన నామినేషన్ (కంట్రీ) తీర్పు బహిరంగపరచబడింది. యీ తీర్పునుగా తెలిసి జేసుకొనింది.

నెం 888 } ఇ. వి. సుందరరాజు
ఆఫ్ఫీసర్ } Counsel for the Company

వాతావరణ సిద్ధి

1928 సం॥ జూలై నెం 27-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెం 1 వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు మొత్తము
గోపాల్ పూర్	87	79	...	10.0	- 1.8
విశాఖపట్టణం	85	78	0.1	9.7	+ 1.0
కాకినాడ	81	74	0.4	8.2	- 1.9
మచిలీపట్టణము	84	77	0.2	5.3	- 5.0
కర్నూలు	87	74	0.1	9.8	+ 2.5
బళ్లారి	85	76	...	5.1	+ 1.5
అనంతపురం	...	...	...	6.0	+ 0.1
కడప	91	80	...	4.5	- 1.8
నెల్లూరు	92	82	...	4.2	+ 0.6
మద్రాసు	99	80	...	8.2	- 2.1
కడపూరు	92	81	...	8.9	+ 0.8
నీలము	95	74	...	6.8	+ 0.
కోయంబూరు	85	75	...	1.1	- 1.8
తిరుచనాపల్లి	95	79	...	3.4	+ 0.7
నాగపట్టణము	98	81	...	5.7	+ 2.8
మధుర	94	79	...	4.2	+ 1.1
పాంబం	87	81	...	2.0	+ 1.8
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	- 0.9
తిరువేండ్రము	83	78	0.2	16.5	- 8.5
కొచ్చిన్	85	79	...	31.9	- 17.1
కాలికట్టు	87	76	0.5	48.7	- 17.1
మంగళూరు	88	74	2.6	60.0	- 10.1
తెంగుళూరు	6	66	0.5	9.0	+ 2.5
మేరకార	66	62	3.3	45.7	- 17.7
కొడైకనాల్	64	51	...	5.2	- 8.2
కూనూర్	71	59	...	2.6	...

చర్చాదులు:—కాకినాడలో 0.4" మచిలీపట్టణములో 0.2, విశాఖపట్టణములో 0.1" వర్షించెను. ముంబై విస్తారముగ నున్నది. గోవానుభవం తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివడివి 4 మొదలు 8 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివడివి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—కర్నూలులో 0.1" వర్షించెను. ముంబై విస్తారముగ నున్నది. పగటివడివి 4 మొదలు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలుకు:—మద్రాసులో తుంపరలు పడినవి. ముంబై విస్తారముగ నున్నది. మద్రాసులో పగటివడివి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఇతరచోట్ల 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వడివి 2 మొదలు 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

న. న. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

నేటినుండి క్రొత్త ప్రదర్శనములు.

శని, ఆదివారములందు మాత్రమే రెండు ప్రదర్శనములు

సాయంత్రం 5 గం॥

రాత్రి 9-30 గం॥

ఆకాశంగము కాసుండుకు ముందుగనే స్టీలును రిజర్వు చేసుకొనుము.

కొటమైదానములో అమర్చియుండు మా విశాలమైన డేరాలో

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావుగారి కార్టేజరు గ్రాండు సర్క్యసు.

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావుగారు, "అడవిమృగములకు రాజు" అని బిరుదు వహించినవారు. అడవి జంతువులతో వీరు ఆతి వినోదముగా కవాతు చేయించెదరు. ప్రతియొక్కరు యీ క్రొత్త అద్భుతములను చూచి, ఆనందింపుడు.

6, సింహములు జేయు సాములు చూడదగినవి. 9 సింహములు, 4 పెద్దపులులు, 6 ఏనుగులు, 2 ఎనుగుబంటులు, పశువులు, మేకలు ఇవియన్నియు నొకటిగానుండి ఏక కుటుంబ స్థులవలె జీరి, ఆటలాడుటను జూచిన మన పూర్వకాలపు నత్యయుగమున శ్రీరాములవారి రాజ్యమున, పులియు పశువును ఒక గుంట నీరు ద్రాగినవని మనము జూచిన కథ జ్ఞాపకమునకు రాకతప్పదు. చాల మనోరంజకము. మిగుల ఆహ్లాదకరము.

ప్రవేశకట్టములు:—4 గురికి బాక్సు రు 16, సింగిల్ టికెట్ రు 4, డ్రస్ సర్కిల్ రు 3-8, మొదటితరగతి రు 3, రెండవతరగతి రు 2, కార్టేజ్ గ్యాలరీ రు 1, గ్యాలరీ అ 8.

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావు, జే. జె. కోకాసు, బి. ఐ. వేణుగోపాలునాయుడు,
ప్రాచైలింగ్. హానరరీ మేనేజరు. జనరలు మేనేజరు & ప్రాఫెసర్ కాలిక్రెవేట్ సెక్రటరీ.

"అసహాయోద్యమ నిధి"

కలకత్తా హైకోర్టులో కేసు

కలకత్తా, జూలై 26:—అసహాయోద్యమ నిధి అనే ఒక నిధి యొక్క అసహాయులపై కేసును కలకత్తా హైకోర్టులో విచారణ జరిగెను. హాజరులులేకగా ఈ కేసును నామాయందు 17894 రూ॥ వరకు అసహాయోద్యమ నిధికి యొగినట్లు ప్రాసీయందిరి. ఇట్టి నిధి తెదని తెలిచి ఏలినా మా ఎక్జిక్యూటర్లు ఈ మొత్తమును చిత్తంజుకు సేవాసమితికి వక్రగాని రామకృష్ణమిషనుకు గారి ఇన్వెంటరీలోను ఉద్దేశించుచుండిరి. కాని అసహాయోద్యమ నిధి యొక్క యొన్నదని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు పక్షముచేరిన సేనుస్త కిరణ శేకరరాయగార్లు తెలిపిరి.

ప్రభుత్వపు న్యాయవాది ఈ విషయమై మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పెను:—ఈ మొత్తము పొందగల ప్రతిష్ఠాపన లేకున్న పిలువారు వాగ్దానము ఈ మొత్తముచేరను. గాబులు లేకున్న ప్రభుత్వమువారి ధనముచేరను. ప్రభుత్వమువారి మొత్తమును ధర్మమునకే వదిలివేయవలయునని తీర్మానించు కొని యున్నాడు. అసహాయోద్యమ నిధియను పేరులయొకనిధి యొన్న చిత్తులేదు. లేకున్న ఇతర నిధులకు ఈ మొత్తము వివస్యమృగా లేక పిలువదాన వాగ్దానము ఇన్వెంటరీలో ఉన్న విషయము ఆలోచించవలెను.

ఎక్జిక్యూటర్లు పక్షపు న్యాయవాది ఈ విషయము ఖం దించుచు ఇట్లు చెప్పెను:—స్వతః పక్షముల అభిప్రాయము ప్రకారము ప్రభుత్వమునకు ఈ మొత్తము ఇవ్వబడినది. కావున వాగ్దానముమై ఆలోచింపనే అక్కరలేదు.

లేవేడినము వ్యాస వాక్యములు సేనుస్త గారి వాక్యములకు పుస్తకబద్ధము

ఒకపిచ్చివాడు న్యాయమూర్తి ప్రక్కన కూర్చుండుట కలకత్తా, జూలై 26:—ఈ కేసు ఆస్పత్రులో కోర్టుయొన పిచ్చివాడు ఒక మోటార్ ను సేదించుచు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తి ప్రక్కన కూర్చున్నాడు. న్యాయ పరిపాలనకు విషయమై లేనపు కొన్ని అభిప్రాయములున్నవనియు, ఆ అభిప్రాయములను ఆదా అనాదరంపరచుననియు అతడు చెప్పెను. పిచ్చివాడు పోలీసువారి వరమునర్పబడెను.

కెలాగు బడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 27:—యురబహిష్కరణపు టాడెబడిక మాదవలను బ్రయోజనముగా ఉపయోగించుటచే ఆ బడంబడికను పూర్తిగానే సంతోషముచేయుటకు నిశ్చయించిరి. విదేశాంగ మంత్రిలందఱును కెలాగుగానును స్వయముగా వచ్చి సంతోషము చేసెదరు. బ్రిటన్, మరియు దొమినియన్ల తరపున చాంబర్లె నుగారు సంతోషముచేసెదరు. ముస్మానీ తరవా ప్రభువుగార్లు పనితీరిక లేనందున రాజులకు. ఆగస్టు 27 తేదీ నీ బడంబడికను పరిశీలించు జేసెద రుగొనుచున్నాడు.

మదరాసువార్తలు

బార్ కాన్సిలు ఎలక్షన్లు:— శ్రీ యు. క. గంటి లక్ష్మన్న, బి. ఏ. బి. యల్. ప్రొక్కోర్డేట్టుగారు మద్రాసు బార్ కాన్సిలు ఎలక్షన్లలో నొక యభ్యర్థిగ నిలచెదర.

ఆత్మహత్య:— చెంగల్పట్టులో నివసించుచున్న ఒక రిజర్వ్ పోలీసుకాన్స్టేబుల్ కు పాతకాల్ గాల్గొని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఈతడు ఈమధ్య దక్షిణయిండియా రైల్వేలో బోర్డు పడిపోయిన బోటుమొయిలలో పోలీసుగార్డుగ నుండెను. గాథను గాములు అప్పుడు తెలిసెను. ఈతనిని అనుపరికి గొంపోయి చికిత్సగావించిరి. మొన్నటిరాత్రి అకుపరిమంది విడచిరి. ఆనెలంటే యీతడు తుపాకీతో గాల్గుకొనిమరణించెను.

కార్పొరేషనుసభ:— మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలు ప్రత్యేకసభ రాబోవు ఆగస్టు 8 లేదని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రివ్యూ భవనమున జరుగును.

నాయుడ జేతనబడినసభ ఈనెల 80 లేదని జరుగును వచ్చేఆగస్టు నెల 1 లేదని సాయంత్రం 5-15 గంటలకు రివ్యూ ఆఫీసు నియమకమున గూర్చి యాదించుటకు ప్రత్యేకసభ జరుగును.

చెన్నపురి ఆస్పదాన సమాజము:— ఈ సమాజమువారి యజమాన్యమున గత 3 వారములలో 888 బీదలకు సువర్ణిలో ఉపాచారముగారు 200 కు నోదిరా ఓనామి చందు పుదుచ్చేరి మధ్యపచ్చెట్టియారుగార్లు 150 కి లక్ష్మణుల కృష్ణయ్యచెట్టిగారు యావత్ సరిక న కీతులను ఆస్పదానము గావించిరి. ఈవారమున 500 బీదలకు జరగా రాజుగారు తమ వివాహసందర్భమున నిచ్చుట బీదలకు ఆస్పదానము గావించెదర.

బార్లో యుద్ధము

మదరాసు శాసనసభలో తీర్మానము

రాబోవు మద్రాసు శాసనసభలో నీదిగువతీర్మానమును శ్రీయుత జి. హరిశ్చంద్రయ్య, ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్. సి. గారు ప్రతిపాదించెదరు. ఇట్టి తీర్మానములే తదితర రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు ఆమోదించబడవలెనని హరిశ్చంద్రయ్య రావుగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

తీర్మానము

భారత ప్రభుత్వమువారు ల్యాండు ఇరిగేషను ఫార్ము ఎక్సైజు చున్నగు రిజిస్ట్రేషన్ల విషయమున శాసనసభ వారి కధికార మొసగి బార్లో యుద్ధములువంటి యుద్ధము ములకు అనుకూలము లేకుండ జేయువలెననియు యీలోపున భారత ప్రభుత్వమువారు రిసెటియంటులు పన్నులు మోపుచుట విషయమును గురించి ఒక ప్రొక్కోర్డేట్టు జడ్జిగాని అంతకంటె అధికముగ జ్యుడిషియల్ అఫీసరుగాని స్థానిక ప్రభుత్వ రెజిస్ట్రేషన్ మొదల బాధితులగు కర్షకులవలన శాసనసభ కన్నకొనబడిన సభ్యులు యీ మువ్వగుల యొకసంఘము నేర్పాటుచేసి వారి చేతికించబడు ఏర్పాటు చేయవలెను.

(ఒక విలేఖరి)

నోటీసు

పార్వతీపురం డి. ము. కోర్టులో

O. S. 18/26 E. P. 52/28.

వాది:— శ్రీ అప్పలనాయుడు.

ప్రతివాదు:— సూర్యమల్ల గవరయ్య వరైరాలు.

బోర్డులో సబ్ డి యలాకావర్గి గ్రామంలో నున్న టునంటిని ప్రతివాదుల తొలి య 3.0 పల్లం య 1.0 మెట్టు 60 సెంటు మెట్టు 12 చింత చెట్లు నెం 388-11 గుల జిరాయితి పల్లంభూములపై కోర్టువారిలర 1928 ఫం ఆ గడ్డు 27 లేదని పేలం జేయించబడునని ప్రచురణచేయడ మైనది.

పార్వతీపురం } వి. సూర్యనారాయణ
24-7-28 } పీడరు

న్యాయస్థానవార్తలు

గుంటూరు ఆంధ్ర కర్మాగారము కేసు

న్యాయమూర్తి కర్ణావేగారియెదుట

గుంటూరు ఆంధ్రకర్మాగారము క్రిమినలు కేసునందు, సెషన్సునకు కమిటుచేయబడిన రెండవమద్యాయగు ఎం. జి. రాజుగారితిరపున జి. వి. వెంకటరామకృష్ణ గారి దివమున ప్రొక్కోర్డేట్టు, సదరుకమిటింగు ఉత్తర్వుల రద్దుచేయవలసినదని పిటిషనును బెట్టిరి.

ఎం. జి. రాజుగారు గుంటూరు ఆంధ్ర కర్మాగారమునకు కన్వల్యంగు ఇంజనీయరునైనను మరి యొక్కరైనను పోర్టర్ చేసి రనియు, ధనము సహారించిరనియు పోలీసువాడు సేర మాలో పించిరి. ఈకేసువిచారణ, గుంటూరుజిల్లా సబ్డివిజనులు మేన్ట్రీటు కోర్టునుండి లెజవాడ సబ్డివిజనులు మేన్ట్రీటునుకు బదిలీ చేయబడిన. లెజవాడ సబ్డివిజనులు మేన్ట్రీటుకేసును విచారించి 1,3 మద్యాయుల నిర్దోషుని వదిలివేసి రెండవమద్యాయుల సేరములను, కృష్ణాజిల్లా సెషన్సుకోర్టుయెదుట విచారణ జరుప వలెనని ఉత్తర్వుచేసెను.

ప్రెయ్ తరువు ఆకాష్ట్రీయమైన దనియు, ఈకేసును గుంటూరు సెషన్సుకోర్టునకు కమిటుచేయుట కధికారముగలదు గాని, కృష్ణాజిల్లా సెషన్సు కోర్టునకు కమిటుచేయుటకు అధికారములేదనియు, ఇందుచే సబ్డివిజనులు మేన్ట్రీటు యొక్క నకాష్ట్రీయమైనది గనుక రద్దుచేయవలసి దని పిటిషనునకు వాదన, మద్యాయుల సాక్ష్యము యజువుగాలేదన ఆక్షేపణలు గూడ గలవని వేంకటరామకృష్ణగారు సాక్షివి గాని, వానిని గురించి ప్రశ్నలము వాడినదలయి కొనలేదని నుడివిరి.

పల్లిజ్ ప్రాసిక్యూటరు, క్రిందికోర్టు ఉత్తర్వును రద్దు చేయుట నాక్షేపించుచు, ప్రొక్కోర్డేట్టు రా కేసును, కృష్ణాజిల్లా సెషన్సునుండి, గుంటూరు జిల్లా సెషన్సునకు మార్చి పలసినదని కోరిరి.

ఈ సందర్భ ఆకాష్ట్రీయ మైనదని వేంకటరామకృష్ణ గారు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి వేంకట రామకృష్ణగారివాదన నంగీకరించుచు, క్రిందికోర్టువారి "కమిటుల ఆర్డరులను రద్దు చేసిరి. కాని, పిటిషనున నూదించిన "ఆకాష్ట్రీయ చర్య" కేసు విచారణకు సంబంధించినది గాదు గనుక, మద్యాయులై కేసును తిరిగి విచారించవలె ననియు ఇంతవరకును ప్రాసిక్యూషను తరపున విచారించబడిన సాక్ష్యమును పిటిషనుకు ఆక్షేపించుట లేదు కనుక, ఆసాక్ష్యమును తిరిగి విచారించ సక్రమలేదనియు న్యాయమూర్తి తమ యొక్కతరువులో నూదించిరి. మద్యాయు తరపు సాక్ష్యమునుగూడ తీసికొనవలెనని పిటిషనురు గోరె నని యు కాని ఆ విషయము, మేన్ట్రీటు వివక్షణకు వదిలివేయుచున్నా నని నాయమూర్తి చెలివెను.

* * * *

క్రొత్త అడ్వకేటుల మాకులు

క్రొత్తగా నమలులోనికివచ్చిన "బార్ కాన్సిలు ఆక్టు" క్రింద నూతనముగా అడ్వకేటు లైనవారు, జిలాలాకేసులలో ఒరిజినలునెడున పార్టీలతరపున వ్యవహరించి చర్య జరుపుటకు అధికారముగలదా లేదా యను విషయము ఈ దినమున ప్రొక్కోర్డేట్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తులు మునర స్వామి కాష్ట్రీ, చాల్సుగార్లయెదుట విచారణయందు నున్నది.

అసలు వివాదాంశము బి. వి. దేవనాథమగారననతకు "బార్ కాన్సిలు ఆక్టు" (కారము, క్రొత్తగా అడ్వకేటు ఆయెను. ఇత డిజీవల ఇన్సూరెన్స్ కేసులో నొకపార్టీ తరపున వాదించుటకును; అతని తరపున చర్య దీక్షింతుటకును వకాలకు పుచ్చుకొని, న్యాయమూర్తి సర్ సి. వి. కుమారస్వామి కాష్ట్రీగారియెదుట నొక పిటిషను దాఖలు చేసెను. న్యాయమూర్తి సదరు వికాలకు ఫారమును, పిటిషనును క్రిస్టినేయ అడ్వకేటులకు, వాదించుటకు మాత్రమే వాక్కు గలదగాని, ఇన్సూరెన్స్ ఒరిజినలు నెడున వ్యయముగా పిటిషనులు దాఖలుచేయుటకుగాని, పార్టీతరపున వ్యవహరించుటకు గాని అధికారములేదనిరి. ఇన్సూరెన్స్ ఒరిజినలు నెడున వాదించుటకేక, పార్టీలతరపున, వ్యవహరించుటకు గూడ అధికారముగలదని వాదన, ఈవిషయమును పరిష్కరించుటకు గాను, సైన్ వివరింపబడిన ఫుల్ చెంచ్ పర్మిషులను అల్లాడి కృష్ణస్వామిగారు, క్రొత్త అడ్వకేటుల తరపున హాజరై వాదించుచు, బార్ కాన్సిలు ఆక్టుకారము క్రొత్త అడ్వకేటులకు, ఇన్సూరెన్స్ ఒరిజినలు నెడున పార్టీల తరపున చర్యదీక్షుకొని వ్యవహరించుటకు గూడ అధికారము గలదని వాదించిరి.

బార్ అసోసియేషను తరపున వాకిగారు, కృష్ణ స్వామిగారి వాదన నంగీకరించిరి.

అటార్నీల తరపున, బి. వి. శ్రీనివాస్ అయ్యంగారు వాదించుచు, ఇన్సూరెన్స్ వ్యవహారములలో పార్టీల తరపున వ్యవహరించి చర్య దీక్షుకొను వధికారము, ఇన్సూరెన్స్ ఆక్టు నందు ఒక్క ఆటార్నీలకు, సానిటరులకు మాత్రమే యొసగబడె ననియు, అందుచే, ఇతరుల యధికారము సంక్రమింప జాలదనియు వాదించిరి.

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు రింకను వాదించుచుండగా కోర్టు వారు ఫలహారములకు లేదిరి.

పోలీసువారు ఉత్తరములను వశపరచుకొనుట

మద్రాసు జూరై 7:— జి. ఎస్. కన్నప్పర్ అనా తనికి కృష్ణస్వామిశైలగారును | జి. వి. కె. నాయుడుగారును వ్రాసిన రెండు ఉత్తరములను ఒకకూలివాని వద్దనుండి మధురాంతకం పోలీసువారువశపరచుకొనిరి. ఈకూలివాడు ముంబై లాల్ సర్కారునింగారవేలుచెట్టిగార్లు. తిరుమనాపల్లికిబోయిన మోటారుకారులో యీరెండు ఉత్తరములు పట్టుకొని వచ్చుచుండ మధురాంతకంలో పోలీసువారితనిని సభ్యభివర్యులకు తనిఖీచేసి యీయుత్తరములు రెంటిని తీసికొనిరట. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయార్కు, 22 జూలై, 1928 :—

గ్రహమ్ పేజ్ మోటారుకార్లు తయారైన సంఖ్య గాంచిన, అటోమోటైలు ప్రపంచ మంతయు దద్దెల్లుచున్నది. జూలై 19 వ లేదినరకు 1928 నం|| నూతన మాడిరి కార్లు 44,000 లకు మించిపోయినవి. 1927 నం|| తయారైన వాటికంటె రెండింతలుగను, క్రిందటి వత్సరము యీలేదినరకు తయారైన వాటికి శాల్గింతలు మోల్చిపోయినవి. ఇంత మోల్చుటకు కారణ మేమన, ప్రపంచమందంతటను దీనినే కోయవారు అధిక మగుటయే.

నోటీసు

రాయచూరులో నుండు రిప్పర్ ప్రెస్సును నభాపతిప్రెస్సును గుత్తకు తీసుకొన గోరువారు క్రింద సంతకం చేసినవారికి తమ ఆఫరును సద్ర ఆఫరుతోపాటు రూ 200/-ధరావత్తును 15-8-28 వరకు పంపవచ్చును. ప్రతి ప్రెస్సుకున్న వేర ఆఫరును వేరవేర ధరావత్తు మొత్తం రూ 200 న్ను పంపవలెను. పర్తులు వగైరాలు క్రింద సంతకం చేసినవారికి స్టాంపుచేసి కవరు పంపినట్లయితే తెలుపడమువును.

యస్. శ్రీనివాసయ్యర్,

రిప్పర్, సభాపతిప్రెస్సులకు అఫీషల్ లిక్విడేటరు.

నోటిఫికేషను

గుడివాడ తాలూకాబోర్డుక్రింద నున్న అంగలూరుగ్రామమునందు గల బోర్డు వాయ్యరు ఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాల యందు హెడ్ మిస్ట్రీనుపొస్తు రూ 80-1-40

80

వర్క్ నెంటు పొస్తు ఖాళీ అయినది. సదరుపొస్తు క్వాలిఫయిండు సెకండరీ గ్రేడు ట్రయిండు మిస్ట్రీకుకు యివ్వబడును. సదరు ఆర్డరుగల క్వాలిఫికేట్లు 20-8-28 లో గుడివాడ తాలూకాబోర్డు స్పెషలు అఫీసరుగారికి కృష్ణగర్లు లేంజి సబుఆఫీస్సెంటు యనస్పెక్ట్రీకుగారివ్వరా అప్లికేషనులు పంపుకునేది. వాయుదా దాటిన తరువాత రాబడు అప్లికేషనుకు వాల్యూ యివ్వబడును.

తాలూకాబోర్డు అఫీసు, } (Sd) M. A. AZEEZ,
గుడివాడ, 18-7-28. } Special Officer.

Best Plants & Fresh Seeds !!

Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guava and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen, Roses & best coloured Crotons Rs. 6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2 each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2. Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to :-

S. K. I. ABDUL RAMIMAN, Nursery, Salem

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే సమై

సమైదారులు పనిలో చేరుచున్నారు

మద్రాసు వార్తలు

మద్రాసు, జూలై 27:—మద్రాసులోని ఎగ్జిక్యూటివ్ మను మొదలుకొని చెంగల్పట్టు స్టేషనువరకు గల రైలుమార్గము పూర్తిచేయునట్లు గల పనివాండ్లలో నుమారు 850 మంది పమైదారులు తిరిగి పనిలోనికివచ్చిరి.

రైలుబండ్లలో ప్రయాణీకుల సంఖ్య పెరిగినది. ఇంకను మరికొన్ని రైలు బండ్లు ఇకనుండియు నడువగలవు.

మద్రాసునుండి శ్రీశైలము వరకు వేలవేల పనిలోను పోతుమొలులు బండియును తిరువనంతపురం ఎక్కువైనది. బండియును చాలామంది ప్రయాణీకులను ఎక్కించుకొనివెళ్ళినది.

తిరుచనాపల్లి వార్తలు

గుడ్డు (పరకలబండ్లు) కూడా నడుచుచున్నది. కొంచెం మాత్రముగా నడిచినను రైలుబండ్లు పనికి నడుచుచున్నవి.

రైలుఇంజను మర్యాదనుబట్టి డిక్షన్లు

తిరుచనాపల్లి ఇంజనులను మర్యాదనుబట్టి రైలు ఇంజను డిక్షన్లు రూపొందించినది. అందువల్ల బస్సులోనివారు ముగ్గురు మరణించిరి. ఇద్దరికి నుమారుగా గాయములు తగిలెను. జనపయాచానును చెదగగొట్టుటకై పోలీసులు తుపాకులు కాల్చియుండిరి.

కేసరినుండియు మద్రాసు : బుధవారమునందు రైలు బండితిరుగును.

విల్లుపురము తంజావూరువరకు నింకొక శ్రావణ రైలు నడుచును. (ఆ. ప్రె.)

మధురవార్తలు అరెస్టులు

మధుర జూలై 26:—కార్మిక సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శిగారగు పళ్ళవేలుకెట్టిగారు వెంకటాచలం అయ్యగారు (జిల్లా కార్యదర్శి) అరెస్టుచేయబడి తంజావూరుకు గొంపోబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుచనాపల్లిలో అరెస్టులు

ఈ రోడ్డు మార్గమున కర్మాగారములందు గల కార్మికుల సంఘకార్యదర్శియగు టి. వి. కె. వాయుడుగారు అరెస్టు చేయబడిరి. నిన్న సెంట్రలు జైలుకు గొంపోబడిరి.

తిరునల్వేలిలో సమై ముగిసినది

జూలై 27:—ఇంటి పనివాండ్లందరూ సమై ముగించి శ్రీశైలము వరకు పనిలోనికిరి.

తిరుచనాపల్లిలో 144 పెళ్లము

తిరుచనాపల్లి, జూలై 27:—జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పి. సి. దత్తుగారు తిరుచనాపల్లిలో కార్మికసభలయిన జనకమాండవరి 144 పెళ్లముకారకు ఉత్తమ బారీచేసిరి.

తిరుచనాపల్లివద్ద ఇంజనతో మోటారుబస్సు డిక్షన్ సర్వకు జనపయాచాను పారదోలుటకు పోలీసువారు తుపాకులు కాల్చగా గుండుదెబ్బ తగిలిన చిన్నతంబి అనువతకు ఆలోగ్యమును జేంచుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

జేలూరు రైల్వే విఘాతము

కలకత్తా, జూలై 26:—కలకత్తాపరీవాహకము జేలూరు వద్ద పట్టణం ఊడదీయుటవల్ల రైలుపటిపోయియుండెను. ఈ విధముగా పట్టణం ఊడదీసిన శ్రేణులను పోలీసువారు ఆయా తీసి 36 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

రైల్వేకలకత్తాలోనే 89 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. రైలు పట్టణం ఊడదీయుచుండగా మురితినది అట్లుకే రహిము తన వాటాములో చెప్పెను. తనను ఇంక 81 మందియును కలసి యీటనిచేసితిమని చెప్పెను.

మిగిలినవాండ్లు తన్ను ఎక్కడికి తీసికొని రైలుమార్గమును తనవయందుగా చెప్పలేదు కాని 80 గంటలకు పైతం బరగి కలసి రైలుబండ్లవద్దకు వెళ్ళిరట. అచట ఇంకను అధికారి 29 మంది సమావేశమై యుండిరట. వారివద్ద పనిముట్లు ఉండెను. వారావనిముట్లతో నీలలను ఊడదీసిరి.

గియవనెట్టు ఎక్కువైనందున మునుకాల్యలో వడుచుటగా ఏరాదావుననే పాదలచాటుననుండి మురితరట. ఈ గుంపులోగల వారిందరినీ చూచితిమిదీల గుడ్డపట్టగలవని రహిముచెప్పెను. పట్టణం ఊడదీసినవారిలో నొకనిచేత కూడా రహిము చెప్పెను.

చంకల్వేవననులోని రైల్వేకార్మికులందరూ పోలీసు అరెస్టుచేయబడ్డారు. వీరిలో ఎవరెవరు అవాచిగుంపులో ఉండినా కనీసము గుడ్డ పట్టపట్టణం వరకు అరెస్టు చేయబడిరి.

అరెస్టుచేయబడి పదిహేనవంతుడు రైలుబండినివేలించి నల్లయ గాయములతోనట్టి ప్రయాణీకుల తాలూకు బట్టలు యింతవరకును కొన్ని యీ అరెస్టు చేయబడిన వారివద్ద దొరికినది. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేకనీవాండ్లు మొత్తము 89 మంది అరెస్టుచేయబడి నను అందులో 7 గురు మాత్రమే అట్టుకేరహిముచే గుర్తించబడినది. అందువల్ల మిగిలిన రిమిమియినా విడుదలచేయబడిరి.

జమ్మమమూరు సమై

జమ్మమమూరు కార్మికసంఘములగు వారి మిగిలిన అగ్రాహారాధికారమును సోపరజరిగినది. ఫ్యాక్టరీల డైరెక్టరులను సూచించిన పనూరావు మరగలను సమైకారమున కరించలేదు. ఎన్నికలను 2-వ పనిలోకి తీసుకువచ్చి మంజూరు చేయబడి యీనాకరిల మునితేసి వెళ్ళి యీ సందర్భములకు తృప్తికరముగా నుండినా వారి సమైకారమున లోనిది రాజులమరియు తనివాడ్లు వ్యవస్థగా చెప్పిరి.

బొంబాయి విల్లులసమై

బొంబాయి, జూలై 26:—బంధనలోని అంతర్జాతీయ శ్రమకర్మికుల సంఘమువారు బొంబాయి విల్లుల సమైకారము సహాయము 100 పానులను యా. యం. జోషిగారి కరచుగా తరిరి.

యూరోపు ఖండములోని యితర శ్రమకర్మికుల సంఘములవారు కూడ సహాయము చేయవలసినదిగా కోరుచు జోషిగారు ఉత్తరమును వ్రాసిరి.

ఇతరపానిక పాత్రపముఖుల చందాలవల్ల యీ 1,000 పానులయొక్క సమైకారము కొంత 15 రోజుల కనుగ్రాసము కండు.

జి. వి. పి. రైల్వేసమై

బొంబాయిలోని జి. వి. పి. రైల్వే కార్మికసంఘము వారు దక్షిణఇండియా రైల్వేకార్మిక సంఘమువారి యెడల తమ సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

జి. వి. పి. రైల్వేసమై ఎవ్వరు ప్రారంభము గునో చెప్పకాలమునయు యెవ్వడో యొకప్పుడు అకస్మాత్తుగా సమై ప్రారంభముచుననియు జబ్బాల్లాగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

సమై ముగియుచున్నది

పనివాండ్లు అందరూ తిరిగి పనిలోనికి వచ్చుచున్నారు. శ్రీశైలమును పల్నాసను-మద్రాసుకు మధ్య అన్నిస్థానములలో పనివాండ్లు తిరిగి పనిలోనికి వచ్చిరి. మొట్టమొదట సమై ప్రారంభమైనపుడు విల్లుపురములోనే సమై తీవ్రముగా నుండెను. కాని, ఇప్పుడవట్టి సమైదారులందరూ తిరిగిపనిలో చేరిరి. రైలు సర్వముగానే నడుచుచున్నది.

పగటిపూటలయందే ఇప్పుడు రైలునడుచుచున్నది కాని యింకను ఒకటిరెండువారములలో రాత్రిపూటకూడ రైలునడుచువలదును

మద్రాసునుండి తంజావూరువరకు ఒక శ్రావణ రైలు శ్రీశైలముండియు నడుచును. ఉదయము 11 గంటలకు మద్రాసునది స్థానములో బయలుదేరి మదివాడు పాయలూరు 5-10 గంటలకు తంజావూరుచేరును.

రైల్వే కంపెనీ ఏజెంటుగారు రైలుమార్గ మెత్తలను గల రైల్వే ఉద్యోగులను ఉత్సాహపూరితముగా నుండవలసినదని కోరుచు సమై ముగియుచున్నదని తెలియజేయుచు స్వామిశ్రీ వరాయణులై రైల్వే ఉద్యోగులను చేసినసేవకు కృతజ్ఞత తెలియజేయుచు తంజావూరును అన్నిస్థానములకు వరిరి. (ఆ. ప్రె.)

ముత్తురంగ మొగిలిగారి యభిప్రాయము

మద్రాసు, జూలై 27:—మద్రాసుండియో రైల్వే సమైదారులయొక్క సానుభూతిని చెబుటకు మద్రాసులో వర్తమాన జరుగవలసినది 144 పెళ్లముకరింద యుత్తమపును బారీ చేసినందువలన ప్రభుత్వమువారిభీతి ముడియగుచున్నది. ఈ రాజధానిలో ప్రతివాడు యీ సమైను గర్హించుచున్నాడు. కొందరు సమైకు అభ్యుదయపరిచినదని సమైదారులకు పలకలియుచున్నాడు. ఈ విషయమున జోషిగారు కలగజేసికొని రైల్వే అధికారిలకును సమైదారులకును సమాధానమిచ్చుట చేయక మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 144 పెళ్లముకరింద పథము

జరుగకుండనే యిట్లు వారి యభిప్రాయమును వ్యక్తము చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

వి. వి. గిరిగారి యభిప్రాయము

మద్రాసు, జూలై 27:—సమైదారులు వ్యవస్థాపకము నవలంబించరాదని నేను చెప్పియుచున్నాను. ప్రభుత్వవ్యవస్థముల కార్మికములందుచున్నాను. 144 పెళ్లముకరింద పథమునాటలకరచుచు సక్రమాంశోసమునకు నూడ భింగమును ప్రభుత్వమువారు కలగజేయుచున్నాడు. వారు సమైలయందు దధికమును అనుభవము కలదుగాని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున కేక్కిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిని మిరిపావుచున్నాడు. ఈ సమైనుగరించియు, రాబోవు జి. వి. పి. సమైను గుర్తించు వారిని చింబుటకు అభిభావం రైల్వే సేవకేవల కార్మికసంఘములకు సమావేశపరచు సత్వేతముతో యీ కార్మికసంఘములకు తెలియజేసిరి.

కనాడలయి ము సమై విషయమున విచారించుట కొల సమైకారమును కమిటీని ఏర్పాటుచేయవలసినది అంజోశన సలుపవలసినదని గోరుచున్నాను ఇట్లుగారిచిన యెడల సీవమునకు సమైకార పరిష్కారముకలదునని నేను తెలుచుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు నను తమవాద్యతను గుర్తించి యిట్లుచేయుట మంచిది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రావేశితరులు-బహిష్కారము

కర్ణాటపుర నభిలీర్మానమును ఖండించుట
పూనా, జూలై 25:—కానసభ్యులగు కర్నాటక ప్రావేశితర వాయుకులను అను వండిత తపచికోడిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద నిన్న జరిగిన బహిష్కారసభలో నైమును కమిషనుకు సహాయముజేయుటలెనివి కర్ణాటపురమున జరిగిన ప్రావేశితర మహాసభాతీర్మానమును ఖండించుచు తీర్మానించు పూనావాస్తవ్యులకు కేవలరావు బగడిగారు గంభీరపత్యాసము గావించిరి. తీర్మానము వ్యాధ్యులను చెలరేగుచుండ ఆహ్వానించబడెను. ఒకరుమాత్రము ప్రతిపాటునుగ వాట్లాడిరి. (ఆ. ప్రె.)

వకటన

బందరులోని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయకళాశాల మెకానికల్ యింజనీరింగు, వడ్రంగం లెనానీ శీతకాళులో చేడుకు విద్యార్థులు కావలసియున్నాడు. ఇది చెప్పవట్టణం గవర్నమెంటు వారివలన రిక్కిలమును కాలిడిరి.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల } ఆర్. గంగాదాస్
బందరు 9-7-1928 } కార్యదర్శి
పాలక సంఘము అందు కవున్సిలు

In the Court of District Munsiff of Tirupati.

S. C. 241 of 1928.

E. Subba Rao ... Plaintiff
Polampalli Venkatappiah ... Defendant
Whereas a suit is filed against you for Rs. 44-4-0 (forty four rupees and four annas) by the Plaintiff herein, please take notice that the above Suit is posted to 30-7-1928 and if you do not appear on that date the suit would be decreed exparte.

E. SUBBA RAO,
Plaintiff.
17-7-1928.

NOTICE.

Applications are invited from duly qualified candidates for the post of an Agricultural Demonstrator in the Board High School at Palakonda Salary Rs. 60 per mensem.
The post is sanctioned for the present till the end of June 1929 and there is a prospect of its continuance.
(Sd.) G. JAGANNADHARAJU,
President, District Board.
District Board's office,
Vizagapatam,
Dated 25th July 1928.

(1)

(2)

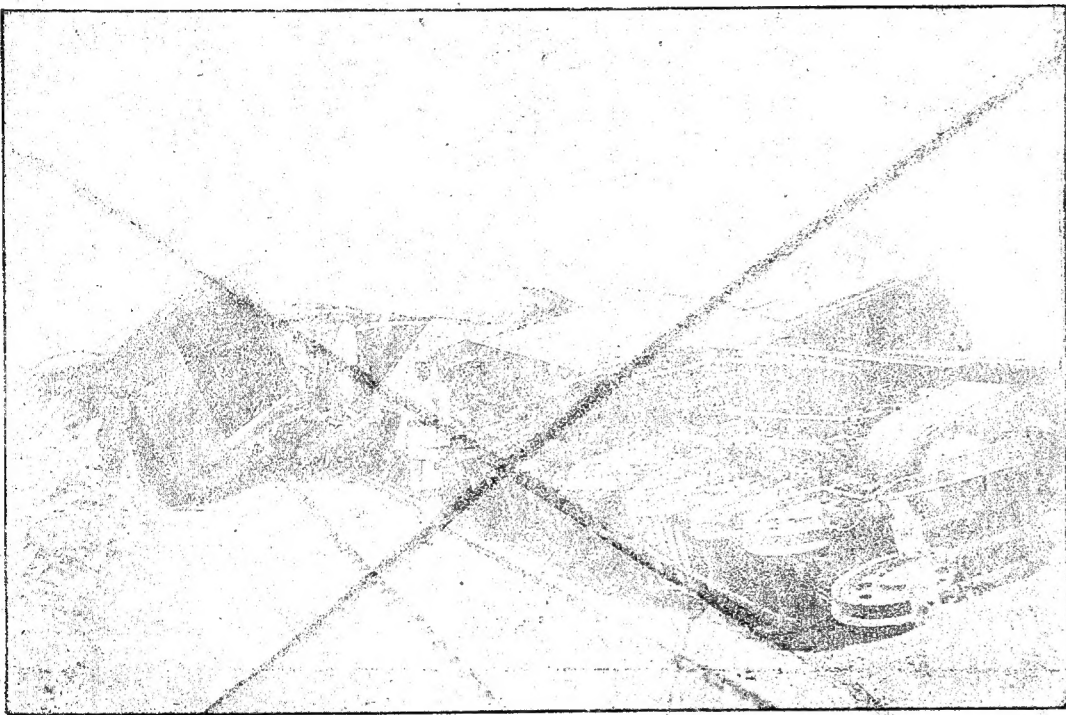

(3)

(4)

(1) దురీశేటి అప్పారావుగారు, బారిష్టరు:—మదరాసు హైకోర్టుకు ఆర్టికల్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గనున పీసీ అఫీషు రిఫరీగా నియమించిరి; (2) పి. కామదర మినను:—కొచ్చిన దినాను నియమించబడిరి; (3) ఆర్. సత్యమూర్తి అయ్యగారు ఎం. ఎ. ఎం. ఎల్:—అప్పారావుగారు ఛార్జీ పుచ్చుకొనువరకు తాత్కాలికముగ అఫీషు రిఫరీగా నియమించబడిరి; (4) పి. ఎ. వి. కృష్ణారావు:—బాపు తెలిగ్రామం అసీస్టెంట్ డ్రైవరు జనరలు. బ్రుస్టెల్లో జను అంతర్జాతీయ తెలిగ్రాఫ్ మహాసభకు భారతీయ ప్రతినిధిగా బోయెదరు. ఛీఫ్ కలెక్టరు పాతకలోను వాషింగ్టనులోను జరిగిన రేడియోభలకు భారతి ప్రతినిధిగా వెడలి యాండిరి.

మధుర స్వానంజరు విఘాతము

కొడైకనాలు స్తవనువద్ద 23 వ తేదిన పశిపోయిన రైలుబండి (పి. ఎ. ఎ.)

నారాయణవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

వాతావరణము

జూలై 26:—సుమారు 1 నెలగా మబ్బు, గాలిజాస్తీ గాయున్నది. వర్షములు లేవు. రైతులు చాలా యిబ్బందులు పడుచున్నారు.

కలరా

8 రోజులుగా కలరా ప్రారంభమయి మొన్న యిద్దగు నిన్నయిద్దరు పసిపోయిరి.

శ్రీయుతులు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు కార్యకేసరం తాలూకాబోర్డునందు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి మరణమునకు బోర్డువారు చింతిల్లు చూచి వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపునట్లు తీర్మానించిరి.

శారదాబిల్లు

మాయూరిలోనుండు పూర్వవార వరాయణులు యీ బిల్లును ఆమోదించక వ్యతిక్త అభిప్రాయము నిచ్చిరి.

చిత్తూరులో ఖద్దర్ ప్రచారము

నారాయణపరమం దుండేడి సంచారఖద్దర్ వస్త్రాల యను 1928 సం॥ రం జూలైమాసం 28, 29 తేదీలందు చిత్తూరికి మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖద్దర్ శ్రీయుతులు సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యగారు పి. ఏ. బి. ఎల్. యం. యల్. సి. వారి గృహమునందు ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దర్ ప్రచారకుల మూలముగా యింటింటికి పల్లెల్లకు పంపి అసభ ధరలకే అమ్మబడును.

నారాయణవరం

26-7-28

సి. వి. రంగారెడ్డి

గౌరవకార్య:య:త

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీలు, ఉద్యోగములు.

జూలై 26:—శ్రీలు ప్రభుత్వఉద్యోగములలో చేర్చు కొనుచున్నామని తూ. గోదావరి జిల్లాకలెక్టరుగారు వినియోగ బోర్డువారికి (రామగారి, శ్రీలు ఉద్యోగములలో చేర్చుకొనుట కట్టి యాబండ్ల మును లేనప్పటికిని అందుకొను తరుణము రాలే దని వినియోగబోర్డు గారు నాసింట్లు తెలియుచున్నది.

కృష్ణా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు

శ్రీయుతి మనికొండ సత్యనారాయణగారు కృష్ణా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు కార్యదర్శిగా వేతనముపై నియమించబడిరి.

లోకలు బోర్డులు

మా జిల్లాలో జిల్లా తాలూకాబోర్డులు గత మేమాసము న ప్రభుత్వమువారికి స్వాధీనమైనది. నంబకులోనైనను తాలూకాబోర్డులయొక్క జాగునని యాకించితిమి. ఇప్పటికి ఒక్కొక్క తాలూకాబోర్డులో సర్కిల్స్ విభజనకాలేదు. ఎప్పటికి యెన్నకల వచ్చినో తెలియకున్నది.

శాసనసభలయెన్నికలు

1929 లో జరుగవలసినయెన్నికలకు ప్రెలిమినరీ ఓటర్ల విప్తు సెలైంబరు మాసములోగా ప్రచురించవలసినదని ప్రభుత్వ సర్కిల్స్ లకు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

అర్బన్ బ్యాంకు

బందరులో శ్రీ కృష్ణా కోఆపరేటివ్ అర్బన్ బ్యాంకు తుమ రా. రా. వేమూరి గార్ల శాశ్వరరావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగను, లెక్కపడ రామారావుగారు కార్యదర్శిగను

శ్రీ పద్మనారాయణమూర్తిగారు

పశ్య శుబ్బారావుగారి (ఇంజనీరింగు కాలేజీ ప్రధానరు) కుమారులు. స్టేట్ రైల్వేలయందు ఎలక్ట్రికలు ఇంజనీరింగు అధ్యర్థిగ శిక్షకు సర్వీసు కమిషనువాగినే ఎంచుకొనబడిరి

యెన్నుకొనబడిరి. బ్యాంకు నాసింబడి మూడు సంవత్సరము శ్రేయనకు, గత సంవత్సరమున రు. 1,800 ల లాభముపట్టుచుండ ప్రశంసనీయమగుచున్నది. ఇంకొకంతవరకు కార్యదర్శిగ నున్న వద్దూరి వెంకట శుబ్రహ్మణ్యంగారు ప్రశంసనీయులు.

జయంతి

ఇకమిడట విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారిచే నెలకొల్పబడిన “జయంతి” పత్రిక యిచ్చటనే ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడును.

ఆర్యప్రభ

ఆర్యప్రభ విజయనగరమున శ్రీయుత గుహ్యురి జగన్మూర్తిగారి సంపాదకీయమున వెలువడుచున్న ద్వైవార పత్రిక. ఆంధ్రయువజన ప్రపంచమునకు శ్రేష్ఠుగారు అపరిచితులు కాదు. వీరికిగల తెలుగుభాషాభిమానము, అంగుమిక్కిలి హిందూ శ్రీవిద్యాభిమానము, సంఘసంస్కరణాభిలాష, కార్యదీక్ష, వీనిని నిర్వహింతులగు ధైర్యోత్సాహములు కొనియాడదగినవి. ఆంధ్రదేశమున యంతవరకును ఏకస్తూపపత్రికమంటి పత్రికలు రెండుమూడు లెక్క పారపత్రికలును ద్వైవారపత్రికలును పుబ్లికేషన్లు ముఖ్యము మారుచుండుట కొనసీయుచు. అందు విశాఖపట్టణమండలముననిలువంటివాని బాలారెడ్డియులు మొందుగనున్నట్లున్నది. కావున విశాఖపట్టణ మండలవాస్తవ్యులు. శిర్డీగారికి చేయుతనోసంగి ఆర్యప్రభను ప్రకటించున కాపాడి నిండుజవ్వనిగతేసి ఈమె నేనలను మాత్యగత, భాషాభిలాష కలకలము కలగజేయుదురని నమ్మెనము.

సాంఘిక పునర్నిర్మాణము

శివశంకర్

హిందూసంఘము పునర్నిర్మాణము గోరుచున్నదనుట నిర్వివాదాంశము. ప్రస్తుతస్థితి సాంఘికాభివృద్ధికి తోడ్పడుటలేదనియు, దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి సంఘమును నడుపుట యవసరమనియు, పలువురు తలచుచున్నారు. కొంతకాలమునుండియు బయలుపడెడు చున్న వివిధరీతినంగ్రహించి లాభ లిందులకు ప్రబలిదర్శనములు. హిందూసంఘ పునర్నిర్మాణమునకు బూనుటకు అర్హులెవరు? ఈ బాధ్యత నెవరు చేపట్టవలయును? ఇట్టి ప్రశ్నలకు సమాధానము జెప్పట సులభముగాదు. కాని, ఇక్కార్యమును నిర్వహింపక తీరదని విదితమగుచున్నది. పీఠాధిపతులకు ద్రవ్యమున్నది, పలుకుబడియున్నది పీఠేమయిన మార్పు గావించ దలపెట్టుచో, గావించగలరు. కాని వీరియందు చాలము గనుపించదు. మతాంతరులకు హిందూమతస్వీకారమున కవకాశమిచ్చుటకు శాస్త్రము లొప్పుచున్నవని, కరవీరవీరశంకరులు కంఠోక్తి గలిగి మిల్లరు కన్యను హిందువుగ జేసిరి. వీరికిగల పలుకుబడివలన, పలువుర వీరవర్య నామోదించిరి. కాని, పీఠాధిపతులలో ఇట్టివారు అత్యల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. వీరిలో వీరికి కలహములు ప్రబలుచున్నవి. కోర్టులలో వ్యాజ్యములు పెరుగుచున్నవి. తమ ఆస్తిని కాపాడుకొనుచు, తమరాబడిని చక్కబెట్టుకొనుటతో కాలము గడచుచున్నది. ఇట్టివారిపట్ల జనసామాన్యమునకు గౌరవము తగ్గుట వింతగాదు. వీరు హిందూసంఘాధ్యక్షులకు బూనిచో, సంఘమునందలి ప్రాజ్ఞులెల్లరును గూడ, భావిపరిణామ మెటులుండవలయును, ఎట్టిమార్పు లవసరమని యోచించి నిర్ణయింపవలయును.

సంఘ మెటు బోయిన నేమియని తలచువారు గలరు. ఇట్టివారు కాలమెటుల నీడ్చిన నటు బోవలెనని చెప్పుచుండురు. వీరి వైఖరి నవలంబించుచో, కొంతకాలము నకు సాంఘికపరిస్థితులు వానియంతట అవియే నొకత్రోవకు రావచ్చును. కాని ఇందుకు చాలకాలము పట్టును. మధ్యమధ్య కాలాంతో భములు దయింపవచ్చును. సాంఘికాచారములం దే మార్పుగలిగినను ఉక్తి:డువారివలన మాత్ర మెట్టి లాభముండదు. ప్రకృతికి మార్పునపాజము. ప్రకృతి అనుక్షణము మారుచుండును. ఇర్రబ్రహ్మ మొక్కటియే మార్పు లేనిది. సాంఘికాచారములును పరిస్థితుల ననుసరించి మారుట సహజము. ఈకాలము నందే గాక, పూర్వకాలమునందుగూడ ఇట్టిమార్పులు జరుగుచునే యుండెను. ఎప్పుడు కలిగినమార్పుల నపుడు గమనించి, అప్పటికిసరిపోవు విధులను దూరద్రష్ట లగు స్మృతికర్తలు ఏర్పరచుచుండిరి. స్మృతికర్తలలో మతిభేదము లుండెను. బాల్యవివా

హముల నామోదించినవారు కొందరు, ప్రాథావివాహముల నామోదించిన వారు కొందరు, స్త్రీలకు పురుషాధిపత్యము పనికి వచ్చు ననినవారు కొందరు, అక్షత యోనులకు మాత్రమే పురుషాధిపత్యము పనికివచ్చు ననువారు కొందరు, వితంతువు నియోగముద్వారా సంతానము బడయవచ్చు నని కొందరు, బావగారిద్వారాగాని, మఱిదిద్వారాగాని సంతానము బడయవచ్చునని కొందరు, ఈ రీతిని గల స్మృతి వాక్యములలో నెవరికి సరిపోవు వాక్యములు వారికి దొరకుట వింతగాదు. శ్రుతులు, స్మృతులు, పురాణాదులన్నియు సమానప్రమాణములే యని చెప్పి, శాస్త్ర విధుల నతిక్రమింప వీలులేదని వాదించువారు గూడ వానిని తూచా తప్పకుండ ననుసరింపవలెనని చెప్పజాలరు.

నియోగపద్ధతిని గాని, దేవర పద్ధతిని గాని పునరుద్ధరింపవలయునని కోరువాకుండరు. ఇటులనే, మనుస్మృతిలో శూద్రవర్ణమువానికి విధింపవలసినదని పేర్కొనిన శిక్షల కిప్పుడెవ్వరును అంగీకారము సూపజాలరు. న్యాయ నిర్వహణ పద్ధతులు మానవునకు మానవునకుమధ్య కట్టి తారతమ్యము జూపరాదను భావము ఎల్లర హృదయములలో బలముగ నాటుకొనినది. క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్డునందు, యూరపియనులకును భారతీయులకును మధ్య జూపబడిన వ్యత్యాసమును తొలగింపవలయునని భారతీయులు గోరుట కిదియే కారణము. సుప్రసిద్ధసంస్కర్త లగు రాజా రామమోహన రాయలు వారి ఆందోళనమువలన తొలగిపోయిన సవాగమున పద్ధతి శాస్త్రానుగుణ్యమయినను, దానిని పునరుద్ధరింపవలయునని ఎవరును ఆందోళనము జేయజాలరు. ఏలన, యిక్కాలమున జేడి సంఘమునకు క్షేమకరమో, దానినే ప్రజలు ఆమోదించుచున్నారు. శాస్త్రము లంగీకరించినవానిని మాత్రమే కనుగొని నిర్వహించువారు దాదాపుగ లేరని చెప్పవచ్చును. అన్యైశ్వర్యము తొలగింపగూడదని వాదించువారు, రులుబండ్లలో నేమి చేయుచున్నారు? వీనిలో ప్రయాణము నలుపుట మానిరా? అన్యైశ్వర్యాతులు చదువుకొను పాఠశాలలోనికి, ఉన్నతజాతులవారు వెడలి విద్యనభ్యసించుటలేదా? అందుకని, విద్య మానిరా? ఇంత యే ల, క్రైస్తవపాఠశాలలో, సంస్కృతపండితులు ప్రవేశించి అన్నిజాతులకును విద్యను నేర్పుటలేదా? శాలువలనువదలి, చొక్కాలను, కోట్లను ధరించుటలేదా? పదిగంటలకెల్ల భోజనాదికములను ముగించి, పాఠశాల కరుగుటలేదా?

తమ కుమారులకు కేవలకర్మ విద్యనునేర్పి, నిత్యనైమిత్తికకర్మానుష్ఠానమునందు ప్రవేశ పెట్టు పండితులు అరుదుగ నున్నారు. బ్రాహ్మణులును, తదితరసంఘములునుగూడ, తమనియమితకర్మలను మాని, వివిధవృత్తులను చేపట్టుచున్నారు. విదేశములకు తమ కుమారులను పంపి, సివిలుసర్వీసు మున్నగు పరీక్షలలో నుత్తీర్ణుల జేయుచున్నారు. స్త్రీలకు సంబంధించిన సంస్కరణముల విషయమున, పురుషులు కొంతయడ్డుపడుచున్నమాట నిజమేమయినను, స్త్రీలలోగూడ ప్రబోధము గలిగిన పిమ్మట, వెనుకటినిరోధములు సాగుటలేదు. స్త్రీవిద్య విశేషముగ వ్యాపించుచున్నది. స్త్రీలు వివిధోద్యమ

ములలో పాల్గొనుచు, గౌరవస్థానముల బడయుచున్నారు. వివాహసంస్కరణము విషయమున గూడ వారి యభిమతిమే నెరవేరు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. మాండ్రాణీ సామెలుగారు, తమ సంస్థానమునందు బాల్య వివాహములను నిషేధించి యుండిరి. ఇంతవరకు హిందూసంఘమున జరుగుచున్న మార్పులలో, చాలవరకు కాలమే దెచ్చిపెట్టినది. సంస్కర్తలు ప్రవేశపెట్టిన మార్పులు గాని, పూర్వాచారప్రియులు నిరోధించిన మార్పులు గాని అత్యల్పమని చెప్పవచ్చును. హిందూసంఘము మార్పుజెందుటలేదని, చెప్పటకు ఏలగునా? ఈమార్పులకు సంఘమేల సోపెట్టుకొనెను? ఏనియన్నిటికిని శాస్త్రాధారములు కలవో లేవో యని విచారించిన వారు గలరా? తమకు లాభించెడి మార్పులను, వివిధజాతులవారును మారు మాటాడకుండ స్వీకరించిరి. రైళ్ల నెక్కిరి. స్త్రీమరుల నెక్కిరి. కాఫీ హాట్లు పండితులకును పామరులకునుగూడ శరణ్యమయినవి. దక్షిణదేశములో నివి లేనిది జీవించలేమని తలచువారు గలరు. విద్యను, ఉద్యోగములను, ధనమును సంపాదించుట కేమార్గములయినను, అర్హములే యగుచున్నవి.

కాని, ఏ శారదాచట్టమో ప్రైవేట్చినపుడు మూలము శాస్త్రములమాట తలపెట్టుచుండురు. కొంతకాలము, వాదోపవాదములు జరిగి, వ్యవహారము చల్లబడును. బామ్మలపెద్దొడ్ల విధి యని కొందరును, ప్రాథావివాహమే విధి యని కొందరును, వాదించుచున్నారు. ఉభయులును శాస్త్రాధారములను చూపుచున్నారు. కాని, పూర్వాచారకులుంబములలో గూడ ఎనిమిది సంవత్సరములకు జరుగు వివాహము లరుదయిపోవి. పండ్రెండు సంవత్సరములకు జరుగు వివాహములు సామాన్యమయినవి. బాలికలకు విద్యజేప్పించుట యవసరమని తలచుటచే, వివాహకాలము దానియంతట యదియే పెరుగుచున్నది. కట్నములయాశచే పురుషుల వివాహకాలము గూడ పెరుగుచున్నది. మరియొక విశేషమిది, వయస్సు చెల్లినవారికి ఆంధ్రదేశమునందు పెద్దొడ్లు సులభముగ గాకుండుటచే, అరవదేశమునందును మళయాళ దేశమునందును దొరకు పిల్లలను వారుడల్పిచ్చి సంపాదించి, పెద్ద జేసికొనుచున్నాడు. పిల్ల లేతెగకుజెందినవారోగూడ విచారించుటలేదు. అంతఃశాఖా వివాహము లీతిరున కొల్లులుగ నాగిపోవుచున్నవి. ఇట్టిమార్పుల లోపలోపములను వేము చచ్చింపబూనుకొనలేదు. పూర్వాచారపరాయణులును, సంస్కారప్రియులునుగూడ, శాస్త్రమునుగాక అవసరమును స్వలాభమును ముఖ్యముగ పాటించి, తమ ప్రయోజనములను సాధించుకొనుచున్నారు. కాని, బుద్ధిపూర్వముగ నెవ్వరయినను మార్పుగొనిన యెడల మాత్రము, ఇట్టివారు తీవ్రమర్యాదకుగడంగుట యాచార మయినది. వేలసంవత్సరములక్రింద ఆకాముకొరకు రచింపబడిన గ్రంథములొని నిమిశములను అతిక్రమింపగూడదని వీరు వాదించుచుండురు. కొంత కాలముక్రిందట, ఆంధ్రదేశమున పండితులలో సంస్కారప్రియులు కడు నల్లనిసంఖ్యాకులుగ నుండిరి.

ఇప్పుడు వీరిసంఖ్య పెరుగుచున్నది. పూర్వాచారప్రియులు ఆధారముగ నైకొను ప్రమాణములనే, వీరును ఆధారముగ దీసికొని చర్చించు

చున్నారు. ఇట్టి వారికి మహామహాపాపాధ్యాయ తాతా నుభ్యరాయ శాస్త్రులుగారు, కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రుగారు మార్గదర్శకు లయిరి. ఇతర ప్రాంతములలో పండిత యాశ్వరచంద్ర విద్యాసాగ రుడు, దయానంద సరస్వతి, పండిత విష్ణుశాస్త్రీ, డాక్టరు రామకృష్ణ గోపాల భండార్కరు, లోక మాన్యతిలకు మున్నగు పండితోత్తములు విశాల దృష్టితో శాస్త్రముల కర్థము జెప్పి, శాస్త్రగౌర వము నతిశయింపజేసిరి. శాస్త్రము లేమి చెప్పు చున్నవో, చారిత్రకదృష్టితోజూచి, హిందూసంఘ సాంప్రదాయములను గ్రహించుట లాభకర మయి నను, కేవల వాదప్రతివాదములవలన ఏసంగతిని ఇద మిథమని తేల్చుటకు వీలు గనుపింపదు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న చర్చయే ఇందుకు తార్కాణము. పునరుద్వాహమును అంగీకరించు పరాశరస్మృతి లోని “నష్టే మృతే ప్రవజతే క్లిబేచపతితే శతౌ పంచస్వాపత్సునారీణాం పతిరన్యోవిధీయతే” అను వాక్యములకు, శిష్టబడిన అర్థబాహుళ్యము జూచిన, ఆశ్చర్యమగును. శ్రుతులను, స్మృతులనేగాక, కొం దరు భాష్యములను గూడ ప్రమాణముగ గైకొన వలయునని వాదించెదరు. పరాశరస్మృతి కలియుగ మున కేర్పడినను, వైశ్ణోకవిషయము అయిగాంతర విషయమని కొందరును, పతియనిన పాలకపతిగాక వాగ్దత్తపతి యని కొందరును, పతౌ శబ్దము అసాధు పనికొందరును, ఇది వివాహమునకు సంబంధించినది కాదని మరి కొందరును, “నారీణాం” అనిన అక్షత యోనులకే యని కొందరును, ఈరీతిని భిన్నాభి ప్రాయములు ప్రబలి తుదకు అంగీకారము కుదురక విడిచిపెట్టిరి.

ఇప్పుడు ముఖ్యముగ విచారించవలసిన విషయ మేమన, సంఘమునందెట్టి మార్పులు గలుగు చున్నవి? వీనిని సంఘాభివృద్ధికి ఉపయోగించు టెటులు? బ్రాహ్మణేతరుల అసంతృప్తిని పోగొట్టు టెటులు? వైశ్య, విశ్వబ్రాహ్మణేత్యాది సంఘ ములు చూపిన అసమ్మతిని ఎదుర్కొను టెటులు? సాంఘికాచారముల నెంతవరకు మార్చవలెను? వీరీతిని మార్చవలెను? అంతను కాలమునకే వదలి పెట్టుచో, త్రాగుడు, వ్యభిచారాదులు గూడ నదాచారములే గావచ్చును. నీతి బ్రాహ్మణములు గాకుండ, సాంఘికసాంప్రదాయములకు విరుద్ధము గాకుండ, ధర్మరక్షణకు తోడ్పడు కట్టుబాట్లను ఏ ర్పరచుటకు, పెద్దలందరును కలసి యోచింపవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. లేనియెడల, హిందూ సంఘమున కంతకును గల సామాన్యబంధములు తొ ల్గినసంఘము దుర్బలమై విచ్ఛిన్నమగుట నహజము. డాక్టరు మూంజీప్రభృతులు గగ్గోలుబెట్టుచున్న దిం దుకే. ఆర్యసామాజకులును, మాళవ్యాప్రభృతు లును ఆతురము జూపుచున్నదిందులకే. లజపతిరాయ గారు దుఃఖింపచున్న దిందులకే. ఇక్కాలమువారి కిట్టి అర్హతలేదనువారితో వాదింప నక్కరలేదు. మూరనిపక్షమువారి నావల నుంచి, సాంఘిక పునర్ని ర్మాణమునకు, పూర్వకాలమువారి కెట్టిహక్కు కలదో ఇక్కాలమువారికిగూడ అట్టిహక్కు కలదని గుర్తించువారెల్లరును నడుముగట్టి పాటుబడవలసిన యవసరము గలదు. సాంఘికనియమము లెప్పటి కప్పుడు మారుచున్నటుల నిదర్శనములు గలవు. వివాహబంధమే లేని కాలమున, అట్టిబంధమును

శ్వేతికేతు మహర్షి ఏర్పరచినటుల, మహాభారతము దెలుపుచున్నది. అప్పటినుండి వివాహనియమము లో అనేకములగు మార్పులు గలుగుచువచ్చెను. వర్ణభేదము విషయమునగూడ, ఆయాకాలము లకు దగినమార్పులు జరుగుచువచ్చెను. హిందూ సంఘ ముపుడు నజీవమై యుండెను. మరల నట్టిజీవ కళ, సంఘమునందేర్పడునటుల జూడవలయును. హిందూసంఘ మెట్టిమార్పుల వైచ్చికముగ జేసి కొనక, శాసనసభలద్వారా నయినను ఎట్టిమార్పు జరుగగూడదని తెలుపుటవలన ప్రయోజన ముండ దు. లక్ష్మీ నగరమునందు ననాతన ధర్మపరాయణుల సభలో పండిత రామానుగహ శర్మగారు మత సంబంధమగు ఉపన్యాసము నిచ్చిరనియు, సభవారు శారదాచట్టము నామోదించి రనియు, శ్రీప్రెస్టు వార్త దెలుపుచున్నది. వార్ధా నగరమునందు శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ దేవాలయములోనికి అస్పృశ్యు లను రానిచ్చుటకు బ్రష్టీ అంగీకరించినది, వార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. ఇట్టి వార్తల జూడ, క్రొత్తపథమును ద్రోక్కవలయు నను కోర్కెప్రజ లలో జలించుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. నేడు ఆధునిక ప్రాచీన ఐతిహ్యముల విశాలదృష్టితో వీ టించి, సంఘమును సక్రమమార్గములలో బెట్టగల ప్రజ్ఞావంతులు కావలసియున్నారు. ప్రజ లిట్టిదృఢ సంకల్పము చూపుచో, నాయకులు తప్పక పైకి వత్తురు. హిందూసంఘమునందంతఃకలహములు దొలగునటుల జేసి, భారతవహ్నాభివృద్ధి కిది ఆటం కము గలిగింపకుండ నడుపవలయును. హిందూ సంఘ మిదివర కెన్నియంతరాయములనో చాటి, నజీవురాలైయున్నది. ఇకమాండుగూడ చాటగలుగు నని నమ్మవచ్చును. కాని పురుషప్రయత్న మవ సరము. ఇండియా తలయెత్తికొని తిరుగవలయు ననిన, హిందూసంఘ ము నిజతేజముతో వెలుంగ వలయును. అందుకుగాను క్రుళ్లును తీసివైచి, సంఘ మును బైకిదెచ్చుభావము, సాంఘికలెల్లరిపై నిలిచి యున్నది. ఈ భారమును సమర్థతతో నిర్వహించు టకు, పరమేశ్వరుడు హిందూమహాజనులకు తోడ్ప డుగాక యని కోరెదము.

పైమను కమిషను బహిష్కారము

మహమ్మదీయులు పైమనుకమిషనుకు తోడ్ప డుచో, వారికి ఎక్కువలాభములు చేకూరు నను భయముచే, సంజాబు హిందువులలోగూడ కొంద రాకమిషనుకు తోడ్పడ సత్ప్రయించిరి. నిజమేమన, పైమనుకమిషనుకు తోడ్పడుటవలన, ఏసంఘమున కును గలుగులాభ ముండదు. ప్రజులందరును ఏకమ గుచో, దేశముక్తియు, సాంఘికలాభమునుగూడ సిద్ధింపగలవు. బెర్డోలీ సమన్య పరిష్కార మగువర కు, హిందువులును మహమ్మదీయులును తమతమ వివాదములను కట్టిపెట్టవలయు నని, డాక్టరు మూంజీ గారు చెప్పినందుల కెంతయు సంకేతించెదము ఉభ యసంఘములవారును గలసి పైమను కమిషనుతో తమకుబనిలేదని చెప్పవలయు నని, మూంజీగారు గోరు చున్నారు. ఉభయసంఘములును తమలో తాము పోరాడుకొని మూడవవారిని బలపరచుట అనర్థ హేతువని, మూంజీగారు గ్రహించిరి. వీ రికమీద సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికై యావచ్చుకొని వినియో

గించెద రని నమ్మెదము. బొంబాయి బ్రాహ్మణేత రులుగూడ, బర్డోలీ సమన్యవిషయమున తమ వైఖ రిని మార్చుకొనిరి. పైమను సంఘమునకు తోడ్పడ వలయు నని కళ్యాణసమావేశములో గావించిన తీర్మానమును నిరసించుచు, పూనా బ్రాహ్మణేతరులు తీర్మానించినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇది శుభచిహ్నము. బర్డోలీ సమన్యపట్లవలె, పైమ నుకమిషనుపట్ల గూడ బ్రాహ్మణేతరులు తమవైఖ రిని మార్చుకొని బహిష్కారమును సాగించుట య వ స ర ము. బ్రాహ్మణేతరులు పైమను కమిషనుకు తోడ్పడి, మహాలాభమును సంపాదిం చెదరని భయపడి, శ్రీనివాసాచార్యులుగారు బ్రాహ్మ ణులను పైమనుకమిషనుకు తోడ్పడవలయు నని ఎచ్చరించుచున్నారు. హైకోర్టు న్యాయాధిపతిపదిని నిటీవలనే వదలిన వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు శ్రీనివాసాచార్యులగారిని బలపరచుచున్నారు. ఈ రీతిని ఒక సంఘమును చూచి ఇంకొకసంఘము భయపడి, దేశమునకు ఇప్పు డప్పుడే స్వరాజ్య ముక్కర లేదని చాటుట, విచిత్రపరిణామము దప్ప వేరు గాదు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల సమయ మున బ్రాహ్మణేతరులు మాంటాగూగారిని బహి ష్కరించినను, తమ యభీష్ట మును బడయ గలిగిరి. కారణ మేమి? ప్రజలలో తగిన నిశ్చయ మున్నచో, వారినంకల్పము తప్పక యీడే రును. రయితులు అసమ్మతి జూపినపిమ్మట, స్వల్ప భూముల చట్టమును, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిలిపివైచుట ఇందుకు నిదర్శనము. బ్రాహ్మణుల కయినను, బ్రాహ్మణేతరులకయినను, హిందువుల కయినను మహమ్మదీయులకయినను, స్వరాజ్యసిద్ధి యే లాభకరముగాని, పరాధీనస్థితిగాదు. బ్రాహ్మ ణులు స్వల్పసంఖ్యాకు లయినను, ప్రత్యేకప్రాతిని ధ్యము గోరక, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై ఇంతవరకు కృషి నలుపుచుండిరి. తిలకు, గోళ్లే, మాళవ్యా, నైఋత్య, బెనర్సీ, మున్నగు బ్రాహ్మణనాయకులు దేశీయుల శాశ్వతకృతజ్ఞతకు పాత్రు లయిరి. ఇట్టి వారు సూపన మార్గమును వదలి, స్వరాజ్యమునకు ప్రజలు తగినవారుగారని చెప్పుచు, బ్రాహ్మణులు పైమనుసంఘమునకు జోహారు లొనర్చుచో, తమ గౌరవమును పూర్తిగకోల్పోయెదరు. పండిత మాదన మోహన మాళవ్యాగారు అనుసరించు మార్గమునే వివిధరాష్ట్రములలోని బ్రాహ్మణులును అనుసరించి, శ్రీనివాసాచార్యులుగారు సూచించు పద్ధతిని నిరా కరించెద రని నమ్మెదము.

శారదాగారి బిల్లు

లక్ష్మీ సనాతనసభవారి యామోదము.

పండిత రామానుగహ శర్మగారి సత్సహస్రహలం విజుటకు లక్ష్మీలో చాలమంది సజాతిన ధర్మసభ్యులు యీ నెల 24 లేదీని పెల్లిరి. శారదాగారిబిల్లు నామోదించుచు నొక తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నాసభలో నామోదంపబడినది. శా రదా గారిబిల్లును గర్హించుచున్న దర్భంగ మహారాజు గారిని, కాశీలో కొందరు సజాతన పండితులను ఈసభవారు గర్హిం చుచు హరియోక తీర్మానమున గావించిరి. ఈబిల్లును చట్టము గా చేయవలసినదని రాజప్రతినిధిగారికిని సామ్రాజ్య శాసన సభలో వివిధపక్ష నాయకులకు మెమురాండమును పంపుటకు గూడ సీసభవారు తీర్మానించిరి.

విదేశవార్తలు

లండనులో ఆత్మహత్య

లండన్, జూలై 25:—లండనులో 17 రోజులనుండి వర్షము కురియుటచేను, 1911 నుండి ఇంతవేడిగ ఎన్నడును లేదట, నీళ్లు రాత్రి ఆంధ్రవర్షమువలె ఎక్కువవేడిగ నున్నదట. 36 డిగ్రీల వేడియైన దనుచున్నారు.

రాయలు వైమానికశక్తితో పైలటుగ నియమించబడిన స్త్రీలలో హీతు అనుకామ మొదటిది.

సాంస్కృతికమండపము కూచిపూడి మహారాజీకి దర్శనమిచ్చిరి.

పోలండు, లుథేనియాసంబంధములు

గెర్మనీ, జూలై 25:—పోలండు లుథేనియా తగవును గూర్చి జాతీయమిదనభవారు తేవినతీర్పును అనుబంధపుటకు లుథేనియా విదేశాంగమంత్రికి సలహా నీయవలెనని రీగాలోనున్న బ్రిటిషు చంద్రావతి జెప్చిమనీ చాంబర్లేనుగారు కామస్సు పథలో నేటినుభాగ్నమును దెలిపిరి. ఫ్రెంచి జర్మనులంతయు గూడ ఆలూచ కలుగుచున్నది వింటినవీరి. రీగాలోయున్న బ్రిటిషు చంద్రావతి ప్రత్యుత్తరమేమియు రాలేదట.

అమెరికా చీనావర్తకపు ట్రాడబంబిజ్

వాషింగ్టన్, జూలై 25:—గుంకముల విధియింపబడిన చీనాను పరిమితస్వతంత్ర్య ముండుటకు లంగీకరించుచు చీనాలోనున్న అమెరికాను ప్రమాదము లేనటు గానాడవలెననియు ఇతరనాటులతోబాటు సమానస్వాధీనములను అమెరికాను జూపవలెనని మరతులలో నీవ తో త్రొత్తగ వాటి జ్యోతు ట్రాడబంబిజ్ కను జేసికొనబడు అమెరికా ప్రభుత్వమువారంగీకరించెరి.

ప్రపంచములో మొత్తము 82800 నౌక లున్నవట. ఇందులో బ్రిటను వి ర్ణం దు కు 19875850 టన్నుల బరువుగల నౌకలున్నవి. పొగయోడలు, మోటారునౌకలలో నూటికి 80.8 చొప్పున గ్రేటుబ్రిటను, విర్ణండు కన్నవి. తరువాత యునైటెడ్ స్టేట్సు కన్నవి. నూటికి 21 చొప్పునగలవు.

ఒక సంవత్సరములో మోటారుబండ్లు 158000 నుండి 1989000 బండ్లవరకు పెచ్చినవట.

బండ్లు రాకపోకలకు వీలగునటుల మార్పులనుజేయుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమించెదరు. సర్ ఆర్థుర్ గ్రెగ్గిన్ బొస్కావెనుగా రధ్యతులుగ నుండురు.

గుట్టపువందముల చట్టమును రెండవసారి ప్రభువులసభలో ఆమోదించిరి.

రైల్వేలు ఇచ్చుచున్న వస్తులో నూటికి 75 శాతంవిరి. ఇది రాబోవు దీర్ఘకాలముండి అమలు జరుగును. దీనివలన రైల్వేలకు ప్రతిసాలున 4000,000 పానులు చేతికి దొరుకును రైల్వేలు దీనివలన కేవులను తగ్గించవలసినవచ్చునట. పరిశ్రమ కారణముచే లాభమును బొందునట.

లండనులోయున్న పార్సీలు సర్ ఎం. భువనగిరిగారి సేకరణ కిని కొనియాడుచు ఆతని ఛాయాచిత్రమును విస్తరింపజేసి దానిని బహుమతిగ నిచ్చిరి.

ఆధినివేశముల సహాయమంత్రి బిగ్గేడియరు జనరలు సర్ క్యామ్యులు విల్సనుగారు ఆగస్టు మొదటితేదీనీ వడనుట్టి ఆఫ్రికాలోయున్న 2 ధినివేశములకుబోయి, అందున్న అధికారులకు కలిసికొని స్వయముగ పరిశీతులనుదెలిసికొనునట. ఆతనితో సగిలైయున్న డాక్టరు స్ట్రాంటనుగారుగూడ అధివేశముల చిరగోల్డెన్ ఫీల్డ్ లో క్యాన్సర్ స్వయముగ సంగతినందర్శనములను చేసినారు.

అల్లారు శ్రీకృష్ణ విలాస సభ వారు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణుని కుటుంబ పోషణార్థము రామదాసు

నాటకమును 28-7-28 తేది శనివారము రాత్రి నెల్లూరులో

కబీరు:—రామచంద్రారెడ్డిగారు.

రామదాసు:—యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు.

కమల:—చారుడల్లి సుబ్బారావుగారు.

రానీషా:—వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగారు.

టిక్కెట్లు

5-0 0,

3-0-0,

2-0-0,

1-0-0,

0-8-0.

అందఱు తప్పక దయచేయ బ్రార్థితులు.

ఆరబు కాంగ్రెస్ కోర్కెలు

జెరూ సలం, జూలై 25:—ప్రజాసామిధ్యముతో గూడుకొన్న పార్లమెంటుప్రభుత్వము గావలెననియు మాంజేబుపాలనమునందున్న వాక్కుల నీయవలెననియు అబ్దుల్ హమీదు పాలనమునందున్న రాజకీయస్వాతంత్ర్యము నీయవలెననియు ప్రతిమం దెర్పించిన ఆధినివేశ ప్రభుత్వవిధానము సరికాదనియు దీనికి దుశాపు పలకై సలహా ఆరి. పరిశీలన ఇక్కటులెయినయు ఆరబు కాంగ్రెసువారు పూనుచు ప్రభువులకు దెలిపిరి. దీనివలన ఆధినివేశకార్యాలయమున కందజేసే నని పూనుచు ప్రభువు వగ తి ముసలైన.

యువసహిష్కారపు ట్రాడబంబిజ్ న. గీకరించుచు దెలిపిన లేఖకు దొకకు అమెరికానుండి ప్రత్యుత్తరము రాలేదు. సర్ చాంబర్లేనుగారు దెలిపిరి.

ఓమును సల్తానుకు సార్వభౌమత్వము దర్శింపిచ్చు.

ఇటాలియా విమానములు కాపాడిన కిట్టావిలాలానో వార్తకు జేరింది

పాటియాలా మహారాజాగారి ప్రగల్భములు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూలై 25:—బ్రిటిషు పరిపాలనమును నిర్మించుటలో సంస్థానము లెంతయో సేవజేసిననీ పాటియాలా మహారాజాగారు సగర్వముగ బల్కిరి. సిరాయి కలవాడుకాదు పాటియాలా మహారాజాండబట్టియే మన మెవరము బ్రతికియుండెడి కారముగామని అంబాలా డిప్యూటీ కమిషనరుగ నున్న పార్సీకు గారి మాటలను ఉదాహరణముగ జూపిరి. మాంటు ఫర్డు సంస్కరణములలో గూడ సంస్థానాధీశులు ఎంతయో తోడ్పడినవీరి. సరేంద్రముండలి నిజముగ సలహాసభ, నిష్పాతికమధ్యని రిపరిమ్యురము కావలె నని దెలిపిరి. సంస్థానాధీశ్వరులకు భారతజాతీయోద్యమముపట్ల దురుద్దేశ్యము లేదనిరి. బ్రిటిషుఇండియా యభివృద్ధి జెందుటకు తాముగూడ స్నేహముగ తోడ్పడుట కవకాశ ముండవలెనని సంస్థానాధీశ్వరులు గొరుచున్నారునీరి.

పాటియాలా మహారాజాగారి కోరికను విశాలదృష్టితో జూచినగాని ప్రమాదముగల్గిననీ దూకులుగారు (బ్యారిస్టరు) భారతీయుల తరపున నుడివిరి. బ్రిటిషు రాజ్యాంగవిధానమున సార్వభౌమత్వము అలంకారవిగ్రహము. నిజముగ రాజ్యాధికార మంతయు ప్రజలచేతిలోనే యున్నది. ప్రజల తరపున ప్రజల ద్వారా సామ్రాజ్యాధికారమునకు దెలియజేయవలెను. భారతదేశము ఆపద్భతులమీదనే యభివృద్ధిగాంచవలె ననిరి.

బ్రిటిషు ప్రతికలన్నియు సంస్థానాధీశ్వరులు భౌగోళికరాయలులనియు నిరంకుశపాలకులనియు ప్రజలప్రాణములు వారి స్వాధీనములో నున్నవని దెలుపుచున్నవి. అంతకంటే ఈ ప్రతికలకు ఏమియుదలెడు. చాలమంది సంస్థానాధీశ్వరులు బ్రిటిషు శ్రీమంతులవలె సంస్థానాధీశ్వరులుగూడ కష్టపడి పనిచేయుచు తమధర్మములను నిర్వహించుచున్నారని ఎన్నడుగాని బ్రిటిషు ప్రతికలుదలంపవు. సంస్థానాధీశ్వరులెవరైన ఇంగ్లండు వచ్చుచో వారిని విస్తారము గౌరవించి నెత్తినెత్తిపెట్టుకొనక మామూలుగ ఇతరవర్ణుల గాదరించినటులే జూడవలెనని క్లిట్చిన్ స్టెంటు అనునామె డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రతికలో వ్రాయుచున్నది.

పత్రికలు, భారతదేశ ప్రజాస్వామ్యము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూలై 25:—ఇండియాలో పత్రికలు భారతదేశ ప్రజాస్వామ్యమున కెట్లు తోడ్పడుచున్నవను విషయమై స్టేట్సుమన్ పత్రికాసంపాదకు డిల్లూ ఇంగ్లండులో దెలుపుచున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వముకంటే భారతదేశ పత్రికలే ఎక్కువ ప్రజా స్వామ్యమును చూపుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారేమియు దెలుపలేకున్నా. ప్రభుత్వప్రతిపక్షులు తమ భావనలను దెలుపగల్గుచున్నారు. దేశభాషా పత్రికలు ప్రచారములోనికి వచ్చినపుడు మరింత ఎక్కువగ ప్రజాస్వామ్యభావములు మెచ్చును. క్రమేణా దేశభాషాపత్రికలు పయకుబడిన గడించును. ఇండియాలో యూనియనులచే నడవబడుచున్న పత్రికలు ప్రభుత్వమునకు నీతిని గలపునున్నవి. ఇండియాలో పరిశీతలు ఆయోమయముగ నున్నవనిరి ఒక సంక కఠినకాసనమును ప్రయోగించబడుచున్నను పత్రికాస్వాతంత్ర్యము ఇండియాలోనున్న దానికంటే ఎక్కువగ ఎక్కడను లేదని వాల్సునుగానిరి కాని అస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రమాదమును భారతరాజకీయ జీవితదెచ్చి పెట్టుకొనుచున్నారు. ఢిల్లీ నుండిగాని క్లిట్చిన్ స్టెంటు నుండిగాని ఆమోదము గల్గుటలేదనిరి.

క్రొత్తగా కాబట్టిరముచే మనుష్యులను జంతువులను జంతువులకు వీలగునని క్రొత్తపరిశోధకుడు గనిపెట్టెనట. ఆశ్చర్యముచెంది బడినవెంటనే మానవుడుగాని, జంతువుగాని చనిపోవునట. ఇంతవరకు దీనిని మనుష్యులపై ప్రయోగించలేదట. జంతువుల మీద ప్రయోగించ, అది చనిపోయెను. దీనివలన యాద్యముతో ఎంత పడైన జేయవచ్చునట.

దొనుమోరు నివేదికము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 27:—పరిపాలనము సాగించుటకు మంత్రిని అధ్యక్షునిగ నుంచి సభ్యులచే ఎన్నుకొనబడు కమిటీలు వ్యవహారించవలెనని దొనుమోరుకమిటీవారు దెలిపిన విషయమున ఆలోచి చిరాయనియు పార్లమెంటులో పని పెరిసిపోవుటచేతను, అధికకాఖను కార్యనిర్వాహకసర్వమును పరిశీలింప జాలనందున బ్రిటనులోగూడ ఇట్టి కమిటీని నియమించుట కాలోచించెదరాయని ప్రధానామాత్యుని ల్యాంగ్సుబరీగా రడుగ. దొనుమోరు నివేదికలోనున్న సిఫార్సులను అమెరిగా లెంగ్ కరించి అవధతి తప్పకరముగ పనిచేసినదని తోచినచో బ్రిటనులో చిన్న పరిశీతులందు దానిని ప్రవేశ పెట్టువిషయమై అజూచించెదమని బార్నియసుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఈజిప్టు రాజకీయములు

నహస్ పాషాగారిని హెచ్చరించుట

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

కెయిరో, జూలై 27:—కెయిరోవార్త లిట్లు దెలుపుచున్నవి:—ఈజిప్టులో అల్లరితో గూడుకొన్న పథలు జరిగినచో నహస్ పాషాగారిని ఉత్తరవాదిగ జేసెదమని కెయిరో గవర్నరు హెచ్చరించిరి.

వైమానికప్రచారమును ఒక్క ఇరిపీరికలు వైమానికంపెనీవారికే కంట్రాక్టు ఇవ్వరట.

నీకు నెక్కువ చేయటకు ధరలు, పెరుగుట యొక కా
 రణమని నెటిల్పాటు అభీషధ చెలిపియున్నాడనియు, ధరలు
 నిగ్గయించుటతో నిజముగు ధరలపై గాక కమ్యుటేషను ధరల
 పై తానాధారపడియున్నాడనియు, సాగుబడి ఖర్చులు విషయ
 మన క్రమత ఖర్చుకంటె మూడు లేక నాలుగంతలు తక్కువ
 గా అంచనాగట్టియున్నాడనియు, నేనిదివరకే చెలిపియుంటిని.
 నెటిల్పాటు అభీషధగాని లేక రెవిన్యూబోర్డుగాని విచారిత
 పటమంటి మరయొక ముఖ్యవిషయమగుచుండగలదు. ధరలు
 పెరుగునప్పుడైతే, వ్యవసాయచారునకు అధికలాభముండక తప్ప
 దను నిశ్చితాభిప్రాయము మీదనే వీ రాధరపడియున్నారు.
 కాని, వ్యవసాయచారునకు అధిక కంట నిజముగా నిలుచునప్పు
 డు మాత్రమే, తనకు ధరలు పెరుగుటవలన కొంత లాభము మి
 గులుటకు వీలగును. ఇట్టి అధికలాభములు మిగులుచున్నవను
 దురభిప్రాయము మీదనే యాధరపడుచు నెటిల్పాటు అభీషధ
 రూపానికి మూడవాయి పోచ్చివును సిఫార్సుచేసికాదు.
 కాని, ఇట్టి అధికలాభమున కేదయిన అవకాశమున్నదేమో
 మనము విచారితము. రయితులలో 100 కి బహు కొద్ది మండి
 కి మాత్రమే పెద్ద భూవసతులున్నవి. చిన్న రయితులు తమ
 ఋణములను చెల్లింపజాలక పోవుటచేతనే, కొద్ది మండి రయి
 తులు పెద్ద భూవసతులను ప్రహరింప గలిగిరి. గ్రామముయొ
 క్క పెద్ద రయితే చిన్న రయితులకు సామాకారు అగుటయు,
 తమ భూములను పోగొట్టుకొనిన చిన్న రయితులు, యీ భూ
 ములందే దమసహకారక్రింద కూలిపని చేయవలసి వచ్చుటయు,
 నేనిదివరకే చెలిపియున్నాను. చిన్న భూవసతుల యజమానులు
 తమయానులకు క్రమక్రమముగా పోగొట్టుకొను చున్నప్పటి
 కిని, యింకను రెవిన్యూ లెక్కలప్రకారము, పట్టాదారులలో
 100 కి 70 మంది చిన్న భూవసతులను మాత్రమే గలిగి
 యుండుటయు, వీరందరుగూడ తామే స్వయముగా తమభూ
 ములను దున్నుకొనుచుండుటయు, అంగీకరింపబడియున్నది.
 తమభూమినుండి వచ్చుఫలసాయము యావత్తుగూడ తమకుటుం
 బావసరములకే పరిపావును. అట్టివిషయముతో అధికలాభము
 మిగులుటెట్లు? భూమినుండి వచ్చుఫలసాయము 15 లేక 20యేం
 డ్లక్రిందటికంటె నిత్యపరిధిక్రమముగా నవ్వము ఫలసాయ ముత
 యగునాడ తమకుటుంబావసరములకే పరిపావు నపుడు, ఒక
 పుట్టెడు ధాన్యపుధర మార్కెట్టులో రూ.60 లయిననీమి లేక
 రూ.100 లయిననీమి? ఫలసాయముపై యుండుటవలన అది కు
 టుంబుమనకు మాత్రమే పరిపావును. కాని అధికవంట మిగిలి
 యుండుటెచ్చట? కొద్దిమంది పెద్దరయితులు తమఅధికవంట
 లనుండి లాభము పొందుచున్న కారణముచేత వీధిరయితులయొ
 క్కనీస్తులను పోచ్చిండుట వ్యాయమా? కొన్ని ప్రాంతములలో
 భూమియొక్క ధరగాని, లేక ధాన్యముల యొక్కధరలు గాని,
 పెరిగినంత మాత్రముచేత, సదవభూమియొక్క ఫలసాయము
 వృద్ధి యగుచున్నదనియెవరును
 వాదించజాలరు. ఒకానొకప్పుడు సారవంతముగా నుండినభూమి
 యిప్పుడు సారహీనముగా నున్నది. ఫలసాయము తగ్గిపోయి
 నది. అచ్చటట మాత్రము యొకరమనకు రూ.90కంటె నెక్కు
 వఖర్చుతో భూమియొక్కసార మెక్కువ చేయబడినచోట్లలో
 మాత్రమే ఫలసాయము బాగుగా వచ్చుచున్నది. ఇంతమొత్త
 ము నీధిధమన ఖర్చుపెట్టుటకు సామాన్య రయితునకు ఆదా
 ముచాలదు. సామల్కట ఫారమునందువలె యొకరమనకు
 రూ.50 లేక 60లు ఖర్చుచేయబడు చోట్లలో గూడ, సాంపరి
 కంబులో వృద్ధి గానరాకున్నది. మరియు, ఒకవిధముగు ధాన్య
 యొక్క ధర పెరుగుట యొకలాభముగా పరిగణింపబడున
 పుడు, రయితునకు నిత్యవివరముగు యితర తినుబండారముల
 యొక్క ధరలు పెరిగియున్న విషయముగూడ వాలోచింప
 నక్కరలేదా? డెల్టారయితులలో ననేమలు పరిధాన్యము మా
 త్రమే పండింతురు. తమజీవితమున కవసరముగు కాంధాన్యము
 లను, మిరపకాయలను, యితర వదార్ధములను వారుపండింపరు.
 ఒక్క పరిధాన్యముమీదనే వారు బ్రతుకజాలరు. ఇతరవిధము
 లగు ధాన్యముల ధరలు కూడ పరిధాన్యము
 యొక్క ధర పెరిగిన లెక్కనే
 పెరిగియున్నవని నెటిల్పాటు అభీషధ ఒప్పుకొనుచున్నాడు.
 కొన్ని వర్తకసంఘములచే ప్రచురింపబడిన మార్కెట్టు రిపో
 ర్టులను జూచినచో వీవిశేషములగు యితరవదార్ధము లన్నిటి
 యొక్క ధరలుగూడ పెరిగియున్నవని స్పష్టముగుచున్నది.
 ఒకేవిధముగు ధాన్యమును మాత్రమే వండింపు రయితులు ప్రధ

గుంటూరు జిల్లా 27:—ఇచ్చట జరిగినన్ని వివిధ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ పథకము యేర్పాటులన్నియు పూర్తియగుచు న్నవి. నేడు శేరిలింగంపల్లె ప్రసిద్ధులగు రామస్వామి శిష్యులు వ్యవసాయ పారిశ్రామిక ప్రవృత్తివారు, శేడు తెలివలసిన నియోజివశక్తిస్వామి జేయబడెను. కాని శేషులయము తెంచుటకు నిశ్చయించిరి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు ప్రదర్శనము తెరచెదరు.

చక్కానగడ భానుమూర్తిగారు గ్రంథాలను పభాద్య
తులు, తదితంధ్రపభాద్యతులు సులభమంతయ్యగారు క్రై
స్తవయోజనన సంఘ గ్రామకాళ కావ్యవ్య దానియలు స్వామి
దానుగారు అప్పజేపవీరి సహకారభవతి సంబంధించినవారు,
ఎ. రంగనాథమద్యారు, కా. నే. భానునానువంతులు,
పట్టాభిశీకారామయ్య గార్లు, సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్లు
హుడుగారు తదితరులు కేఫులయ్యయిలు వా రనవేరి.

ప్రదర్శన పథకుల వారికి ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయ పరిశ్రమల కార్యవారు నలుగురు సహాయముజేయు నియ్యకొనిరి, మరియుయు భోజనపత్రుల రిచ్చాముజేయుచున్నారు.

ఒక స్త్రీ తన రిశువుగనితో సహా వధింపబడుట
 బరంపురం డి-7/9289. బరంపురం నకు కుమారుని
 మొదలైనవాళ్ళు నున్న వాళ్ళలో నా గ్రామములో నా
 ఒరియా కాలింగి కాలి స్త్రీ, తన గంగును దేవ యొక కలింగి
 కోమటి యువకునితో కలుపుచున్నదనగా, యాడుదరును మొ
 న్నరాత్రి ఖుసీ చేయబడినారు. ఈ స్త్రీ యొక్క గర్భం నా
 నులో నున్నాడు. మరడియే యాహత్యకు గానింట్ట, వెంటనే
 గ్రామ ఖాస్తితో తానుగావించిన యాహత్యకు వ్యవస్థగా
 అంగీకరించి నా దలియును తెలియించున్నది. ఈ రివ్యార్టు చేసిన
 వెంటనే బరంపురం పోలీసువాడును సము మేజిస్ట్రేటు గారును
 వెళ్లి పందాయితీని చేసి, కేవలములకు వైద్యపరీక్షకు తీసి యుద
 యముననే తెచ్చినారు. హరికుడు పోలీసుపోలీ అధీనములో
 నున్నాడు.
 (కలింగ)

అనన్యదాబాదు, బాలయ 26:— నేటి యంగుంబియ
ప్రకటన కాంగ్రెసు అధ్యక్షత పండిత మోతీలాలు సైప్రస్
గారికి జనగవలెనని గాంధీగారు నూచించిరి. ఈ నియమమున
కా స్వంత అభిప్రాయమేమన తండిత జమోరిలాలు సైప్రస్
గారికి పట్టుకుగట్టువలెను. దేశములోని యవకులే ముందు కా
స్వభారము వహించవలెను. కాని వంగరాష్ట్రమువారు మోతీ
లాలుగారే అధ్యక్షులుగానుండి రానున్న వత్సరము క్లిష్టపరిస్థి
తులలో కాంగ్రెసు నాకను గట్టెక్కించవలెనని కోరుచున్నారు.
యవకులు ఓర్పువహించి జేదియందురు గాక. జేదియున్న
కాలము క్లిష్టముగను.

పల్లభభూయ పటేందశాసనీ గుప్తీ యల్లు వ్రాసినది.—
 వారికిచేసినద తనగలదు. బాల్మీలిఉద్వయమునుండిమరలబాతరు.
 తిశంబరులోపుగనే వారు సాగ్యభూయని అసంఖ్యాకముగు శ్రై
 నులలో నొకదానియైం దరిధిగా నుండవచ్చును. (అ. (మె.)

ధాన్యపుధర తెరుగుటవలన నేనుయిన లాభము పొందగలిగినను
యితర పదార్థము లన్నిటిని తాము హెచ్చుధరలనొత్తుననే
వోసవలసియగును. ఈవిషయమున రయితునికగు భయము
వర్తయింపకుండ ఏదోయొక తినుబడి పదార్థముయొక్క ధర
హెచ్చింపునబట్టిమాత్రమే ఆపదార్థమున పండితులవలన రయి
తులకు మిగుల లాభమును వీరయింతుట కల్పసాధ్యకమును.
కాబట్టి రయితుచే పండితుడు యొకనిధనము ధాన్యపు ధర
హెచ్చినంతమాత్రముచేర రూపాయికి నూడబాలవలెను నన్న
హెచ్చింపబడవలెనని నూదింతుట అశాస్త్రము.

ప్రతిపాదకమగు ద్విపదకావ్యము. ఇందు శైవమతో
ద్ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వము, తత్సమ
కాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను సరస
ముగను, పాఠకులు మనసుకరగి తన్మయమగునట్లు
గను కవి వర్ణించి యున్న గ్రంథమున మధురమధుర
ములగు జానుజెనులుకుల జాలువార్చి రచన
మున ముద్దులు పుట్టినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న
రాష్ట్రములకు జేరింది పెక్కుతెలివవ్రమాత్మకల
తో సరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. సాతాంతరము
లు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూ
ల్యమగు పీఠిక (129 పు.) యందుగలదు. ఆకాలపు
టపూర్వ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు
మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. ఆధు
నిక కవికుమారుల కిది యత్నంతోపకారకము.

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మ
నునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిజెలు
దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై
యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభా
షలోనికి, తర్వాత నింగ్లిషులోనికిఁ బరివర్తితమైన
యత్సృష్టసీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర
వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ
ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసుజీవితమున కావశ్య
కములగు నెల్ల సంగతి నానుపూర్వితోఁ దేటగా
నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను
నెజు నిండు లక్షాల్లికోజెందు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఇది మహాపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శులు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి కుఖినిద్ర, విక్రాంతి నిమ్మను. మందరల మోహలాహ్వయములకు ప్రాపకుమరులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు కువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వాచునుగాడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో దుండును పుట్టి నియ్యగు. దీనియందు మనోహరముగు కువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెచ్చ బడసి యున్నాము. జేయేల, ఒక సారి పరీక్షించిన, నిజము తేలికలగుడు

ఈ క్రితమును జూచుచు పూటలు చాచిన చీక, గువర్తి
తిరుమల, బాక పెందిగునవని వశించును. తనకు నడిచిపోయెను.

ఈ కాటుకను విదేవక కొద్దిదినములు పెట్టుకొనిన
కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుసకట్టుట, కండ్లుతింటుకొనుట,
కంటి మగదలు, కండ్ల ముసకలు మొదలుగునవి నూనును.
ఛచ్చీలో పావులాయెత్తు కాటుకమూత్రము యుండును.
అప్పుతాంబునం దిహాబాంబాయి, లేక మదరాసు,

రాజప్రతినిధిరాజ

విశాఖపట్నం మునిసిపల్ న్యూస్ ము

హార్బర్ పులము మునిసిపాలిటీయందు చేర్చవలెననుట

సామర్లకోట, జూలై 26:— వై. ప్రాయగారు నిన్న శ్రీ జగన్నాథమండంపై గంభీరగాతిగలిసి మోటారు పై బోయి ఆజిల్లాలో పరదలచే నాకేసమైన స్థలమును కొనివచ్చిరి. మధ్యాహ్నము శ్రీ జగన్నాథ దేవాలయమున తోటయొక చుట్ట గుండములను చూచిరి.

శేషు వై. ప్రాయగారు విశాఖపట్నం నాకాలయనిర్మాణ పురజలను జూచిరి. విశాఖపట్నం మునిసిపాలిటీవారి సహాయ వశ్రమును అందుకొని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. వై. ప్రాయగారి రైలు రాజమండ్రివద్ద యందుక నేసాగును. వై. ప్రాయగారు ధవళేశ్వరం అవకట్టు చూచివత్తురు.

మునిసిపాలిటీకి ప్రత్యుత్తరము

విశాఖపట్నం మునిసిపాలిటీవారు ఒసంగిన సహాయ వశ్రమునకు వై. ప్రాయగా రీతిగల ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

మీరందర అత్యంత దయతో నన్ను సహాయించినందులకు యెంతయు కృతజ్ఞుడను. చారిత్రక ప్రాముఖ్యతగల మీ పురమున దర్శించుట ఇదివరకు రాజప్రతినిధులెవ్వరికి కలగని యీ భాగ్యము నాకు కల్గిండును కడు సంతసముగనున్నది. మీరు వరదలవలన యీ పాఠశాలంబు దెబ్బపడినదిని చూచి చాలము ముగింపలేకంటిని. సాధ్యమైనంతవరకు రావలెనని నాజే నిశ్చయించుకొంటిని. ఇండియాను విడచియుండుటచే ఇర్వినుప్రభృతి నన్ను అనుసరింపజాలక పోయినందుకు మీతో బాటామెగూడ విచారించుచునేయుండును.

మీరు తెప్పినట్లు యీ వై. శాఖ పురికెం లేని పూర్వ చరిత్ర గలదు. నేను నిర్మించబడుచున్న పెద్ద నాకాలయము తప్పనిత్ర ప్రాముఖ్యతను యనుమదించేయును. ఈనూతన రేవుస్థలముయొక్క అభివృద్ధిలన విశాఖపట్నమునకు చుట్టుపట్ల ప్రజేయనకు యెంతమేలు కలగ నున్నదో యప్పుడు చెప్పవలెను. కలకత్తా మదరాసు పశువైద్య శిక్షణ మధ్యగనున్న యీ నాకాలయముగ కన్నయో తక్కువ పోకర్తవలె గలవు. తామే తలపెట్టిన పూర్వ ప్రధమ భారత రేవుస్థలముయొక్క అభివృద్ధిని ఇండియా ప్రభృతియువారు సానుభూతితో లిలకించుచుండునని నమ్మియుండును.

ఈ రేవు స్థలముయొక్క భవి పరిపాలనావిధానమును గూర్చి మీరు అనేక ప్రశ్నలను గూచించియుండిరి. శ్రాత్ర నాకాలయము పూర్తియైనపిదప జనసంఖ్యయు వ్యాపారము హెచ్చును. కావున మునిసిపల్ లు సంఘము వారు తమ బాధ్యతను యిత్తుటి నుండియు గుర్తించుట సంతసప్రదము. వ్యాపారవసతులతో బాటు విశాఖపట్న ప్రాముఖ్యతగూడ అభివృద్ధి జెందవలెనని మీరు కోరుట. సహజమే. మీరు గూచించినట్లు హార్బర్ పులము భాగమంతయు మునిసిపాలిటీ క్రింద చేర్చినచో మీరు రాజడిపాచ్చి నీటి సరఫరా పనులు తడితరపదుపాటుములు జేయుట కవకాశ ముండును. ఈ విషయమున యేమి జేయవలసినను స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి అధికారముగలదు. రేవు స్థలముయొక్క అభివృద్ధినిబట్టియే బాధును సర్వము ఆలోచించి చేయుదురు. దీనికంటె ప్రత్యక్ష బాధ్యతగలవారు పూర్తిగా విచారించనిది శ్రాత్ర బీదోడును గూర్చిగాని, పన్నులు ఖర్చులు విషయమునగాని యిప్పుడేమి చెప్పటకును నీలలేదు. మునిసిపాలిటీవారు యేమి గూచనలు గావించినను స్థానిక ప్రభుత్వమువారు, నాకాలయ నిర్మాణాధికారులును క్రొద్దగ విచారించుననుటకు సందియములేదు.

“మునిసిపల్ సభవారు పురోభివృద్ధియందగుపరమమన్న అభిమానమునకు, యిచ్చటి ప్రకృతిసౌందర్యమునకై గర్వింపుటను అభినందించుచున్నాను. పురముయొక్క భవిఅభివృద్ధికోరుచు విరమించుచున్నాను.”

రాజమండ్రి, జూలై 26:— రాజమండ్రియందు వై. ప్రాయగారి రాకకై గొప్ప యేర్పాటులు జరిగినవి వీధులన్నియు సహాయతోరణములచేతను జండాలతోను అలంకరించబడినవి. డి. వి. నుబ్బారావుగారు శ్రమపడి సహాయము జయత్రదముగ జరిపిరి. మునిసిపల్ అధ్యక్షుడు, డిప్యూటీ కలెక్టరుగూడ తోడ్పడిరి.

(ఓక విలేఖరి)

వై. ప్రాయగారు ధవళేశ్వరము

వచ్చుట

విజయనగరం మహారాజావారి రాజప్రతినిధిని

సందర్శించుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరం 27:— వై. ప్రాయ ఇర్విను ప్రభువుగారు నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు స్వేచ్ఛలరైలులో గోదావరినేమనందు జిగిరి. జిల్లాజడ్జి మీరు అమీరద్దీనుగారు కలెక్టరు ప్రానుగారు పోలీసు మాఫర్నెంటు విల్లనుగారు వారిని సహ్యించి మోటారుపై ఇంగ్లీషు క్లబ్బునకు పోయిరి. అచట క్లబ్బు అధ్యక్షులగు బక్టీ గారు వై. ప్రాయగారిని సత్కరించి సభ్యులందరిని యెరుకపరచిరి. పిమ్మట ఆల్పహారములందు జరిగెను. క్లబ్బులో విజయనగరం మహారాజాగారు, అమీరద్దీనుగారు, ప్రానుగారు విల్లనుగారు, వారిసరి, తాంసనుగారు, వారిసరి, బ్రహ్మగారు స్పృహంగా, హర్షంగా, తదితరులుండెరి. క్లబ్బునందు వై. ప్రాయగారు 15 నిమిషములు మాత్రమే గడపిరి.

మహారాజావారి సందర్శనము

విజయనగరం మహారాజావారిని ఇంగ్లీషు క్లబ్బులో వై. ప్రాయగారి కరుకపరచిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారు వారికి కొద్ది నిమిషములపాటు ప్రత్యేక సందర్శన మొసంగిరి వై. ప్రాయగారి రాక సందర్భమున మహారాజాగారు క్లబ్బున ఆదివర కిప్పిన రూ. 1000 గాక రూ. 15,000 నిరాక మొసంగినట్లు కలెక్టరించిరి.

ధవళేశ్వరము

పిమ్మట వై. ప్రాయగారు సానిటోర్యోగము విజ్ఞాపించు అనున్మీతులపై ధవళేశ్వరమునకు పోయిరి. అచ్చట 6-30 గంటలకు చేరిరి. ఇంజనీరు హార్డుగారు వై. ప్రాయగారికి న్యాయుపసాయమున ఇంజనీరింగ్ ఇంజీమను స్పీచులన్నిటిని, ధవళేశ్వరం ఆనకట్ట వద్దతిని బోధపరచి బాపిరి. పిమ్మట వై. ప్రాయగారు గోదావరి ప్రవాహమున ఒక మాటవాడు ఆరితేర్చుగ యీతగొట్టుటను మెగ్గులుజేయుటను గాంచి సంతసించి ఒకనోటు వానికి బహుమానముగ నొసంగిరి. వై. ప్రాయగారు పరివారముతో మోటారుపై రాజమండ్రి చేరునకు పోయిరి. స్వేచ్ఛలరైలు 7-12 గంటలకు వెనలిపోయెను. పురము పిమ్మట పున తిసగూర్చిజేసిన యేర్పాటులన్నియు సంతృప్తికరముగ నున్నవనియు, కలెక్టరు, జడ్జి తదితర ఉన్నతవరులు, ముఖ్యముగ మునిసిపల్ అధ్యక్షునకు పోలీసు, రైల్వేవారికిని ప్రజలకును తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

గుంటూరు ప్రింట్ డి. ము. కోర్టులో

S. C. 723/28.

వాది:— సంగపు నుబ్బయ్య, గుంటూరు.

ప్రతివాది:— నూతలపాటి వెంకాయమ్మ మైనరు అయినందున గార్డయిక్ తండ్రి గొట్టిపాటి సోమయ్య గుంటూరు తేక గొట్టిపాడు.

ప్రతివాదికి నోటీసు

మీమీద సైనికుల దావా దాఖలు కాబడి 2-8-28 వ తేదీకి వాయిదాపడియున్నది. వాయిదాతోజూప మీకు గల ఆక్షేపణలను తెలియబరచుకోవలెను
గుంటూరు } కంభంపాటి విశ్వనాథం
20-7-28 } వాడితరపు ప్లీడరు

నోటీసు

పార్వతీపురం డి. ము. కోర్టులో

O. S. 529/18 E. P. 120/28.

వాది:— కల్లవినాయకస్వామి.

ప్రతివాదు:— దామెర శీతారామస్వామి వగైరా.

బాబ్బిలి పబ్లికేషన్ యిలాకా పుత్తరాజిల్లా గ. మం. లో నున్నటువంటిన్ని ప్రతివాదుల తా. య. 8-0 లు విస్తీర్ణం గల జి. రాయి. తి. పల్లం భూములన్నూ, సరకు గ్రామంతా నెలంవారి పీఠిలో పుత్తర శ్రీదేవిపుడి తూ. ప. 15 మూలలున్నూ పు. ది. 60 మూలలున్నూ పిమ్మటి నెర్పన్నయ్యడు వగైరాలెస భూపర 600 లకు లోబడి వై. కోర్టువారితన 1928 సం॥ 8వ తే. ప్రైవేటు 10 తేదీని కలంకేయించబడునని ప్రచురణచేయడ మొనడి.

పార్వతీపురం } వి. సూర్యనారాయణ
24-7-28 } ప్లీడరు

కీ॥ శే॥ టి. ఎస్. రఘునాథరావు

ట్యాగటుగారు

రాజమహేంద్రవరము ఆర్ట్స్ కాలేజి వైస్ ప్రెసి డ్డులుగ నుండి ప్రఖ్యాతి గాంచిన తంజావూరు నుబ్బారావు గారి జ్యేష్ఠ పుత్రుడగు, రఘునాథరావు పంతులుగారు బెంగుళూరులో 17 తేదీని స్వర్ణమలైరని తెలుపుటకు విచారించుచున్నాము. రఘునాథ రావుగారు మహారాష్ట్ర మధ్యవంకజులైన ఆంధ్రభాషనే మాతృభాషగ వరించిరి. వీరికుటుంబ మంతయు ఆంధ్రభాషామతల్లినే పూజించిరి. నుబ్బారావుగారి సలహంతయు దుర్యోధనవంశద యనగు పుత్రులందరూ శిగ్గజములవలె విశ్వవిద్యాలయవిద్యలందు అగ్రస్థానముల నలంకరించిరి. అందులో రఘునాథ రావుగారు డి. ఎల్. పరీక్ష గూడా ఆ రోజులలో మొదట తరగతిగ ఉత్తీర్ణులైరి. రఘునాథరావు గారికి కన్నడము, ఆరవము, హిందీ, ఉర్దూ, హిందుస్థాని ఆంధ్రము అఖండముగ తెలియును. శ్యామవాసిష్ఠియందు రాజమహేంద్రవరమున పేరెన్నిక గాంచిన వారిలో నొకరు. 6 లేక 7 సంవత్సరములక్రిందట మద్రాసు హయ్యోర్టులో శ్యామవాదిగనుండిరి. రెండువేలడనుండి శ్యామవాసిష్ఠియందు విరమించి బెంగళూరు కెయిజి. కలెక్టర్ మిల్లులో లీగలు అడ్వయజరుగను, సెక్రటరీగా నుండిరి. రఘునాథరావుగారు శ్యామవాసిష్ఠియందు స్వాకంత్వముగ ప్రవర్తించిరి. శ్యామవాదికాదల ప్రాపకమున అడుగుకు ముకుగలాత్రి ఎరుగరు. ఖండితముగ నిర్భయముగా తనయనమ్మకాన్ని సాగులో శ్యామవాదికాదల యెదుటనే చెబుతుండుడేవాడు. స్నేహమున్న ప్రాణమునిచ్చువారు. ఉపకారమున్న ఈయన జేసాగూ. సుగుణవిలాసపథవారి ఆంగ్లకన్నడపాటకములకు శోధకుగల్గిండు ముండిరి. హాస్యరసపోషణము మొందు. మంచిపయస్సూర్తి, చమత్కారము (హ్యూమరు) గలదు. ఉన్నతవర్ణులందు వీరికి పలుకుబడి యెక్కువ. వీరి యకాలమరణమునకు నగమడు వీరి కుటుంబమునకు సానుభూతి నడవజేయుచు వీరియాత్మకు కాంతి లుగాక యని ఆపరమేశ్వరుని ఆర్థించుచున్నాము.

మద్రాసు క్లిల్ల సరాసరిరైలు

మదరాసునుండి డిల్లీకిసరాసరి బోయెడి ఎక్స్ ప్రెస్ రైలు వై. బామ్మరైలు మార్గములందు బాణిపేటమీదుగ పోవును. సాధ్యమైనంత త్వరలో యీ మార్గము తెవవబడును. మదరాసులో సాయంత్రము 5 గంటలకు బయలుదేరి, మూడవరోజు సాయంత్రము 6 గంటలకు డిల్లీ చేరును. డిల్లీలో ఉదయం 10 గ బయలుదేరి మూడవనాడు ఉదయం 11-40 గంటలకు చేరును. చెరివైపునుండి రెండురైళ్లు మాత్రమేనడవును. ఈ మార్గము యేర్పడుటవలన-208 మైళ్లదూరము తగ్గిపోయెను.

హిందువులు మహమ్మదీయులు

కలహములను మానుడు

మూంజీగారి యభిప్రాయము

ఫిల్లీ, జూలై 26:— సింధునుండి తిరిగి రాగానే టెజ్ పత్రికా ప్రతినిధి బాల్గోలీ విషయమై వారి యభిప్రాయము నడుగగా వారిట్లు చెప్పిరి:—

మొదట నిది స్థానిక సమస్యయై యుండెను. కాని బొంబాయి గవర్నరు భారత ప్రభుత్వమును సలహాచేసి అఖిలభారత సమస్యను చేసివాడు. ఇందులకు బాధ్యత గవర్నరుపైననే యుండును. తత్ఫలితములను గూడ వలెడే యనుభవించును. ప్రజలు దీనిని అఖిలభారత సమస్యగా పరిగణించి తగు సాచుము చేతురుగాక! ఈ పోరాటము చాలకాలము జరుగునడల హిందువులును మహమ్మదీయులును పరిహార్లు రాష్ట్రముల వశానుల నుండి గుణపాతమును నేర్చుకొని తమ కలహములను కట్టిపెట్టి సమస్యా పరిష్కారమునకై ప్రయత్నించెదరుగాక! ఈ తగాదా పరిష్కారముగవరకు నైపుకసంఘము యిచ్చటికి రావవసరములేవని హిందూమహమ్మదీయులు కలసి చాటెదరుగాక. బాల్గోలీ ప్రజలు చేయుచున్న పోరాటములో మూడవపార్టీ సంపూర్ణముగా లొంగినతరువాత మనము మన ప్రత్యేక సమస్యలను గురించి యలోచించవచ్చును. (ఫీ. టెన్.)

కలకత్తా, జూలై 27:— వంగరాష్ట్రమున, దాదాపు 4000 యోనియనుబోధు లున్నవని ప్రభుత్వపు ప్రకటనలవల్ల తెలియబడున్నది. (ఫీ. టెన్.)

ఈయొషధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రం పుచ్చుకొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్లమైనను వెంటనే పంసారనాఖ్యము నీరుగలదు. రోదినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందు వెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయేది శుక్లమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యన పుంసములు, నరములబలును తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన విశిష్ట శక్తిమంతులు కాగలరు. మియు తరములు రహస్యముగా గ్రహించుచేయుదును. యోగ్యతాప్రథములు అపరితములుగాగలవు. 20 మాత్రలసేనా రు 2-10 ఆడనుండు అమృతాశ్రమము నెం 1. ఏళూరు. క. గోదావరిజిల్లా

[illegible]

హైదరాబాదువార్తలు

(స్వకీయవిశేషం)

విద్యాలయములకు తహసీలుదారు

జూలై, 24:—గతమాసమున విద్యాలయమున వర్తకులు సంఘము స్థాపించుకొనిన వాటిలోని అధికారిలకు కన్నెరగా నున్నదని వదింతులు పెడగినవి అందుకు తార్కాణముగా ఇటీవల ఆచ్చు తహసీలుదారు గారు వర్తక పరిపాలకులకు శ్రీయుత గౌరవ వేంకటరామయ్యగారికి ఈ ప్రకారము నోటిసు పంపి. ప్రభుత్వమువారి యజ్ఞప్రకారము మీరు మీ పరకులకు ఆపల పెట్టిన రూపాయలకు అజాబ్ తోషన లాభముతో భరల వీర్చివలయును. మీరు ఆ ప్రకారము చేయుటలేదు కనుక మీ పరకుల బీజులు (అను ధరలవట్టి కల) చెండుదినములలో పల తెచ్చి మా పద్ద వాని ప్రకారము ధరలు రూపాయలకు అజాబ్ తోషన తీర్చి యిచ్చుకొనిన వలసి నది. మీరు ఆ ప్రకారము చేయనిచో, మేము ముఖ్యము వచ్చినధరలు నిర్ణయింతుము. వానికి మీరు తత్తుణమే ఒక్క కొనవలయును. ఈవిషయమున మీరు నష్టము కలగవలసకు సర్కారువారు జవాబుదారుల కాదు. ఇంతేకాక మీరు ఆజ్ఞాంఘనము చేసినందునకు శిక్షింపబడుదురు.

కేంద్రసంఘముచర్య

ఈవిషయమున వర్తకసంఘమువారు కేంద్రసంఘకార్యదర్శియగు ముహమ్మదులరావుగారికి (వాకికొనిరి. వారివిషయమున రెవిన్యూకామెట్టుకు మంత్రికి ఈయంతయు తెలిపి విద్యాలయము తహసీలుదారుయొక్క అవతలివకర్తనమును మాన్పింప హెచ్చరించునట్లు తెలియుచున్నది.

రెవిన్యూ కార్యాలయము

గౌరవ వేంకటరామయ్యగారి తరపున శ్రీయుతులు నుండముల రామచంద్రరావు కొండా వేంకటరమణారెడ్డి (హైకోర్టుజేష్టు) గారు రెవిన్యూ కార్యదర్శిగారివద్ద తహసీలుదారుయొక్క ఆక్రమపు నిరంకుశమున అజ్ఞానగుర్చిదరఖాస్తుపెట్టిరి. రెవిన్యూ కార్యదర్శిగారు వెంటనే జిల్లా ఆవ్యవహారికదారుగారిని ఈవిషయమున విచారణచేసి చెండువారములలోగా తహసీలుదారుగారు ఈయజ్ఞ ఏయాధారములపైన నిచ్చిరో ఆవిషయము వారినిగూర్చి జరుపవలసిన చర్య ఏదియో వివరముగా తహసీలుదారు గారి ప్లేటుపెట్టు యుక్తముగా పంపించ వలసినదని అజ్ఞయున్నది. దీనిపైనగాని తహసీలుదారు గారి సంకతి తెలియదు.

విద్యాకాఫీయ్యతుడు

ముహర్రం విద్యార్థులకుండి దైర్ఘ్యరగా పనిచేయుచుండిన విద్యార్థి రామమూడు అనువారు ఈవారములో ఉద్యోగము వదలి ఉపకారవేతనము పొందబోవుచున్నారని, వీరిస్థానమునకు ఎవరును నియోగింపబడలేదు. ఈదైర్ఘ్యరగారు తమకాలమున చేసినకార్యములలో ప్రయత్నముపాతకాలల విషయమున నిర్బంధములకల్పించుట ముఖ్యమైనది. ఎవరును 14 మంది బాలకంపె పెక్కువమంది చదువుటకు ప్రయత్నముపాతకాలల ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞాపాంధ నిడి పెట్టగూడదని ఈ దైర్ఘ్యరగారు ప్రభుత్వమువారి యంగీకారమునుపొంది విడిచిరి. అంతేకాదు, ఇంతవరకన్న ప్రవేటు పాతకాలలను మూడుమాసములలో ప్రభుత్వమువారి అంగీకారముపొందకపోయినచో పాలీసువ్యూహా ఎత్తివేయించవలయునను నియమము నిర్దిష్టపడినది. జనులు 2 నెలమంది హైదరాబాదులో నిధిచేసి ఈ నియమములు ఆక్రములని గోలపెట్టినను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించెనది. ఇట్టి దైర్ఘ్యరగా రివ్వకు వెళ్లుచున్నందునకు ప్రజలు పంకసింపవలసినదే. అయినను వీరు పోయినను వీరు వాటిని వివరమునాత్రము పోబాలరు.

ఉస్మానియాకాలేజి

దీనిపరిపాలన క్రమముగాలేదు. కనుక ఒకవిచారణకమిటీని నియమించుటకు మహమ్మదతహసీలదారు శ్రీ నిజాము ప్రభువుగారు ఆజ్ఞయిచ్చియున్నారని తెలియుచున్నది. దీనివివరములు ముందు ప్రకటనకు రాగలవు.

హిందూయవతీచగ జాలయము

చెన్నపట్టణములోని ఈ శరణాశ్రయ సహాయార్థము ఇచ్చుటకీ వచ్చియుండిన శ్రీమతి యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు ఇటీవలనే మద్రాసువెళ్లి నాగ. వీరికిటీవలదొరికిన పెద్ద మొత్తము శ్రీ గవ్యాలరాజీగారికి. శ్రీ రాజీగారు నూరురూపాయలకు

A HAPPY FAMILY

సంతోషస్వాతు దెవడు? నిశ్చయముగ, ఆరోగ్యవంతురా లగు భార్యను, బిడ్డలను గలవాడే. అట్టివాని జీవితమే జీవితము. గృహ లక్ష్మి సదా వ్యాధిగ్రస్తురాలైయుండి, యింటకళను కలిగించు బిడ్డలు లేనిచో, యిక బ్రతుకుటయందు దాపత్రి యేమన్నది? స్త్రీల ఆనారోగ్యమునకు మూలకారణము ఋతుస్థానదోషములే. కేసరి లోద్ర ఋతుస్థానదోషమును వాద్యములను వదిలి, ఆరోగ్యవంతులును నుండరులనగు పుత్రపంతులము కలగజేయును. అన్ని మందుల పావులలోరకును.

కేసరి కుటీరం,

ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎమ్మూరు, మదరాసు.

మోషపోతుండుటకై ఈవిధుల పరికరముగల కేసరి లోద్రనే వట్టుదలతో కొనుడు.

Mr. Reserve

దయచేసి వీరియుద్దమునకు సానుభూతి తెలిపిరి. మొత్తముగా దహనరాజునందు శ్రీ తిలక్ ముగ్ధాగారి కుమారు 11 నందల రూపాయలు దొరికినట్లు తెలియుచున్నది. ఇదిచాల సంతోషము. ఈ శరణాశ్రయమునకు దేశోద్ధారక వాగ్దేవరావు గారు శ్రీభక్తములుగా నుండిన సంగతియు, శ్రీ రామదాసు పంతులుగారు రభ్యతులుగా నుండిన వార్తయు ఈసంస్థయెడ జనులకు సానుభూతియు విశ్వాసమును కలిగించినవి. ఈ సంస్థ నుండిన వివరములను (facts and figures) హైదరాబాదు లోని స్థానికపత్రికలలో ప్రకటించినపక్షమున పంపియెడ ఎక్కువ సానుభూతి కనకాళముగలదు. ఈ యంతయు దేశోద్ధారకుని పేరుతో వెలువడినపక్షమున రాష్ట్రమున నింకను ఎక్కువ సహాయము లభించవచ్చునను ఆశ కలదు.

నల్లగొండపట్టణం

80, 81 ఆగస్టువారీములలో నల్లగొండయందు గంభీరమునాదికొల్లవము జరుగుననియు అసందర్భమున సాంఘికవిషయములనుగూర్చిన యొకపత్రిక, వర్తమయొక్కయు, రైతులయొక్కయు కష్టముఖములనుగూర్చిన పత్రికయొకటియు సమావేశముననని తెలియుచున్నది.

నెగరోగము,

పక్షవాతం, చెముడు

చికిత్సకులు డాక్టరు అగ స్వేశ్వరరావు

రాకట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

అమృతమునకు

మజ్జలో లోడింగు తుపాకులకు తగిన ఎలీసు బ్రీచ్ లోడింగు కేపులు మంచి స్థితిలో నున్నది. 260 గల. పెట్టె 1-కి ధర రూ. 0—8—0.

స్వేన్సర్ అండుకో., లిమిటెడ్

నెం. 6.

మద్రాస్.

సులభముగా

దగ్గును ఆపుజేయ వచ్చును.

నిజముగా తొరటను, సౌఖ్యమును గలిగించును. గడచిన 50 సం॥రములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునం దంతటను

చాంబర్లెన్సు

4

దగ్గునివారిణినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక ఇతరహానికరమైన వస్తువులందులో కలియుటలేదు. దగ్గులను, జలుబులను, బిడ్డలకువచ్చు కింకవాయును ఇదిపారదోలును, ఇకపై ఎన్నో రొమ్ముపడితము, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించునట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు ఆటంకపరచును. ఆనేకరకముల దగ్గుల తగ్గులలో కుదర్చబడక పోయినచో కఠినవ్యాధిని కల్గించుచున్నది. అందుచేతనే ఆనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడును.

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

పైన ఆధారపడి యున్నారు.

8919

CHAMBERLAIN'S

కూలపోషికి, అరిసారమునకు పూచీయైనది వారికి.

కడుపుపోషికి ప్రథమవివారిణి

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 437

గుంటూరునభలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, జూలై 26:—28 వ తేదీనండి మానగరమున 12 పథలు కూడనున్నవి. ఆంధ్రావనింగల పెద్దలందరూ ఇచ్చట పరీక్షలు చేయుకొనుటకు వచ్చును. పరీక్షాసమయమునకు కావలసిన పనులన్నియు శ్రీమంతులు చెరువునకు వరసించుకొనుటకు తమ గుంటూరు నగరము, కలిగొలుపులను బుచ్చుకొనుటకు పరీక్షాసమయమున పూర్తియగుచున్నది. భోజనాదికములకు ప్రామాణ్యములే లేని రొట్టెలుబియ్యములు విచ్చినపెద్దలు అందుకు దివ్యభవనములు సేకరింపబడినవి. పథలు, ప్రామాణ్యములే లేని, కాల్చిన పాతకావలసిన జరుపబడును.

ఇద్దరు, వ్యవసాయక, పరిశ్రామిక, గ్రామపురస్థులైన ప్రదర్శనములు పురపాలక పురపాలకమునకు, దాని ప్రాంగణమున నిర్మించిన గృహములందును ప్రదర్శింపబడును. ప్రదర్శనమునకు వలసినవిషయము వివిధవస్తువులు అప్పుడే వచ్చినవి. ప్రదర్శనములందును, భాగభాగములుగా జేయబడి యేతరగతి కాతరగతి వస్తువులు ప్రదర్శించుట కనువసరములు జేయబడినవి.

రైల్వే కార్లు అక్కడ ఇంజనీరు, చర్యములు, సీరావస్తువులు ప్రదర్శనమునకు వచ్చి, కాలములలో తయారుజేయబడినవి ప్రదర్శనమునకు వచ్చినవి. వారి యుద్ధానికి వాటిని ప్రదర్శించును. వ్యవసాయక కనిపించునగునాడు యిచ్చట నున్న రైల్వేస్టేషన్ రైల్వే కార్లు, వ్యవసాయ పనిముట్లు, విత్తనములు, పంటలు మున్నగునవి ప్రదర్శించును కొరెరి.

గృహపరిశ్రమలు

కొండపిట్టలో చేతితో తయారుజేసిన కాగితములును, దుడ్డులోని చెక్కడమును, రెండుచిత్రిలోని రాతిపనులు, కొండపిట్ట, కొప్పాక నక్కపిట్ట మున్నగు ప్రదర్శనములలో తయారుగాబడిన బొమ్మలు, బందరు బాతీయ పాతకాలలో తయారుచున్న శివమైన రత్నకంబళ్లు ప్రదర్శింపబడును. కారదానికే తనమునాడు వారి పాతకాలలో తయారుచున్న పేము జరిపములు ప్రదర్శించెదరు.

ఇద్దరు ప్రదర్శనము

రెండుచిత్రిలో తయారుచున్న పలువిధముల అంచులుగల బట్టలు, పాండునా సన్నని యుదుపులు, ఏ రామకృష్ణరాజా ది. ఏ. గారిచే తయారుజేయబడి, కాలికట్ చెక్కల శివముగ దీసిపోని కొట్టుకడలుగూడ ప్రదర్శింపబడును. రంగువేయబడు, అంచు లద్దులకు విభాగిని గడించిన బందరునాడు వారి పనులగూడ జూపెదరు.

కళాపంతులసభ రెండవ పాతకాలలో జరుపబడును. శ్రీ జే. రామదాసుపంతులుగారు రధ్యతర పరిపంతుల నున్నారు. ఆంధ్రావనింగల కళాపంతులందరు వచ్చెదరని యనుకొనుచున్నారు.

రైలు ప్రయాణములసభ, రైలుసభగూడ ప్రామాణ్యమును బడయగలవు.

నదాచారాభిమానులకు విజ్ఞప్తి

శ్రీకాశీనగరమునందు శ్రీ కాశీమహారాజావారియొక్కయ, శ్రీదర్శనంగా మహారాజావారియొక్కయ, ప్రేరణమునలన మహామహాభిధ్యాత్రావీడ లక్ష్మణాకామ్యులనాడున్న శ్రీ అనంతకృష్ణాకామ్యులనాడున్న అభిలఖారత ప్రామాణ్యమునసభ నిర్వహించి ఆశ్వయుజ బహుళములో జరుగదలచి తర్ఫియర్చుచున్నాము. అందు ప్రస్తుతమున్న వర్ణాశ్రమ పరిశీలనముగూర్చి కామ్యునిస్థానములను చర్చించును. వీరిన్నిమిత్రములు ఆశీతు సేవాపర్యవర్తకులు పండిత ప్రవరులను నిర్వహించుచున్నాము. ఆంధ్రదేశమునందు ప్రఖ్యాతిగల పండితుల నామములను అద్రుకులను తెలిసికంత వలకు వారివారి విరుదులతోపాటా ప్రాధికారములను. అట్టి పండితులు రాజాస్థానములందున్నయెడల ఆయాప్రభువులయొక్క విరుదావలతోపాటా ప్రాయాటనం చిది. ఈవివరములు

1. తరమనాంస, బ్రహ్మవేద సరస్వతిస్థానములవారు పం. గంగేశ్వరమూర్తి, బిందుమధుసూదన్, చనారకునిటి. అను యొక్కగాని లేక

మహామహాభిధ్యాత్రా వ్రాసిన అక్షరశాస్త్రాదుర్దా ఘాట్ బనారసునిటి. అను యొక్కగాని లేక అను వ్రాయవచ్చును.

కీ. మార్కులదేయకర్త

ధనసంపాదన చేయు మార్గ మేదో ఎటుగుదురా?

వ్యాపారముచేయుటచేత ధనమును సంపాదించగలరు. అని కిల వానికొకడ తెలియును. అయితే ఏ వ్యాపారము చేయుట చేత అను ప్రశ్న తప్పక వచ్చును. ఇక్కడనున్న పాండునాడు యు మా ఫ్యాక్టరీలో ఇక్కడనే తయారుచున్నట్టియు అపమానమైన వ్యాపారము గల మా కిల్ల ఖంతువాలు, ఫోవతులు, వర్తింగులు, కోటింగులు, కార్మిడిపంచెలు, కలగుడ్డులు, నీరలు, కాకములు మొదలగు వానిని కొని వ్యాపారముచేయుచో ధనమును, ధనలక్ష్మియునుకూడ వచ్చును. ఒక్క మగ్గు మాకెట్లుకొని తయారుచున్నారో కూడ కిల్ల మ్యాన్యుఫ్యాక్టరీలను చేయుచున్న ప్రకటనలను నమృతిరా వీరుగునో మీకే తెలియును.

అందులను కిల్ల వస్త్రములను ధరించవచ్చును. మా వస్త్రముల చాక యే చాక, 1 మాబట్టు వ్యాపారము వ్యాపారము. ఎక్కడికీ కావలసినను మా స్వాంత్యులను పంపెదము. మీ ఆదేశమును విశదముగా వ్రాయుదు. మీరు ఎక్కడ కొన్నను మా కిల్ల వస్త్రములు కొనుదు. కొనునప్పుడు మా ప్రేమ మాకు ఉన్న వస్త్రములకే కొనుదు.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ సోనరాజు,

ప్రాప్తియగు: శ్రీ లక్ష్మీకామ్య మ్యాన్యుఫ్యాక్టరీ రంగు వర్కుస్, టెలిగ్రాఫ్ ఆడకు. "కిల్ల గుడ్డు" } పెద్దపురము

1204 వసంతకుసుమాకరము 2126

ఇది ఆశోగ్యమునగోడ ప్రతిమానపుడు సేవింపతగినది. ప్రతేమము, కుయ, పాండుపు, మాత్రవ్యాధులు, వాళమున మంట, అందు తీపిపదార్థము, దీనినిబోగొట్టును. అత్యుత్తమమైన రసాయ, నావధము. నెల తులం 1 కి రు 80-0-0. రి అర్చరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

కుష్ఠరోగమున కమూల్యముగు మందు ఇది మిగుల అత్యుత్తమమగు మందు. పది పదనైదురోజులు రాయటమున తెల్లని మచ్చలు, అల్లుకాక చర్మముపై మరీ యేవిధమునకరంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీరోగమునకు జాగ్రత్తదీసికొను (ఖాతరను)నుండియే దీని నెల తీమ్మ 1-కి తపాల్ చార్జితో పహా రూ. 4-8-0 (8111) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

A FORTUNE AWAITS YOU! Purchase "SEX PEARL" and win Rs. 55,000 IN PRIZES. 1st Prize of Rs. 20,000. 2nd " " 10,000. 3rd " " 5,000. Which together with 210 other cash prizes. 5 of Rs. 1,000 each 25 of Rs. 100 each 5 of Rs. 500 each 50 of Rs. 50 each 25 of Rs. 200 each 100 of Rs. 50 each are offered on the sale of "SEX PEARL" on 31-8-28 or after.

A unique preparation of a Sanyasi which is a necessity for every married man and woman (1) when it is kept in mouth it produces immense retentive Power. (2) when it is boiled in milk and milk so prepared is drunk daily, its constant use produces virile power, purifies blood; remove Sexual Debility and cures Gonorrhoea, syphilis, Piles and every other male and female disease. Once purchased will last for life. Satisfaction guaranteed. Sold in 3 sizes at Rs. 10, Rs. 5, and Rs. 2-8 each Purchasers of Rs. 10 will get 4 numbers, of Rs. 5 two numbers and of Rs. 2-8 one number. Also Agents wanted on Rs. 100 a month, Obtainable from— SEX PEARL Co., Solan—(Near Simla).

GOVERNMENT OF MYSORE.

The Mysore Dasara (All-India) Exhibition 1928 will be held in October in its permanent buildings at Mysore. Good display of artistic, industrial, agricultural, economic and other products. Free supply of Electric Power for machinery and other demonstrations. Fine opportunity for advertisement, business and study. For prospectus, space and other particulars apply to: THE SECRETARY, Mysore Dasara Exhibition, Mysore City.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ జూలై 27-వ తేది శుక్రవారము

ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలి	ప 42 కుచి రు	12 12 0	18 0
నెలూరి	డిల్	18 8 0	14 0 0
ఫిల్లి	డిల్	15 9 0	17 8 0
రాసులు	తి. 164 బస్తా 1-8	11 0 0	15 0 0
శుభ్రము	"	18 0 0	20 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా 1-8 ర 205	"	15 0 0	15 0 0
సెనగలు	డిల్	12 14 0	13 8 0
పెసలు	డిల్	14 0 0	16 2 0
బినుములు	డిల్	14 0 0	17 0 0
ఉలలు	ర 195	11 0 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రమునానె కా 1-8	"	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-8	"	14 0 0	21 0 0
బినునానెనగపప్పు కా 1-8	"	50 0 0	52 0 0
చేతితోకొట్టిన "	"	43 0 0	46 0 0

శీతనగనానెనానెనానె కా 1-8 రు 120-0 బినునానె 115

అముదము కా 1-8 108 0 0 110 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాండునానె కా 1-8	112 0 0	115 0 0
కురవనానె "	75 0 0	80 0 0
బిరువనానె(గుంటూరు) కా 1-8	77 0 0	84 0 0
దనియాలలు "	91 0 0	105 0 0
గుంటూరునానెకట్టు నీలిమందు నులు 1-8	రు 40,45	
కాళనానెకట్టు "	"	50,55
తెల్లము కా 1-8	రు 28 0 0	49 0 0
అస్కానకర్త బస్తా 1-8	" 26 18 0	27 1 0
చింతపండు కా 1-8	" 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-8	" 82 0 0	83 0 0
చదరం	" 29 0 0	31 0 0
రవుడు	" 26 0 0	21 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	రు 8 2 0	
నెం 6 " కట్టారి	" 5 8 0	
నెం 24 " లాకి	" 6 0 0	
నెం 20 1/2 కెట్టెట్రిలు	" 7 10 0	
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	" 11 18 0	
నెం 44 సాంజో	" 8 0 0	
నెం 40 రాజీ	" 10 14 0	
నెం 4 తెన్ని మసీదు	" 4 12 0	

7. దూది

బోంబాయి బాదం 1-8	రు 82 8 0	
------------------	-----------	--

8. లోహములు

నెం 100 తులం 1-8	రు 68 12 0	54 1 0
అంగారు తులం 1-8	" 21 0 0	21 2 0
నవరం 1-8		18 8 0
ఇత్తడి కా 1-8	" 228 0 0	228 0 0
రాగి కా 1-8	" 268 0 0	278 0 0

రంగులు

తేలు స్వీట్టులందు అలవరయ్యో సింహం		
పీపా 1-8 గ్రీం నెం 3	రు 53 0 0	
" నిలిరం 1 కు	1 10 6	
" 14 రతులు	1 10 0	
" 28 రతులు	1 0 3	
" 58 రతులు	1 6 6	
" 1 అంచు	1 0 0	
బిల్లుల సామగ్రిలతో లోబ అనా (బిల్లులతో)	1 4 0	
కా 1-8	2 0 6	
కట్టు 1 8	1 2 0	

వధమ కోవూతులూకా రైతుల

మహాసభ (నెలూరుజిల్లా)

ఈ మహాసభ జూలై నెల 15-వ తేదీ మధ్యాహ్నం గం 12-00 నుంచి శ్రీమత పద్మకర్ణి రామచంద్రా రెడ్డిగారి హాలులో జరిగినది. వధమ నుంచునుండి రైతులు పలుకూ మహాసభను విచ్చేరి.

తీర్మానములు

1. ఈ పూర్వ లాభరైతుల అభివృద్ధికిగాన కోవూతులూకా రైతు సంఘము అను పేరతో సంఘమును స్థాపించుటకు తీర్మానించుచున్నాడు.

2. ఈ సంఘమునకు నిబంధనలు యేర్పరచుటకై యీ దిగువ ప్రభుత్వము ఉపసంఘముగా నియమించడమైనది.

1 మేనకూరు బలరామి రెడ్డిగారు, 2 పొణకా గోపండు రెడ్డిగారు, 3 బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు, 4 అనుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు, 5 తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు.

3. ఈ సంవత్సరము అనగా 1-5-28 తేదీ మొదలు 30-5-29 తేదీ వరకు యీ దిగువ వారిని కార్యనిర్వాహకులుగా యొన్నుకొనడమైనది.

కోవూతులూకా:- సన్నపురెడ్డి ముప్పరామిరెడ్డిగారు (కోవూతులూకా రామరెడ్డిగారు (బ్రహ్మరెడ్డిపాలెం) మేనకూరు రెడ్డి ముప్పరామిరెడ్డిగారు (మోడలపాడు) మేరెడ్డి రమణారెడ్డిగారు (ముదివర), బొమ్మకేళురెడ్డిగారు (గండవరం)

అల్లూరిపేట:- పొణకా గోపండురెడ్డిగారు (అల్లూరు) కోడూరు లింగారెడ్డిగారు (సింగపేట) నూకలపాటి వెంకటరెడ్డిగారు (ఇందులూరు) అనుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు (అల్లూరు) రేపాపట్టాభిరామిరెడ్డిగారు (మోపూరు)

విజయలక్ష్మిపేట:- కాకు ముప్పరామిరెడ్డిగారు (పొన్నపల్లి) మారంరెడ్డి మేకురెడ్డిగారు (గుండలమ్మపాలెం) ఆములూరి కోటారెడ్డిగారు (అలగానిపాడు) మోడిరెడ్డి కోటారెడ్డిగారు (పొన్నపాడు) దంపూరు ముప్పనాయుడుగారు (దంపూరు)

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం ఫిర్యా:- మ. రా. శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) మేనకూరు బలరామి రెడ్డిగారు (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) చక్కా కొండయ్యగారు (వంకలూరుపాలెం) పంపిపాటి ముప్పరామిరెడ్డిగారు (యెల్లయపాలెం) జక్కా బలరామిరెడ్డిగారు (కాళియాగోల్లు)

దువ్వూరిపేట:- గొట్టిపండు బాలకృష్ణారెడ్డిగారు (పంకం) శేషకూరు శంకరరెడ్డిగారు (తుక్తాపురం) కొట్టిపండు వెంకటరెడ్డిగారు (మరిపాడు) గట్టుపల్లి కోటిశ్రీకృష్ణయ్యగారు (దువ్వూరు)

పంచమ:- గోడ నరసయ్యగారు (పరిజీ)

4. ఈ సంఘమునందు తలసించు ఖాళీలను భర్తీ చేయు ఆధికారము యీ కార్యనిర్వాహక సంఘమునకే యివ్వవలెనని మొదలి.

5. ఈ సంఘమునకు శ్రీమత మేనకూరు బలరామి రెడ్డిగారి అధ్యక్షతనకు శ్రీమతి అనుపల్లి నారాయణరెడ్డి, బొమ్మకేళురెడ్డిగార్లు కార్యనిర్వాహక యొన్నుకొనడమైనది. మరియు ప్రసిడెంటుగారికి కోవూతులూకా నుండివలసినట్లు కోరుచున్నాడు.

6. ఈ సంఘమునందు ప్రభుత్వము నుండిగోడ ప్రతిరైతును ప్రత్యక్షమునకు రూ 0-8-0 లకు తక్కువగాని చందాను చెల్లించవలయును.

7. ఇప్పటివరకు తీర్మానిత క్రింద వసూలైన ధూములకు 1/8 అనిగాని 1/4 అనిగాని విస్తీర్ణముయొక్క వివక్షిత లేకదే (పతి సంవత్సరము అట్టిలతో నిమిత్తము లేకుండా నాగుచేయుటకు హక్కుగలిగి యుండవలసినదిగా యీసభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

8. ఫసలి బాప్తిసంతు ప్రకారం యే ప్రదేశములో సాగుచున్న యొకప్పుడో దీపంబు కలెక్షన్లలో పల ప్రదేశములో రైతులకు సర్కారువారు తెలియపరచవలయును. మరియు పదకు ప్రదేశములో ధూములను ఫసలి బాప్తి సాగుచున్న అట్టిలతో నిమిత్తము లేకుండా సాగుచేయుటకు హక్కుగలిగియుండవలసినదిగా యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

9. ప్రతిసంవత్సరము నూతన వైరుసాచేయక శోధోధనరీతి చేయబడు ఫలవృక్షములు వర్తమానులకు వైరు

కొను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మానవ్య వలంకముల లోలాకులు, దుడ్డులు, మోపులు, బంగారు మొదలయినవి, సులభతరముగా, టంబర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు, పొప్రేటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శవగపాటి కోటయ్య అండు 12-3, 1149 ది ఆంధ్రజూయలరి మ్యానుఫాక్చరింగు కంపెనీ హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. ఫోన్: 210 ధైర్యాబజారురోడ్డు మదరాసు.

వనాషధిశబ్దార్థనిఘంటువు

మూలకలయొక్క 8500 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ 3-4-0 లు. "భస్మప్రదీపిక" ఇందు సమస్తప్రసిద్ధములు కుదినే భిష్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. తులం 1-కి రు 500 కిమ్మలుగల భిష్మముకూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ 2-0-0 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మైనూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

జంతుజాలము నవ్వపరిహారమునిచ్చు సంఘము. హెడ్ ఆఫీసు: బెంగళూరు సిటీ. స్థాపకం 1924 వ్యవసాయదారులకు శుభవల వ్యవసాయములకు మిగుల లాభకరమైనది. ముఖ్యపదుపాఠములు. జంతువుల రిజిస్ట్రేషన్ (ప్రీమియం కడుతక్కువ. సర్టిఫికేటుదాఖలకు, తమహక్కులు పొందక పూర్వము వాయిదాలపద్ధతి మీద చెల్లించుటగా అడ్డులు యివ్వబడును. సర్టిఫికేటు వాషింగ్ పీటబల్ హక్కును వెంటనే చెల్లించబడును. అర్జన్జెండు యిన్స్ ట్రెక్టు, నూపర్ వైజర్లు, ఫబ్లిషింగ్ లెనిచోట్ల ఫబ్లిషింగ్ లెనిచోట్ల, ఇండియా, బర్మా, సిలోనం దుంతులకు కావలెను. వివరములకు మేనేజింగు డైరెక్టరు, ది మైనూరు అగ్రికల్చరల్, డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బనవనగూడి, బెంగళూరు సిటీ.

ఆనంద గడియారములనే కోరుడు. గడియారపు బినలు నరియైనవని గ్యారంటీ యివ్వబడును. కోట ఆనందకృష్ణశెట్టి 217, ధైర్యాబజారు రోడ్డు, మదరాసు. నెం 4586.

పుస్తకములలో మా రూపులు

రాబోవు హిందీపరీక్షలు అక్టోబరు 7-వ తేదీన జరుగును. పరీక్షాధిక్షకులు దరఖాస్తులతో పాటు సెప్టెంబరు 7-వ తేదీ లోపుగా కార్యాలయమునకు చేరవలయును. పాఠ్యక్రమములో మార్చేమియు జరుగలేదు. ప్రాథమిక పరీక్షలోని పహారీ పుస్తకము మాసరీ పుస్తకములకు క్రొత్త కూర్పులు వెలువడినవి. ఈ క్రొత్త కూర్పులలో విశేషమార్పులు చేయబడినవి. పరీక్షార్థులు ఈ రెండు కూర్పులలో తమ ఇచ్చవచ్చిన పుస్తకమును చదువవచ్చును. పరీక్షలో రెండు కూర్పుల పుస్తకములనుండి ప్రశ్నలుండును. అందు పరీక్షార్థులు తమ చదివిన పుస్తకములనుండి జవాబులు వ్రాయవచ్చును.

10. రెండవవారుకు వంతులేని కాల్యలక్రింద మెట్టపైరులు సాగుచేసే నీరు పుష్కర్యోగిండుకొన్న అపరాధము చేయవలసినదిగా యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

11. జూలై మొదటివారములోపల డి. పి. డబ్ల్యువారు కాల్యమరమత్తులు ఎగైరా అను అధ్యంతరములు చెప్పి 9 అడుగులు నీరైనను చెరులోయన్నయెడల నారుమళ్లకు నీరుయివ్వవలసినదిగాను, ఆగస్టు మొదటి వారములోపల సాగునీరు నీరువలంబిసినట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. బాల్గోలితాలూకా రైతులు పన్నులవిషయమై జరుపుచుండు సత్వగనామనందు వారియొక్క స్వాధీన ద్రవ్యమునకు దైర్యసాహసములకును యీసభవారు అభినందించుచు; తన ద్రవ్యసాయముచేయవలసినట్లు రైతు సోదరులను ప్రార్థించుచున్నారు.

13. కోవూతులూకాలో యేగామనం ద్రవన యే ప్రత్యేక కాల్యలక్రింద నైనను యేకాద్దిమండి రైతులైననుతమపూటకు తమకు విమ్మించి యిచ్చుటకు కోరినప్పుడు సర్కారువారు వెంటనే అట్టియేర్పాటు చేయవలసినదిగా యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

14. మోదూరు ప్రభుత్వమువారిని గతవత్సరమున యేక్లైజ్ మంత్రివాద్యముచేసిన మేరకు నెల్లూరుజిల్లాలో ముఖ్యముగా కోవూతులూకాలో మద్యవిషేషము అములులో పెట్టుమని కోరుచున్నాడు.

15. రాబోవు సంవత్సరము యీమహాసభను అల్లూరులో జరుపవలసినట్లు తీర్మానించుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

మోహినితైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0. శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంజనం దీప్, బొంబాయి-మదరాసు

హిందీ పరీక్షలు

రాబోవు హిందీపరీక్షలు అక్టోబరు 7-వ తేదీన జరుగును. పరీక్షాధిక్షకులు దరఖాస్తులతో పాటు సెప్టెంబరు 7-వ తేదీ లోపుగా కార్యాలయమునకు చేరవలయును. పాఠ్యక్రమములో మార్చేమియు జరుగలేదు. ప్రాథమిక పరీక్షలోని పహారీ పుస్తకము మాసరీ పుస్తకములకు క్రొత్త కూర్పులు వెలువడినవి. ఈ క్రొత్త కూర్పులలో విశేషమార్పులు చేయబడినవి. పరీక్షార్థులు ఈ రెండు కూర్పులలో తమ ఇచ్చవచ్చిన పుస్తకమును చదువవచ్చును. పరీక్షలో రెండు కూర్పుల పుస్తకములనుండి ప్రశ్నలుండును. అందు పరీక్షార్థులు తమ చదివిన పుస్తకములనుండి జవాబులు వ్రాయవచ్చును.

10. రెండవవారుకు వంతులేని కాల్యలక్రింద మెట్టపైరులు సాగుచేసే నీరు పుష్కర్యోగిండుకొన్న అపరాధము చేయవలసినదిగా యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

11. జూలై మొదటివారములోపల డి. పి. డబ్ల్యువారు కాల్యమరమత్తులు ఎగైరా అను అధ్యంతరములు చెప్పి 9 అడుగులు నీరైనను చెరులోయన్నయెడల నారుమళ్లకు నీరుయివ్వవలసినదిగాను, ఆగస్టు మొదటి వారములోపల సాగునీరు నీరువలంబిసినట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. బాల్గోలితాలూకా రైతులు పన్నులవిషయమై జరుపుచుండు సత్వగనామనందు వారియొక్క స్వాధీన ద్రవ్యమునకు దైర్యసాహసములకును యీసభవారు అభినందించుచు; తన ద్రవ్యసాయముచేయవలసినట్లు రైతు సోదరులను ప్రార్థించుచున్నారు.

13. కోవూతులూకాలో యేగామనం ద్రవన యే ప్రత్యేక కాల్యలక్రింద నైనను యేకాద్దిమండి రైతులైననుతమపూటకు తమకు విమ్మించి యిచ్చుటకు కోరినప్పుడు సర్కారువారు వెంటనే అట్టియేర్పాటు చేయవలసినదిగా యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

14. మోదూరు ప్రభుత్వమువారిని గతవత్సరమున యేక్లైజ్ మంత్రివాద్యముచేసిన మేరకు నెల్లూరుజిల్లాలో ముఖ్యముగా కోవూతులూకాలో మద్యవిషేషము అములులో పెట్టుమని కోరుచున్నాడు.

15. రాబోవు సంవత్సరము యీమహాసభను అల్లూరులో జరుపవలసినట్లు తీర్మానించుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

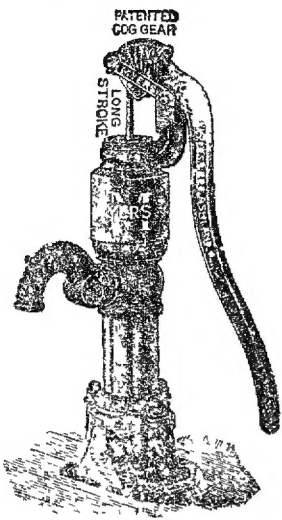
మోహినితైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0. శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంజనం దీప్, బొంబాయి-మదరాసు

సత్యనారాయణ, పరీక్షామంత్రి - డ. భా. సి. ప్ర. సభ మదరాసు నగరము మార్గములజూపుబోర్డులు దివాన్ బహదూర్ జె. వెంకట నారాయణ నాయుడు కార్పొరేషను కమిషనరుగారు యాక్రిందివిధమున వ్రాయుచున్నాడు. త్యాగరాజు నగరము (మాంబరము) ను చెన్నపురి కార్పొరేషనులో చేర్చినవిమ్మలు చెన్నపురి వైకాల్యము 30 చతురపుష్టెలు అయినది. ఈ నగరము 2,000 వీధులు కలవు. ఈ వీధులన్నింటి పొడవు మొత్తము జేసి నా 4 0 0 మైళ్లు అగును. క్రొత్తగా చెన్నపురి కి వచ్చిన వారికి ఏ స్థలము ఏ వీధి ఎచ్చటకునుకో తెలియక చాల క్రమపడుచున్నాడు. అటువంటి వారికి సహాయార్థము ఈ నగర ముఖ్యప్రదేశములందు అనగా మెరిసా, మాంటురోడ్డు, పూన మ్మి మోరోడ్డు మున్నగు స్థలములలో సైనుబోర్డులను నెలకొల్పించుచున్నాము. ఈ బోర్డులు కాంక్రీటుతో చేయబడి తెల్లరంగు పూయబడి అందు నీటి అక్షరములు గడిగియుండును, ఇదివర కప్పుడే తెలుగుచేయబడినది బాగుగానే యున్నది. రెదితర వీధులందుకు కై నెలకొనకు యిట్టి బోర్డులను ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నింపబడును.

రాయల్ సర్టిఫైడ్ బ్యాటరీలు

సోల్ ఇంపోర్టరులు:—నుబ్రమణ్యం అండు కో
ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు హౌసువైరింగు కంట్రాక్టర్లు, 4066
103, గిడ్డంగివీధి, జి. టి. మద్రాస్.

ముఖ్య గమనింపు

గౌ. మిస్టరు. జస్టిస్. వి. రామేశం పంతులు,
బియే. బి. యల్. మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగారు
11-4-1928 తేదిన నిటుల వ్రాసిరి:—

మద్రాసులో నీటి వరుంబడి తగ్గినప్పుడు,
కొళాయి నీటిని నియమిత పరిమాణము కంటే
నేను తక్కువగా వాడుచున్నప్పటికి, కొళాయి

నీటి నువయోగించుట తగ్గినవలెననెడి ఉద్దేశముతో ట్యూబ్
భావిని త్రవ్వించి లిమాయి బ్రదర్స్ వారి మెయర్స్ పంపును
ఏర్పాటు చేయించితిని. గత 2 మాసములనుండి సంతృప్తికరముగా
పని యొనర్చుచున్నది. ఎంత చిన్న భావినైనను త్రవ్వించుటకగు
ఖరీదుకంటే గొట్టు భావిని త్రవ్వించి మెయర్స్ పంపు నేర్పరుచు
కగు ఖర్చు చాల తక్కువగును.

మీరు చేయవలసిన దెద్దియన మాకు కబురంపించి, మా
మెకానిక్ నకు పూర్తి వివరములు తెలియజేయుడు మేము మే
యర్స్ పంపు నేర్పరచి మీకు ఎడతెగని మంచినీటి నష్టయి
యొనర్చి మిమ్ములను తృప్తిపరచగలము.

ఇండియా సోల్ ఏజెంటు వారివద్దనుండి తెప్పించుడు.

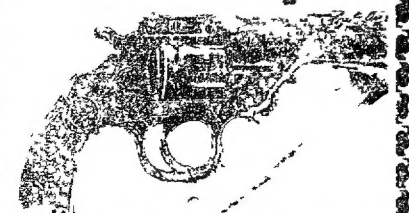
లిమాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్

1/173, బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 202 మద్రాసు.

సజెంటు:—

- (1) వైండ్సు & కో, బెజవాడ,
- (2) గంజాం జనరల్ ఎంజనీరింగు కంపెనీ, బరంపురం.

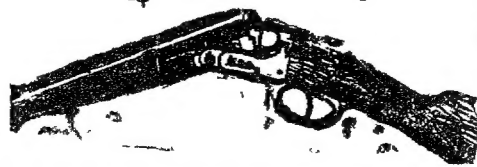
ఇంటిపాళ్లమతోటా తుపాకీ సుప్రసిద్ధముగ
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు
సరసము.

క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యొక్కవని.
[ప్రావీతము ౧౮౬౩౩ సం.]

సోల్ ౩౨, ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో వారకును. చిన్నవి కేబుల్ పెట్టుకోగలిగినవికూడ వారకును. (8068)
యం. వి. రామానుజం కెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

AMRUTANJAN

Price Annas 10 only.
BOMBAY & MADRAS.
AMRUTANJAN DEPOT.

క్షయారిష్ట లేహ్యము

దస్త్ర, ఉబ్బనము, కఫము, అల్లి, మొదలగు క్యాస
నంబంధములకు వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చు
చు. 15 తుల ద్రవ్య రూ. 1-0-0
వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పూర్ణ చంద్రోదయం

ఇంగారులో చేయబడినది. బలహీనుల పాలిటి సంతేని,
మేనాము, క్షయ, పాండు, కుక్కనష్టము, పురాణజ్వరము,
నిక్కాక, నిస్సక్తున మొదలగువాటిని హరించి బలమును శిర్య
స్థిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధరత్నము, తులం 1.
రూ 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రూ 2-8-0. వి. పి. ఖర్చులు రీతి.
రీతి ౨ అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేపి, నెల్లూరుజిల్లా

మాన సోల్గాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలసులభము! (పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి పైతృకాకల
కిమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షర్లము, అరుచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, షిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను పెంట సేమాన్నును,
ఇందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసప్రాయ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,
బాంబాయి లైఫ్ అశ్వారెన్ను కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలూభాయ్ సమాల్ నాస్ Kt.
C 1 E, J.P. మేనేజరు యక్ బి. కార్డుమాస్టర్ ఇండియా
దేశపు భీమాకంపెనీలలో కల్ల అన్నివిధముల పాలసీసాకర్మము
ల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సదుపాయములు 4845
కర్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ బోనస్ లు. స్వల్పవరతులు.

మంచి మేనేజ్ మెంటు.
అటోమెటక్ నాస్ ఫర్ ఫీచరు. పాలసీదారు హక్కు
లకుపెంటు చేల్లింతులు వివరములకు వ్రాయుడు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary
Madras Branch, P. B. No. 337,
Mount Road MADRAS

దీర్ఘరోగవైద్యశాల

వై. పా. లిం "నెక్స" ఈ మందు ముండి గనెరియ,
చిక్కు సనాతుహం, నపుంసకత్వం అత్యుష్ణం శ్రీల సంతా
నలోకవ్యాధులకు గ్యారంటీ. 2-0-0 నిస్సక్తులకు మాడుదు.